Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Oehlenschläger, Adam.
Titel | Title:	Øen i Sydhavet : Roman.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 4
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Paa Forfatterens Forlag, 1824-1825
Fysiske størrelse | Physical extent:	4 bd. (370, 390, 428, 360 s.).

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57, - 319.

Det Kgl. Bibliotek
130025444249

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Øen i Sydhavet.

Roman

af

Oehlenschläger.

Fierde Deel.

Kiøbenhavn, 1825.

Paa Forfatterens Forlag.
Trykt i H. F. Popps Bogtrykkeri.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Kapitlerne.

	Pag.
Længangen og Stiernetaarnet	1.
Kometen	22.
Jordefærd og Fødselsfest	34.
Lemelies Historie	47.
Fortsættelse	75.
Ah que l'amour est chose jolie	97.
Spring i Historien	126.
Litzbergs og Lademanns Hændelser	145.
De ulykkelige og lykkelige Elskere	170.
Lille-Klippeborg	190.
Forskiellig Smag	201.
Albert Julius for sidstegang	213.
Portugiserne	228.
Indvortes Uroligheder	237.

Pag.

Stakkels Eberhard . . . . . 247.
Skovhuset . . . . . 256.
Bryllupsfesten . . . . . 268.
Liigbegiængelsen . . . . . 274.
Eberhard paa Wartburg . . . . . 279.
Spillemændene . . . . . 287.
Morbørtræet . . . . . 308.
Hvorledes det imens var gaaet Eberhard . 319.
Blomsterpigen og den gamle Munk . . . . 324.
Enden god, alting godt . . . . . 331.

Første Kapitel.

Longangen og Stiernetaarnet.

I Don Cyrillos Efterladenskab fandt vi næsten alt hvad der kunde være os til Nytte, i vor nærværende Forfatning; og hvad der var meer end Guld, Sølv, Juveler og Perler, (hvilke Skatte vi slet ikke kunde bruge), vi fandt endeel italienske, spanske og latinske Bøger. Mange Skrifter laae uindbundne sammensnørede i Pakker, formodenlig reddede fra Skibbrud, og aldrig endnu læste af de fromme Brødre. I en tør Fieldkløft var der proppet meget søslaaet Papir. Det var lutter engelske Sager, for det meeste gamle Aviser, der dog glædede Concordia meget, fordi de satte hende ligesom tilbage i hendes Fædreland.

Medens jeg nu graver der, som Hanen i Møddingen, finder jeg et Par Diamanter!

To Stykker af Shakespeare: Stormen og Kiøbmanden i Venedig. Hvor glade vi bleve herover, kan jeg ikke beskrive Eder. Paa Øland hørte jeg engang, at man i Stokholm havde opdaget et kostbart Billed af Correggio, ganske tilsmudset, i et Staldvindue, hvor Folkene, der havde fundet det paa et Loftkammer, uden at kiende dets Værd, havde slaaet det fast, som et andet Bræt, mod Trækvinden for de sønderslagne Ruder. Saaledes som Opdageren dengang maa være bleven tilmode, saaledes blev jeg her, da jeg uddrog de herlige Digtninger af Steenridsen.

Jeg bad Concordia læse Stormen med mig, der, som hun sagde, havde megen Lighed med vor egen Tilstand. Det vil jeg vel giøre stykkeviis, svarede hun; men I forstaaer alt engelsk nok, for at kunne læse en heeldeel selv. Al Poesie er ikke skrevet for Fruentimmer; i det mindste er det ikke skikket til, at en Qvinde læser det høit for en Mand. Der forekommer mange Skiældsord, Eder, Udtryk og Beskrivelser i Stormen, som vare nødvendige, for at skildre Søfolkene og Van-

trevningen, med de rette Farver, men som vilde tage sig ilde ud i min Mund. — Jeg beklager Damernes Enfoldighed, vedblev hun, naar de forlange, at Alt i Poesien, skal have Hensyn til dem. Hvor meget Stort, Mærkværdigt, Eget og Lystigt skeer der ikke i Verden, uden Qvinder. Saa maa der ogsaa være meget i Digtene, der fortiener at kaldes Smukt og Godt, uden at det just passer for vor Sædelighed. Thi lige saa lidet som vi nu ere græske Matroner, æglæggende Høns uden Dannelse, udelukket fra Mændenes Kreds, saalidet ere vi Hetærer, i hvis Nærværelse Mændene kunne tillade sig alt. Tilhøre og tie kunne vi ofte, og Gud bevare mig fra hin taabelige Fruentimmerknipskhed, der ikke kan høre et plumpt Ord, uden at skiælde Digteren for en Grobian. Vittigheden og Lunet kunne ikke ganske undvære det Plumpe; men Dumheden begriber aldrig hvad der er Vittigt, og kalder selv Vittigheden dum. Under den altfor overdrevne Pænhed skiuler sig ofte en smaalig Tænkemaade, en upoetisk Siæl; og jeg har mærket at Damer uden Forstand, der

selv levede et letsindigt Liv, altid vare de strængeste Sædelighedsdommere, saasnart Talen var om overgiven Poesie.

Jeg læste nu Stormen stykkeviis, snart alene, snart med Concordia, og glædte mig over særdeles meget deri, især over denne Caliban, der er tegnet med saa megen Kraft, og i hvem Dyrmenneſket (saaledes som Menneſket maaskee i sin første Udviklingsperiode virkelig var) saa herlig er fremstillet. Den vilde, grumme, sløve Natur bliver paa denne Maade fortræffelig dramatiseret, og bragt i Modsætning til Trinculos og Stephanos europæiske liderlige Skiælmerie. De forholde sig omtrent til hinanden, som det Raa til det Raadne.

Lemelie, der i den senere Tid var faldet paa at give sig mere af med mig, (hvoraf jeg strax formodede en ond Hensigt), vilde ogsaa høre noget af disse Stykker. Han bedømte, som sædvanlig, alting skievt, og fandt at Caliban havde overmaade megen Lighed, med vor sorte Minga. I Jøden Shylock beundrede han ikke den levende originale Karacteer-

tegning, men Nidingens egen oprørende Ondskab. Derimod havde han meget at indvende mod de Scener, hvori Portia forekommer, fordi de ikke hørte til Hovedhandlingen. — Jeg tænkte: Hvorledes kan dog et Menneske uden Samvittighed, bilde sig ind at have Smag? Er Samvittighed ikke Følelsen for det Gode, ligesom Smag Følelsen for det Skiønne? Og kunne disse Fornemmelser, der tilsammen udgiøre det menneskelige Sind, være adskilte i en dannet Aand? — Det Sted i Stormen, hvor Utysket forhaaner Prospero, og bander ham, fordi det ikke kom til at vanære hans Datter Miranda, behagede især Lemelie, og han slog en forfærdelig Skoggerlatter op. — Han henledte Samtalen paa Concordia og sagde: De Qvindfolk ere nogle Taabenakker, men man maa rette sig efter deres Luner, naar man vil vinde dem. Mig kan hun nu engang, — Gud veed hvorfor — ikke lide, og til Kiærlighed tvinger man ingen; men hvorfor J er saa undseelig, Herr Albert, og ikke bedre forstaaer at nytte Leiligheden, begriber jeg ikke. Thi det er jo klart, at

Fru van Leuven er forelsket i Eder. Da I blev borte den ene Nat, og vi troede Jer omkommet, græd hun sine Øine ud, skrev Vers og rev dem i Stykker igien. Naar I er tilstede, seer hun kun paa Eder. Og det kiender jeg nok, naar Fruentimmerne ville læse med Mandfolkene, og blive rørte i Compagnie med dem, over smukke Bøger. Saa har Fisken alt bidt paa Krogen, og I behøver kun at giøre et Ryk, saa sprætter den i Botten. Og hvad er det saa meer? Jeg lover Eder ikke at blive skinsyg; og den gode phlegmatiske Hollænder bliver det endnu mindre.

Jeg taug et Øieblik, derpaa svarede jeg ham af Bibelen: Da tog Diævelen ham med sig paa et høit Bierg, viste ham al Verdens Herlighed og sagde: Alt dette vil jeg give dig, hvis du falder ned og tilbeder mig. Men Jesus sagde til ham: Viig bort fra mig, Satan! Thi der staaer skrevet: du skal tilbede Herren din Gud, og tiene ham alene. — Jeg forlod Fristeren og hørte hans Haanlatter lyde efter mig.

Van Leuven havde endnu giort større Bytte, end Concordia og jeg, i Don Cyrillos Bibliothek. Skiøn Literatur var der kun lidet af, derimod lod det til, at de gode Munke havde lagt sig meget efter Mathematik, Physik, Astronomie og Mekanik; disse vare just min Vens Yndlingsvidenskaber. I Gubbens Dagbøger fandt han optegnet, hvorledes man let om Sommeren, naar Floden var lav, kunde giøre en Dæmning, og gaae mageligt ned til Stranden, giennem det udtørrede Biergsvælg. — Dette Arbeid, hvormed Lemelie og jeg hialp ham, fik vi snart istand. Vi fandt det gamle Steenbolværk endnu ubeskadiget, og behøvede blot at tømre en Træsluse, saa kunde vi standse Floden i sit Løb.

Da vi havde tændt et Par fede Fyrrespaaner, som Fakler, tiltraadte vi Mænd (det vil sige, v. Leuven og jeg) vor Vandring; thi Lemelie vilde atter ikke ned i Hullet, men blev, som en sky Hest, oppe paa Grønningen.

Hvilken Fornøielse for os, at gaae mageligt ned, paa det fine, tørre Sand; efter kort Tids Forløb, at træde ud af den mørk

Gang, og see det uendelige lyse Hav, med sine lystige Bølger for vore Øine, medens Søfuglenes Skrig hilste os, og indbød os at hvile ud i de gamle Grotter, hvor vi havde boet de første Dage efter Skibbrudet. — En Reise, der ellers varede et Par Dage, og som maatte gjøres med største Anstrængelse og Livsfare, fuldendte man mageligt, paa denne Maade, i en Times Tid.

En Glæde, som vi i vor nærværende Forfatning slet ikke havde giort Regning paa: Gienſynets Glæde opfyldte vore Hierter. Vi opsøgte alle de Klippeblokke, der i de første Dage medens vi levede her, havde tient os til Stole og Borde. De Huler, hvori vi havde sovet, forekom os som Hiemmets Arne. Sandbanken, hvorpaa vi først vare strandede, smilte os i Solskinnet sneehvid imøde, som en Jetindes Kæmpebryst, naar hun badende havde lagt sig paa Ryggen i Vandet.

Ude i Bølgerne sad en stor Fugl paa noget Sort, og skreg uophørlig, som om den vilde gjøre os opmærksom derpaa. Da den fløi bort, opdagede vi Mads Hansens Anker,

endnu lodret plantet i Sandet. Skulde da vort Haab ikke staae opreist?

Dagen efter bragte vi Concordia og Minga ned med, og da havde vi gierne undværet Lemelie, men han vilde endelig følge med. — Concordia glædte sig som et Barn og græd, da hun saae alle de kiære Gienstande, især da hun opdagede Skaarene af en Spolkom, hvoraf jeg engang havde givet hende at drikke. — Lemelie var ogsaa vel tilfreds med denne Opdagelse. Nu, meente han, kunde man dog haabe, at blive seet og reddet af et forbiseilende Skib; oppe paa Klippen havde vi kunnet staae forgieves til Dommedag og vifte med vore Tørklæder. Han sagde: vi maatte være belavede paa alt, og naar vi vare oppe paa Øen igien, vilde han samvittighedsfuldt dele de fundne Skatte, saa at hver fik sin Part deraf. Thi hvad der nu forekom os Unyttigt, vilde blive os af største Vigtighed, saasnart et Skib lod sig see. Egenlig, sagde han, burde vi tre Mænd, der have fundet Skatten, gaae i lige Arv; men han paastod dog, at den skionne Concordia ogsaa skulde

have sin Søsterlod. Om den sorte Minga kunde, som en Livegen, naturligviis Talen ikke være. — Minga maalte ham med et foragteligt Blik og sagde: I Mingas Fædreland finder man Guld som Sand; Minga har lært at foragte Guldet som Sandet.

Fra den Dag af giorde vi tit behagelige Valfarter herned, og Forskiellighed af den varme blomstrende Natur paa Øen, og den vilde Høitidelighed nede ved Havets Basaltpiller, forekom Concordia saa afstikkende, som om hun ved Trolddom pludselig var bragt fra en engelsk Have i Sommersetshire, til de skotske Høilandes Bierge.

Van Leuven havde endnu giort en anden ham høistbehagelig Opdagelse. I Don Cyrillos Skrifter var givet ham Anviisning til et astronomisk Taarn paa Fieldet. Den lille Steentrappe, som førte did op, var snart funden; vi stege uden Vanskelighed til den høieste Biergtinde, og her opdagede vi et firkantet Kammer, hugget i Klippen, med Vindueshuller til alle fire Verdenshiørner. Rigtignok

blæste det stærkt her, men det var der Raad for, naar man satte Vinduesskodder i Hullerne.

Nu havde vi nok at bestille med at bringe dette astronomiske Taarn istand, uendelig høiere, end Tyge Brahes i Kiøbenhavn. Neden under, i den lille Stue, kunde Observator sove, naar han vilde. Omkring Taarnet, som bestod af den naturlige Klippe, gik en smal Gang, med et lavt muret Bolværk. Her fra havde man den skiønneste Udsigt, og kunde staae i Læ, for Vinden, men maatte vel vogte sig for ei at falde ned.

Vi beundrede et Arbeid, hvorpaa en halv Snees Menneskker, maaskee i et halvhundrede Aars Tid, havde anvendt deres daglige Flid. Hvor lykkelig er jeg, at jeg har reddet min Kikkert, raabte den gode v. Leuven. Hvad gavnede mig ellers alle disse skiønne Tilberedelser? Det vilde gaae mig, som den udødelige Galilei, der er blind, paa sine gamle Dage. Van Leuven fortalte mig om denne store lærde Italiener, hvis Forelæsninger han havde hørt i Pisa. Hvor inderligt rørte den

Vises Skiæbne mig; og hvor beundrede jeg ham, da jeg hørte, hvorledes Inqvisitionen havde tvunget ham til at afsværge sine Meninger om Jordbevægelsen, og han dog havde havt Mod nok, til at stampe med Foden og mumle mellem Tænderne: Pur si mouve! (Den bevæger sig dog).

Og nu er dette lyse Øie, som utrættet stirrede op mod Himlen, omgivet af mørk Nat! sukkede v. Leuven. — Jeg svarede: Jeg har hørt fortælle om en stor Musiker, der pludselig blev døv; men han forsikkrede, at han altid endnu indvortes hørte den skiønneste Musik. Saaledes er det vel ogsaa gaaet den store Astronom. Hans indvortes Øie er ikke svækket. — Hans Aand, svarede v. Leuven, vil snart svinge sig did op, hvor man intet jordisk Glar behøver, for at beundre Guds Almagt.

Jeg tilbragte mange Timer med min Ven, deroppe paa Taarnet, og skiøndt det aldrig faldt mig ind for Alvor at studere Astronomie, fornøiede det mig dog meget at betragte hine forunderlige Verdener, saavidt som de

lode sig skue af mit bevæbnede Øie. Solens bevægelige Pletter, Maanebiergene, Jupiters horizontale Belter, den kobberrøde Mars, den lystblomstrende Venus, Saturns Tryllering, Melkeveien, der opløser sig i utallige Stierner, og endelig den uhyre Høitidelighed i de blege neppe synlige Taagepletter, der formodentlig udgiøre fierne Verdenssystemer.

Naar man betragter alt dette, Albert! sagde v. Leuven med sin elskelige, vemodige Stemme, hvad bliver der da af vor lille Jord, af vort ephemeriske Menneskeliv? Et Støvgran i det umaalelige Rum! Ei engang en Sekund af Evigheden. Og det skulde vi skatte saa høit? Og til denne skrøbelige Jordklump skulde vi krybe os saa ængstelig fast?

Dersom jeg skulde være vred paa Astronomien for noget, svarede jeg, saa var det, fordi den, med samt sin Høihed, har forvendt saamange, forresten særdeles fornuftige, Mennesker. Thi det gaaer Jer Astronomer, som andre fattige Folk, der i kort Tid leve i fornemt Selskab, og naar de komme hiem, skamme sig over deres Armod,

og ville neppe kiendes meer ved deres gamle Kammerater. — Jeg er overbeviist om, derfor har vor Herre ikke forundt os denne skiønne Kundskab. Og hvis Verdensforagten er en nødvendig Følge af Verdensbeundringen, saa holder jeg med Tyge Brahe, med Josva og med Bibelen, imod Copernicus og Galelei, og siger: Solen og Stiernehæren bevæge sig omkring Jorden, og Gud Fader sidder i Skyerne med sin Engleskare. Ja Homers Malmhimmelhvælving og hans Guder paa Biergtoppen ere mig endogsaa kiærere. — Den skiønne Vildfarelse maa vige for den høie Sandhed, sagde v. Leuven. — Hvad der er Skiønt, raabte jeg, er ingen Vildfarelse; det Skiønne og det Høie vige ikke hinanden, de elske hinanden som Søstre af forskiellig Karakteer. Det er kun Menneskenes Forestillinger, der saa sielden kunne forene de evige Sandheder i eet Hoved.

Kun Forfængelighed og Egenkiærlighed, sagde v. Leuven alvorligtsmilende og rystende paa Hovedet, hindre os i, ganske at hengive os til Uendelighedens store Idee. For

at redde vor stakkels Personlighed, gyse vi tilbage for Storheden, og nøies heller med en Solskiærm, overmalet med phantastiske Giøglebilleder, end vi med Kiækhed kaste os i Evighedens aabne Arme.

Og hvor ville vi da hen, min kiære Carl Frands? spurgte jeg. Mennesket kan dog ikke være overalt; paa eet Sted maa han dvæle, thi han er ikke Gud, ikke Almagten selv; og selv efter Døden, i en saligere Tilstand, vil han neppe dele Alvidenheden og Allestedsnærværelsen med sin Skaber. Troer han det, saa hidrører denne Tro fra en endnu større Egoisme, end den jordiske Forfængelighed. — Men maae vi nu blive paa eet Sted, hvorfor da ikke ligesaa gierne her, som et andet Sted? Som i Jupiter, eller i Solen, eller i Sirius? Gud er overalt. Skaberens Storhed og Skiønhed viser sig i det Smaae, som i det Store. Den der kan danne en Rose og en Viol, kan danne Orion og Melkeveien. Qvantiteten er relativ, over et Stort kan jeg sætte et Større, og saaledes fort, til jeg taber Forstanden. — Men

Qvaliteten giver enhver Ting sin eiendommelige Værdie; her gior Udvidelse eller Indskrænkning i Rummet intet til Sagen. Vi beundre Børnene, just fordi de ere smaae; det Plumpe og Dumme have Digterne altid tænkt sig i Kæmpeskikkelse. Sagen er altsaa, ikke at nedgrave sit Pund, om det ogsaa kun er lidet. Og hvorfor skulde ikke større Skabninger, begavede med høiere Evner, underti den beundre os, som gode Børn, naar vi handle ædelt og skiønt? Hvorfor skulde det Store ikke ogsaa kunne synde? Dyden, kiæreste Ven, bliver ikke beregnet efter Evner, og endnu mindre i Alnemaal, i Mile og Gradafdelinger, det veed du bedst! Den gode Villie er og bliver Hovedsagen. Hvis en Mide havde Forunft, kunde handle frit og handlede skiønt, jeg vilde beundre den meer, end en Siriuskugle, uden Aand og Hierte. Thi hin var da kun en mekanisk bevægelig Klump, men her elskede jeg en udødelig Siæl.

Det er sandt! sagde den ædle Nederlænder, det lærer alt Religionen os. Men ogsaa deri stemmer Religionen overeens med Astrono-

mien, at den stemmer Menneſket til høitidelige Tanker, lærer ham at foragte det Jordiſke, og længes efter det Himmelſke.

En dyb, veemodig, himmelſk Længsel, svarede jeg, er nedlagt af Gud, i hvert følende Bryst, for at styrke og trøste os i Ulykke, Sygdom og Modgang, men ei for at svække og forstyrre vort lykkelige Liv. Og hvorfor, kiære Carl Frands, stirrer dit trofaste Øie saa længselsfuldt hen i det Blaa, da du dog har en Himmel paa Jorden?

Ak det er sandt, svarede den gode Mand, du har Ret, Albert, og jeg skammer mig over min underlige Melankolie. Men jeg er nu eengang et tungsindigt Menneske. Vel føler jeg mig særdeles lykkelig, ved at eie min Concordia og dit Venskab. Jeg skulde, hvad mig angaaer, heller intet have imod at forblive paa denne Øe; men for din Skyld, Albert, kan jeg ikke ønske det, thi du har ingen Concordia. Ogsaa ængster den onde Lemelie mig. Han sniger sig om os, som Slangen i Paradis, og vil vist ikke hvile, før —. Han taug.

Vi skulle nok tæmme ham, svarede jeg munter; brække ham Gifttænderne ud af Munden, og saa kunne vi jo lege med ham i Barmen, som med en Brilleslange. Vær trøstig, min Ven! Du er en født Ridder, nu boer du paa Klippen, som de gamle tydske Riddersmænd, og jeg haaber den friske Luft, lidt efter lidt, skal fordrive den Taage, der omgiver din Siæl. Sku da munter og tillidsfuldt op mod Himlen! Ikke med svimmel Gysen, som i en Tryllelogte, men med magelig Ro, som en caldæisk Hyrde paa Marken; og find de dig bekiendte jordiske Gienstande deroppe igien, at ikke de utallige hvide Pletter, som natlige Logtemænd, skulle forvirre dig. Lad Foraarsjevndøgn vise dig Vædderen, Tyren og Giedebukken, fordi disse Dyr faae Unger paa den Tid, og berige Hyrderne. Naar Solen har naaet sit høieste Stade, saa lad dens Krebsgang tegne dig den uhyre Krebs. Den brændende Sommerhede komme dig da imøde, lig en glubende Løve, med sin brandgule Manke. Lad den skionne Jomfru betegne dig Høstens Tid, som Meierske, med Kornnegen i Haand.

Saa viser sig Vægten, som et passende Billed paa Efteraarsjevndøgnet. Skorpionen betegne dig de Sygdomme, der opstaae sildig i Høst, at ogsaa noget Gyseligt blander sig i det Yndige, Høie og Selsomme. Nu følger den lystige Jagt ovenpaa, med sin Skytte; Solen klavrer atter op ad Bierget med Steenbukken; Vandmanden kommer og lader det regne ned af sit væltede Kruus. Og tilsidst kunne endnu et Par Fiske venligt antyde dig Fiskeriets Tid.

Paa denne Maade lykkedes det mig at opmuntre min Ven. Det morede ham, at jeg i Wittenberg havde lært at kiende Stiernerne lidet. Han lod mig see i sin Tubus, og viste mig de sydlige Stiernebilleder, som man ikke kan see i Europa: Indianeren, Kragen, Phønix, Fluen, den sydlige Triangel, Paradisfuglen, Paafuglen, den amerikanske Gaas, Vandslangen, Sværdfisken, den flyvende Fisk og Kameleon.

Som han saaledes staaer og flankerer mod Firmamentet med sin Kikkert, raaber han pludselig: Ved Gud, der er en Komet! — Jeg seer ogsaa i Røret, og opdager langt borte

et saadant mat Taagelys, med blegt Svæv, der, som uventet hemmelighedsfuld Giæst, nærmer sig det øvrige lystige Selskab.

Jeg kunde ikke see Kometen uden Gysen; Folketroen, de gamle Fordomme pukkede i mit Inderste paa deres Ret. Van Leuven blev ganske kold derved, men det fornøiede ham dog at see en sielden Stierne. — Sielden, sagde han, skulde jeg egentlig ikke kalde den; vort Planetsystem burde rettere hedde Kometsystem; thi indenfor Saturns Bane opholde sig alene 12,000 slige Verdenslegemer. Men mørkt og taaget Veir skiule os mange, og da man ikke har beregnet deres Baner, veed man aldrig i Forveien, hvor store de ere, eller hvor nær de komme.

Maaskee, sagde jeg halv i Spøg, støder denne lige paa vor Jord, og styrter den i Afgrunden. — Ei hvorfor ikke? raabte v. Leuven leende. Naar en Uhrmager kan danne et Uhr saaledes, at det ene Hiul ikke er det andet i Veien, troer du ikke Verdens Skaber er istand dertil? — Verden, svarede jeg, er intet dødt

Uhrværk. Her paa Jorden forgaaer hvert Øieblik tilsyneladende noget, for at Formerne kunne omdanne sig paa ny. Kunde det ikke ogsaa være Tilfældet i det Store? — Troer du ikke endnu, spurgte min stille Ven, med et godmodigt Smil, at en saadan Komet bringer Ulykker og Tvedragt over Jorden? — Jeg troer det ikke, svarede jeg; men ganske umuligt var det dog ikke; man behøver ikke, hvad den Mening angaaer, at tage sin Tilflugt til blind Overtro. At et meget stort, nært Himmellegem har Indflydelse paa vor Athmosphære, tvivler jo ingen om. Hvor meget virker ikke alt den lille Maane paa vor Jord, med Ebbe og Flod? Luften virker atter paa Menneskets Legem, Legemet paa Sielen. Vel muligt, at en saadan almindelig Forstemthed kunde opstaae i det Store, som saa tit i det Smaa. Naar man først er forstemt og vranten, bliver man let uenig, og Uenighed volder Tvedragt.

Fantasien, sagde min Ven efter en kort Taushed, udtømmer sig i Hypotheser, hvor Forstanden ikke længer rækker hen. Du vilde op-

muntre mig, Albert, vise mig det Uhyre fra en yndig Side, og nu forekommer dig selv et uskyldigt Himmellys, som et Uhyre!

Andet Kapitel.

Kometen.

Vor Astronom havde alle Nætter fuldt op at tage vare paa Taarnet, med Jagttagelser og Beregninger. Concordia kunde ikke lide denne Nattevaagen; thi v. Leuven var ikke af nogen stærk Constitution, saae bleg ud og befandt sig ikke altid vel. Men hendes Forhold til ham var, som Datterens til Faderens, og hun modsagde ham aldrig, fordi hun havde en uindskrænket Tillid til ham; og hvad der fornviede ham, vovede hun ikke at indvende noget imod, af Frygt for at forstyrre hans Glæde.

Da Kometen var kommet os saa nær, som den kunde, opvakte dette store Himmelblus en gyselig Beundring i os, naar den stod saaledes skraa paa Himlen, og strakte sit Riis over vor lille, menneskefomme Ø. Dog giorde Omgivning af Skov og Bakker dernede, Synet, mindre frygteligt; men da v. Leuven indbød os til at besøge sig paa Klippen, og vi der saae dette Taagebilled i sin gyselige Eensomhed paa Firmamentet, da reiste sig Haarene paa vore Hoveder. Thi som en døsig mat Lampe, i Evighedens mørke Gravhvælving, hang den der, ligesom skiødesløst fæstet paa et Som, saa man hvert Øieblik maatte frygte for, den skulde falde ned; medens de andre Stierner vare traadte tilbage i Baggrunden, for ei at forstyrre det sælsomme Natteshn. Og nedenunder susede Blyhavet en Dødningedands, eller et Chor, som om alle de, siden Syndfloden, Druknede lode sig høre, og stak de blege Hoveder frem, for at see Liigblusset paa Himlen.

En drømmevandrende Lady Macbeth i det Store, sagde Concordia. — Minga var

ogsaa med, og saae i Kikkerten. Hun lod den forskrækket falde, holdt Hænderne for Øinene og raabte: Hu, hu! græsseligt! Den Halshugnes Hoved! Donna Eleonoras Hoved, sprunget fra Stagen, svævende høit oppe i Luften, dødblegt, halvforfulet; de lysegule Haar flaggrende for Vinden. Don Cyrillo havde Ret, man seer tydeligt Stiernerne derigiennem.

Nu I galne, fantastiske Mennesker, sagde v. Leuven, i det han ængstelig greb efter sin Kikkert, men tog den rolig op igien, da han mærkede, den ikke var kommen tilskade; nu synes mig der kunde være digtet og dromt nok om min Komet; lader mig nu have Ro til mine Beregninger! — Vil du da igien ikke gaae i Seng i Nat, kiære Ven? spurgte Concordia. Dernede i den lille Klippestue hviler jeg ret godt, naar jeg er færdig her, sagde han.

Disse betydningsfulde Ord vare de sidste, vi hørte af hans Mund. — Da jeg gik hiem med Concordia, (thi Minga var løbet i Forveien) talede vi kun om ham, og Concordia kunde ikke ophøre at rose hans Elskværdighed. — I troer ikke, Albert, sagde hun, hvilken Magt

denne herlige Mand vandt over mit Hierte, strax førstegang, da han besøgte os i min Faders Huus. Man siger, Shakespeare har tegnet alle menneskelige Karakterer; men ikke denne! Og det var vel heller ikke muligt; thi hvad der skal være dramatisk, maa giøre sig gieldene, maa vise Egenheder; og min Carl Frands, skiøndt en Mand der overalt erhvervede sig Agtelse og Ærbødighed, udmærker sig især ved de christelige Dyder, der dog ere de bedste, skiøndt de ere negative. De fleste udmærkede Mennesker ere heller høimodige, end retfærdige, dele heller en Nydelse med Andre, end nægte sig een selv; tale bedre, end de høre efter, tænke selv lettere, end de sætte sig ind i Andres Tankegang. Saaledes er ikke han. Naar han taler med en Ven, med sin Kone, er han lutter Øre og Opmærksomhed, lutter Hukommelse. De fineste Træk undgaae ikke hans fine Følelse. Alting var han istand til at opoffre for en Ven. Den største Anstrængelse, det ubehageligste Arbeide kunde han finde sig i, for at tiene ham. I synes, han er ikke poetisk nok, og jeg tilstaaer, hans Væsen har

ved andre Beskiæftigelser faaet en anden Retning. Han læser ikke selv gierne Digterværker, fordi Videnskaberne tage ham den meste Tid; men paa anden Haand faaer han dog alting at vide. Og hvad siger I dertil? Vort meeste Samliv bestaaer i, at jeg fortæller ham de Digterværker, jeg har læst. Vistnok miste de i min Mund meget af deres Liv og Friskhed, men det erstatter igien den Kiærlighed han har for mig, og derfor føler jeg dybt, det er min Pligt at være dette herlige Hierte hengiven, med Liv og Siæl.

Med disse Ord trak hun sagte sin Arm ud af min, og lagde den deilige Haand, som jeg havde vovet at trykke, paa sit Bryst. — Jeg stirrede ned til Jorden, og en Mismodighedstaare trillede ned fra mit Øie, fordi hun, ved at trække sig saa ivrig tilbage, ligesom havde giort mig en Bebreidelse. — Sandelig, raabte jeg, Eders Ægteherre er ædel og god; jeg elsker ham, og vil ikke berøve ham! et Gran af sin Fortieneste, der med Rette henrykker Eder. Men hvad Forsagelsen, hvad Opoffrelsen angaaer; — jeg troer gierne, at

han, for en Vens Skyld, kunde nægte sig meget; det vilde vist ikke falde hans stille milde Karakteer vanskeligt; men det behøver han ikke. Han er rolig i Besiddelsen af det høieste Gode! — Tænk Eder derimod en Aand fuld af Ild, et Hierte fuldt af Kiærlighed, en Siæl fuld af Trang til at meddele sig, der smægter efter Forening; — og som dog maa savne, dog fornægte sig, dog tie; og gierne giør det, fordi Dyd, Pligt, Venskab byde det. Ved den evige Gud, et saadant Hierte fortiener heller ikke at behandles med Haardhed og Mistillid.

O min kiære, gode Albert, raabte hun bedrøvet, har jeg fornærmet Eder? Er I vred paa mig? — I trækker Eders Arm ud af min, sagde jeg med Taarer; har jeg fortient denne Ængstelighed, denne Kulde, dette stumme Mishag? — Nei ved Gud ikke, raabte hun, og rakte mig sin Haand, som jeg bedækkede med Kys. — Evigt Venskab! Reent uskyldigt Venskab til Døden, raabte vi begge. Jeg trykkede hende til mit Bryst, mine Læber brændte paa hendes. Da stødte hun mig vildtforfærdet tilbage. — For Guds Skyld, raabte

hun, Uhyret! seer I ikke Uhyret, som lurer paa os? Maanen har forvandlet sig til et truende Spøgelse, fordi —. Hun taug.

Jeg saae op giennem Grenene. Kometen stod just nu tæt ved Maanen. De havde mødt hinanden, vare ligesom smeltede sammen, og Kometens lange Riis strakte sig underligt ud fra Maanens underste Rand. Forskrækkede og forstemte skiltes vi ad.

Lemelie havde været syg i disse Dage, og laa i Sengen. En stor Angst og Uro martrede ham; han kunde ikke udstaae Kometen, kaldte den et Diævlefiæs, og blev i sin Hule, hvor Minga bragte ham Maden, hvilken han dog slugede graadig nok.

Næste Morgen, da Concordia og jeg samledes ved Frokosten, forundredes vi over Minga; thi hun var ganske forstyrret: Haarene hang hende uordenligt ned om Skuldrene, hun var askegraa i Ansigtet og vilde ikke tale et Ord. Naar vi sagde noget til hende, rystede hun fortvivlet paa Hovedet, og pegede til Lemelies Hule. — Er han død? spurgte jeg. — Hun

foer skiælvende sammen, stirrede paa mig med stive Øine og nikkede.

Jeg ilede hen i Lemelies Hule, han laa iiskold og skiælvede under Dynen; de matte Øine brændte med Feberhede, jeg hørte ham utydeligt mumle nogle Bønner, og han prøvede forgiæves at folde Hænderne. Skummet stod ham for Munden. Denne Paroxismus maatte alerede have varet længe; thi i det jeg traadte ind, kom han noget til sig selv igien, dreiede ængsteligt Øinene hen efter mig, rakte mig den iiskolde Haand og sagde: Ak, kiære Herr Albert, er I der? Jeg har havt en forfærdelig Nat, atter været paa Bredden af Afgrunden. Giv mig noget Palmesaft. — Da han havde drukket, spurgte han urolig: Hvor er den gode Minga? Hun har vaaget hele Natten over mig, den trofaste Siæl. Jeg frygter, mit Vanvid har stukket hende an med, thi hun vil ikke tale et Ord mere. Jeg har maaskee giort hende vanvittig, med min vilde Snak; for I veed nok, naar jeg er syg, taler jeg altid om Diævelen og Helvede. Da hun nu er sort, har jeg maaskee i Vildelsen

taget hende for den skinbarlige Satan selv, og klemt hende noget vel haardt om Halsen, for at forsvare mig. Men det har ingen Nød, haaber jeg. Adamsæblet, som alle vi Stakler, siden Syndefaldet, have faaet i Vrangstruben, er kun svulmet lidt paa hende. Hvorledes befinder den kiære Concordia sig, og den gode Herr v. Leuven? Vil denne ædle Velynder ikke ogsaa giøre mig den Ære at besøge mig?

Van Leuven, svarede jeg, er ikke kommen hiem inat, han sover paa Stiernetaarnet. — Ak det er sandt, svarede Lemelie: nede i den lille Klippestue. Hans Aand svæver over Stiernerne, han gider intet mere have med os Jordorme at bestille. Jeg drømte inat, at jeg forærede ham en Kikkert, hvori han endnu langt bedre kunde see Melkeveien og Kometen. Skinner det Aftkum endnu? — Det er høilys Dag, Herr Lemelie, svarede jeg, Kometen er forsvunden for Solens Lys. — Nu det var vel, sukkede den Syge, Solen maa heller ikke see slig en Rædsel. Jeg vil heller ikke see den, og haaber, den besøger os ikke oftere.

Vi ventede hvert Øieblik at v. Leuven skulde komme hiem, men han kom ikke. Det var Middag; han kom ikke. Nu begyndte vi at blive bange. Jeg løb op ad Klippen, og Concordia vilde endelig gaae med. Hendes Engstelse tiltog med hvert Skridt, og hun søgte at trøste sig selv, med alle mulige Sandsynligheder.

Han har siddet der saa længe, sagde hun, til Trætheden tilsidst har overvældet ham, og saa har han forsovet sig. Ikke sandt? Og saa gad han ikke gaae hiem i Middagsheden. Ikke sandt, kiære Albert? — Saaledes er det vist! sukkede jeg.

Vi nærmede os den lille Steentrappe. — Hører I ikke hvor mit Hierte banker? spurgte hun, og stirrede vildt paa mig; mig tykkes man kan høre det slaae.Ræk mig Eders Haand, ellers falder jeg. Hun løb saa stærkt, at jeg selv var bange for, hun skulde styrte ned. Jeg bad hende, ikke skynde sig saa meget. — Ak I har Ret, stønnede hun, lad os tøve, og hvile paa denne Bænk, saa kunne vi dog haabe nogle Øieblik endnu, om ogsaa

det Værste skulde være hændt. Man siger, Vished er bedre end Uvished; det er ikke altid sandt! thi —. Hun holdt inde, og sagde, i det hun ængstelig lagde Haanden paa sit Hierte: Jeg vilde saa gierne drikke lidt koldt Vand. — Jeg skal strax hente det, sagde jeg. — Nei, nei, raabte hun atter urolig, kun hurtig afsted derop! Carl Frands! min kiære Carl Frands, er du deroppe? saa svar mig med et eneste dyrebart, uskatterligt Ord, at jeg hurtig kan finde dig.

Der herskede en Dødstilhed. Hun styrtede derop, løb forbi det lille Sovkammer, og traadte i Stiernetaarnet. — Der er han, raabte hun glad, han er her endnu, vi have ængstet os uden Grund. — Her? spurgte jeg nedslaaet! jeg seer igien. — Hans Hat, jublede hun, hænger paa Sømmet. Og der ligge endnu Papirerne fulde af Beregninger, Buer og Kometer. Ak see engang! Han har skrevet Concordia paa Randen af sit Manuscript, og tegnet en lille Blomsterkrands deromkring. Han tænker dog altid paa mig, selv under de alvorligste Forretninger. Og Al-

bert Julius staaer ogsaa der. Og nede i Krogen, langt nede, staaer Lemelie ganske smaat, med rødt Blæk. — Lad os nu gaae ned i Sovkammeret, og vække Syvsoveren.

Hun ilede derned. Men Loibænken var tom, og det lod slet ikke til, der havde været nogen inat. — Han maa være gaaet ud paa Volværket for at tage frisk Luft, raabte hun. Der har man fri Udsigt, over hele den skiønne Egn, der finde vi ham vist. Jeg anede det Værste og fulgte Concordia i Hælene, kun betænkt paa at redde hende selv. — Det kunde behøves. Hun stirrede ned, tumlede paa Randen af Afgrunden, udstødte et vildt Skrig; og var jeg ikke sprunget hende til Hielp, var hun styrtet i Dybet.

Hun laa i mine Arme som død. Jeg bar hende hen i det lille Sovkammer, lagde hende paa Loibænken, skyndte mig op igien, stirrede ogsaa ned til Stranden, og var selv nær ved at tumle omkuld, thi jeg opdagede min dyrebare Vens Liig dybt nede, jammerlig sønderslagen paa Klippen.

Tredie Kapitel.

Jordefærd og Fødselsfest.

Hvordan beskriver jeg vor uhyre Smerte? De voldsomste Følelser og Lidenskaber, der bespænde det menneskelige Bryst, give sig kun Luft i usammenhængende Toner, afbrudte Ord. Concordia og jeg løbe ned til Stranden, giennem den underjordiske Gang, og fandt vor salig Vens døde Legem paa Sandet, rødfarvet af hans eget uskyldige Blod. Hovedet var knust; han kunde ingen pinlig Død have lidt. Kikkerten holdt han endnu fast i den klamme Haand, og, forunderligt nok, af de skrøbelige Glas var intet sønderbrudt. Jeg eier endnu denne Kikkert, og har ofte i den skuet op til Himlen, hvor min Ven venter mig, og hvor jeg snart skal see ham igien.

Jeg lod Concordia blive tilbage ved Liget, og hentede Minga. Lemelie var sygere end nogentid, og Feberen rystede ham saa stærkt, at jeg ikke nænte at sige ham, den Ulykke der var hændt, for ei at forværre hans Tilstand.

Minga forfærdedes ikke, da jeg bragte hende det bedrøvelige Budskab, men græd meget, og rystede fortvivlet paa Hovedet. Hun kunde endnu ikke tale, men kun give en høs Lyd fra sig, og hendes Hals var meget svul-len. Hun havde selv hængt Igler paa den, og kogt nogle Blade, hvormed hun gurglede sig. — Skulle vi ogsaa endnu miste denne tro Siæl? tænkte jeg. Har Nidingen ovenikiøbet qvalt hende? Ak nu kan ingen Ulykke mere overraske os, det Uhyreste er skeet.

Dernede fandt vi den trofaste Hustru henstrakt ved Liget, som Andromacha over Hek-tor, som Chriemhilde over den ihielslagne Sig-frid. — Jeg har fattet mig, sagde hun med milde Taarer. Den friske Søvind har viftet min vilde Fortvivlelse hen over Bølgerne, den skal ikke forstyrre den Saliges Slummer. Mine Suk skulle kun omvifte ham, som smaae bedrø-vede Alfer. Som en Christen har han levet, som en Christen er han død. Da han tog Af-sked med mig igaar, hørte jeg ham, paa Veien til Stiernetaarnet, synge dette Vers, saa rørende, saa skiønt:

Ta'er du mig i din Haand, o Fader!
Da vil de Kiære, jeg forlader,
Om Sorgen end dem bøier ned,
Dog trøstes ved min Salighed.

Det var hans Svanesang, Spaadommen om hans Skiæbne. Ak Albert! see hvor min Forlovelsesring endnu blinker lys og gylden paa hans Finger. Det betyder, at han var mig tro til Døden. Ja jeg veed det, han var aldeles, ganske min. Ingen fantastisk Indbildning, ingen fremmed Tillokkelse, ingen sværmersk Følelse kunde drage hans Hierte et Øieblik fra hans Concordia. Og stræbte end hans høitidelige Aand ofte ud fra det Timelige efter Evigheden, saa viste dog hans Kiærlighed ham Evighedens Engel i Concordias Skikkelse, det veed jeg. Og derfor fortiener heller ikke min Ring, som jeg her trækker af hans kolde Finger, at følge ham i Graven, ikke at jeg sætter den ved Siden af hans. Den skal sidde paa min venstre Pegefinger, erindre mig om hans Troskab, og altid være mig en stille Bebreidelse. — Og Gud veed dog, at han var mig inderlig kiær. Jeg har aldrig ophørt at

elske ham, og har fra dette Øieblik af ingen glad Time meer i mit Liv. Men min kiære Carl Frands, jeg vil tvinge mig, tvinge mig af Pligt. Smerten skal ikke knuse mig, thi jeg besidder et levende Pant af dig under mit blødende Hierte, som jeg maa skaane. Du skal atter leve for mig, i dit Barn. Jeg skal gienkiende dine ædle godmodige Træk, i den lille Skabnings Ansigt, jeg skal daglig fortælle den, om sin salig Fader, som nu er i Himlen, hvor Solen skinner, hvor Stiernerne blinke, og hvorhen hans jordiske Øie skuede saa længselsfuldt. Ak min elskede Ven! hvorfor skulde du dog ikke nyde Faderglæden, du som var saa ganske skabt til at være Fader?

En rigelig Taareflod badede den Lidendes deilige Ansigt. Hun kyssede sin døde Ægtefælles Mund og Haand. Derpaa reiste hun sig op igien og sagde: Nu og aldrig meer. Mine Venner! Begraver dette Legeme, jeg vil ikke see det oftere. — Derpaa forlod hun den Døde, med langsomme Skridt, hyllet i sit Klædebond. Ved Indgangen til det underjordiske Svælg, vendte hun sig endnu engang om, kys-

sede paa Fingeren ad Liget, slog sine Øine mod Himlen og forsvandt i Mørket.

Jeg sad længe paa Klippeblokken og stirrede paa min salig Ven, medens Minga vaskede hans Ansigt og Hænder, og hentede Blomster fra Vandfaldets Rand, for at smykke Liget dermed. Hun talede ikke et Ord, men græd tit, kysede ham paa Haanden hvert Øieblik, og stirrede op imod Skyerne, som for at see hans Aand.

Minga, sagde jeg, vi ville ikke begrave ham. Jeg veed nok, det skal være en barnagtig Modbydelighed, mange Levende have for at blive begravede. Begravelsen forekommer dem sørgeligere end Døden selv, og de tænke, hvis de maatte raade, skulde ingen Efterlevende stoppe dem ned i det lille sorte Hul. Man har ivret meget mod aabne Begravelser i Kirkerne, fordi de forpeste Luften. Det kan vel være! Det vilde jo ogsaa være daarligt, at anvende saa meget paa et dødt Legeme, da slige Bisættelser ere høist kostbare i Europa. Men her koste de os intet. See engang alle de aabne Begravelser i Klippekløfterne, som

vende ud mod Havet! I en saadan Hule ville vi henlægge vor salig Ven, og tilmure Indgangen, for Søfugle og Sælhunde. Saa har han her et ligesaa smukt Begravelseskapel, som han kunde faaet i Antwerpens Domkirke, hvis han der slumrede bag det sorte Gitter, hos sine Forfædre. Aerkefædrene holdt ogsaa meget af slige Gravhuler. Abraham kiobte sig een til sin Sara i Hebron, og Joseph af Arimathia lod ligeledes Jesu Legem nedlægge i en saadan luftig Hule. Den salig v. Leuven skal hvile ligesaadan, og vi ville tit gaae ned og besøge hans Grav.

Minga trykkede min Haand, og vi tilbragte hele Dagen med at faae Gravstedet færdigt. Just som jeg vilde tilmure det sidste Hul, steeg Maanen op af Havet, og kastede venlig sin Straale ind paa Liget, og paa Haabets Anker derude i Bølgerne, der hændelsesviis stod lige over for Gravhulen. Jeg udøvede alle Præstens Forretninger. Jeg sang Liigpsalmen: Jesus du mit Haab, min Trøst; kastede paa Liget tre Skuffer sort frisk Jord, som jeg 'havde taget med oppe fra Øen, thi

her var ikke andet end Sand, og sagde: Menneske! af Jord est du kommen, til Jord skal du blive, af Jorden skal du igien opstaae. Hvortil den gode Minga, med hæs Røst, saagodt som hun kunde, istemte sit Amen.

Da Concordia, hensunken i sin Smerte, imod Sædvane kom alene hiem, uden Minga, fordi hun troede, Lemelie var syg og sengeliggende, fandt hun ham siddende ganske oprømt udenfor Hulen, rygende sin Pibe. — Trøst Eder, Madame, sagde han, vi skulle alle den Vei, tidlig eller sildig. Den som stedse vilde sørge over Andres Ulykke, fik ikke en glad Time i sit Liv; thi der forgaaer ikke et Øieblik, hvori et Menneske ikke dør eller bliver begravet. Men hvert Øieblik fødes, døbes og ægtevies der ogsaa flere Mennesker; og saa maa det Ene bøde paa det Andet. Villien formaaer meget over Følelsen, sige jo Philosopherne, og derfor har jeg nu ogsaa slaaet alle sørgmodige Griller i Glemmebogen, og vil ikke længer være syg. Jeg ryger min Pibe, tømmer mit Glas, og befinder mig bedre. Saadan vil det ogsaa gaae Eder, naar Lidenska-

ben har udraset. Thi hvad er Kummer og Sorg? Kun en Feber, der ryster Legemet en tidlang mere end sædvanlig. Hvad derimod en Feber selv er, derom ere de Lærde uenige.

Concordia værdigede ham intet Svar, men gik hen i Løvhytten, hvor vi traf hende ene. Jeg havde mærket at den tro Sorte meget urolig havde skyndt sig op efter sin Frue, saasnart hun hørte, Concordia var gaaet ene hiem.

Lemelie mærkede nok at vi afskyede ham, og holdt sig nogle Dage borte fra os. Minga kunde endnu ikke tale ret, dog begyndte Hævelsen at lægge sig, saa der ingen Fare var, om hun endog endnu en tidlang skulde blive hæs.

Fiorten Dage efter v. Leuvens Død forlangte Lemelie at tale ene med Concordia; men hun vilde kun høre ham i Mingas Nærværelse, og der giorde han hende ligefrem et Ægteskabsforslag. Der var kun nu To at vælge iblandt, sagde han; men han tvivlede ikke om, at hun vilde foretrække ham, en Officeer af det ældste franske Blod, for en Ex-

comodiant, Skopudser og halvstuderet Skoledreng. Saameget vil jeg kun endnu sige Eder, Madame, vedblev han, spænd ikke Buen for høit, den kunde briste. Til en Tvekamp med mig har den jammerlige Karl intet Mod, han har alt for engang afslaaet min Udfordring, hvilket i Europa vilde giøre ham evig infam, mellem alle honette Folk. Men der gives ogsaa andre Udveie, til at skaffe sig en kiedsommelig Monsieur af Halsen. Vil I ham vel, saa sig ham for det første ikke et Ord om, hvad der her er forefaldet; og mishager min Utaalmodighed Eder, saa betænk, at I er selv Skyld deri, og at det staaer i Eders Magt, at giøre mig til det venligste, foieligste Menneske af Verden.

Den stakkels Concordia vidste ikke hvad hun skulde svare; de Trudsler han udstødte mod mig, forskrækkede hende, hun bad ham, for Guds Skyld være rolig og fornuftig, og betænke hendes Tilstand. — Jeg giver Eder endnu tre Dages Frist, sagde han. Eders Barn vil jeg antage som mit eget; men min Kone maae I være. Jeg venter ikke længer,

har allerede ventet altfor længe. Den gode Albert har jo været Degn, saa kan han vel ogsaa være Præst. Lad ham vie os, efter Eders egne Kirkeskikke, for at I ingen Skubler skal gjøre Eder. Jeg finder mig i alting, naar I kun bliver min. Synes I, jeg er for ivrig, saa anklag Eders egen Skjønhed. Det er den som bringer mig Blodet i Kaag.

Dermed gik han. Concordia betroede mig Alt, saasnart hun saae mig. Vi vare i den største Uro. Lasten har hundrede Midler, hvor Uskyldigheden tit ikke finder eet. Men Minga var i den senere Tid bleven oprømt og munter, tvertimod sin Sædvane. Hun begyndte ogsaa at kunne snakke lidet igien, og sagde: Lader mig kun raade, og frygter Eder ikke! Lemelie har sagt, det er hans Fødselsdag imorgen. I maae spise med ham, drikke hans Skaal og forsone Eder med ham igien. Alting kan endnu gaae godt; vi skulle nok faae ham til at slaae sig til Taals. — Men kun ingen lumske Midler, gode Minga, raabte Concordia og jeg paa eengang. — Alting aabent, ærligt og ligefrem, svarede den Sorte. Ingen

Gift, hverken i Maden eller Vinen. Vi spise jo sammen.

Vi lode hende raade, og hun tilberedte et godt Maaltid, hvortil hun indbød Lemelie. Da han traadte ind med os i den største Hule, opdagede han en Blomsterkrands omkring sit Navnetræk, just paa det Sted, hvor Don Cyrillos Jernlampe havde hængt; og der hvor det stive Liig havde siddet, var der dækket for Lemelie. Det smigrede ham, fordi han troede, det var Concordias Værk; men da han hørte, det var Minga, der havde viist ham denne Opmærksomhed, sagde han skummel: Det havde jeg strax skullet giette; det sorte Dyr forstaaer jo ikke engang at skille Tidsler fra Blomster. Har hun ikke flættet mig en Krands der af lutter Ukrudt?

Smukke Farver! raabte Minga høst: Blaat og Guult og Rødt og Grønt. Saadan bruge vi det paa Kysten Senegal, naar vi hædre vore Konger. Sæt Eder ned og vedergvæg Eder, min Herre og Beherſker!

Samtalen ved Bordet standsede hvert Øieblik i Begyndelsen, men da Lemelie havde

drukket dygtigt, blev han munter. Kometen, sagde han, forsvinder nu hver Aften meer og meer, saa lad ogsaa Forlegenheden og Misfornøielsen mellem os forsvinde. Minga! ræk mig dog Kniven der, at jeg kan skiære den deilige Melon istykker.

Minga bragte Kniven, men da han bøiede sig tilbage paa Stolen, og udstrakte Armen efter den, stødte den Sorte det skarpe Staal dybt ind til Skaftet i hans Bryst, saa at hans Blod oversprøitede Bordet, og han, efter nogen Vaklen frem og tilbage, faldt af Stolen paa Gulvet.

Da Minga havde saaret Nidingen, raabte hun: Jeg kommer igien, naar han er død! og løb ud i Skoven.

Lemelie var dødelig saaret, men døde først to Dage derefter i store Smerter. Vi forbandt ham, saagodt som vi kunde, og bragte ham i Seng. Han leed forfærdeligt; undertiden ogsaa af Samvittighedsnag, hvilke han dog søgte at bedøve med Palmesaft, og med sin elendige Philosophie. For sin Morderske

var han endnu altid bange, og det beroligede ham noget, da han hørte, hun var gaaet bort.

Vi havde Medlidenhed med ham, og bade ham, endnu medens det var Tid, at vende sin Siæl til Gud. Han beed Tænderne sammen, Skummet stod ham for Munden, og han raabte: Giører mig ikke min Tilstand endnu værre, med Eders taabelige Snak. Vi taug; Concordia gik ud, og han sagde blidere: Herr Albert! ræk mig dog det skrevne Hefte der i Bordskuffen. Jeg kan ikke længer leve, og døe kan jeg heller ikke endnu. Meget smerter mig, især Eders enfoldige Medlidenhed og naragtige Indbildning, om min overordenlige Ondskab. I ere endnu Børn, unge, uerfarne Mennesker, som ikke kiende Verden; og her paa denne De ville I neppe finde Leilighed til at formere Eders Menneskekundskab. Læser mit Levnetsløb! Jeg er ogsaa bleven Skribent, og har i den senere Tid, ligesom Don Cyrillo, søgt at forslaae Tiden med at optegne mine Eventyr. I ville see, hvad jeg har giort, have tusinde Andre giort værre end jeg. Gak i Eders Celle og læs

for Concordia! Lad mig alene med Palmesaften. En Pibe kan jeg nok røge endnu, ligesom en stakkels tyrkisk Slave, der sidder levende paa Sped. Naar I er færdig, saa kom tilbage! Jeg skal fortælle Eder Resten; thi jeg føler at jeg ikke kan døe, før jeg har skriftet for Eder, skiøndt I ere Kiættere, der ikke kunne absolvere mig. Pas kun, at den Sorte ikke kommer igien, saa har det ingen Nød.

Jeg tog det skrevne Hefte, gik ind til Concordia, og der læste vi de Bekiendelser sammen, som jeg her meddeler Eder.

Fierde Kapitel.

Lemelies Historie.

Jeg vil begynde med at sige Eder min Mening, om hele det menneskelige Liv og Virvar i Almindelighed, thi hvis I engang skulde faae dette Hefte at læse, I min sidste Skiæb-

nes Deeltagere, vil det sætte Eder istand til at bedømme mange af mine Handlinger, fra den rigtige Synspunkt. Som jeg har mærket, tænke og handle J anderledes. Enhver maa følge sin egen Overbeviisning; tilsidst kommer det dog altsammen ud paa eet.

Jeg troer, Ophavsmanden til det Hele, har skabt sig denne Verden til Tidsfordriv, for at have noget at more sig med i den uhyre lange kiedsommelige Evighed; og nu finder han sin Spøg i, alt imellem, at brække Legetøiet itu igien, naar det er færdigt, for at have noget at bestille paa ny. Om Kiærlighed og Barmhiertighed kan altsaa Talen slet ikke være; det kommer kun an paa at handle i den almindelige Aand, at nytte Livet vilkaarligt, som man finder for godt, og at bruge hvilket Middel man lyster, for at komme til Maalet.

Men da Verdens Bygmester ogsaa vil nyde Frugten af sin Magt og sit Herredømme, saa vil han frygtes og hyldes, som enhver anden stræng og mægtig Herre. Hvorledes det skal skee, har han foreskrevet Menneskene i den katholske Religion. Hvo som efterlever dens

Ritus nøiagtig, kan haabe at blive salig, det vil sige: efter Døden at nyde endnu større Forlystelser. Om den saakaldte Dyd og Pligt kan altsaa Talen ligesaalidet være. Hvad Een kalder Ret, kalder en Anden Uret. Dyd og Sæder rette sig efter Tidernes Skikke, som andre Moder. Men Gud vil frygtes; altsaa er en daglig slavisk Ydmygelse for ham nødvendig, for ei at paadrage sig hans Vrede.

Egennytte og Egenkiærlighed regiere Verden. Alt hvad Mennesket gior, gior han af den Aarsag, ærligt eller hykkelsk. Hin Sladder om Dyd er et Coqvetterie, hvormed svage Hoveder bedrage sig selv, og smørre sig selv og Andre Honning om Munden.

Læse vi Verdens Historie, saa finde vi, at Menneskene altid have handlet i denne Aand. Neppe vare der to Brødre paa Jorden, før den ene slog den anden ihiel. Jakobs Sønner fulgte deres Broder. Krig og Mord hørte til Dagens Orden blandt Jøder, saavel som blandt Hedninger. Hvo der havde Kraft nok, tiltvang sig Magten; hvo der havde Magt, misbrugte den. Saa

giorde Assyrierne, Mederne, Perserne, Babylonierne, Grækerne, Romerne; saa giorde Paverne selv. Og hvad skulde de andet? Jeg kan ikke røre mig i Trængsel, uden at støde min Nabo paa Albuen. Stilhed og Død ere eet og det samme. Men saa slemt, de end holdt Huus, saa gudsfrygtige vare de dog; og naar de rasede allerværst, anraabte Jøderne deres Jehova, Hedningerne deres Baal, Grækerne og Romerne deres Jupiter, og de Christne deres Helgene, allerivrigst.

Jeg har selv levet i en Tidsalder, hvor det ikke stod bedre til, ja maaskee gik Slagterierne, Grusomheden og Troløsheden dengang værre i Svang end nogensinde. Jeg er født i Paris, Aar 1590; just i den store Hungersnød, da Munkene fordrevne Tiden med Processioner og prækede: at hvo der døde Hungersdød, døde Martyrdød. 13,000 Mennesker vare alerede sultede ihiel, og Henrik den Fierde kunde endnu ikke faae Bugt med Paris. Jeg er af den ældgamle Familie *****; mine Forældre vare saa fattige som Kirkerotter, og beboede et lidet Huus i Rue de la ferroniere;

thi de hørte til Guisernes Partie, og vare neppe slupne derfra med Livet, dengang Henrik den Tredie lod Hertugen af Guise myrde af otte Adelsmænd. Nu levede de stille, ængsteligt i Løn, under det paatagne Navn Lemelie, dreve en borgerlig Haandtering, og fortiente deres Brød med at forfærdige lakerte Paparbeider; hvilket Haandværk min Fader havde ladet sig lære i bedre Dage, blot for Morskabs Skyld.

Jeg hørte i min Barndom kun tale om Mord og Gift. Mine Forældre vare ivrige Katholiker, havde fattet et dødeligt Had til Hugonotterne, og talede med største Henrykkelse om Bartholomæusnatten, om Admiral Colignys Drab, om Prindsen af Condés Forgivelse. Dronning Katharina af Medicis, en Qvinde, sammensat af alle Laster, blev priist os, som et Mønster for Qvinder. Man roste det elskværdige Træk af Carl den Niende, da han selv giennem Vinduet skiød ned paa sine Undersaatter, og raabte: Dræber! dræber! Men Henrik den Tredie var forhadt af mine Forældre, fordi han havde myrdet Hertugen;

og Glæden var stor, da den gudsfrygtige Munk Jacob Clement, vovede sig ind til ham, og dræbte ham paa Natstolen, hvor han om Morgenen, som han pleiede, gav sine Hoffolk Audients.

Men hvad hialp Bartholomæusnatten, naar man satte en Kiætter som Henrik den Fierde paa Thronen? Sagtens bragte hans Forfængelighed ham strax til at glemme Hovedsagen. Som Protestanternes Forsvarer var han optraadt; saasnart han kunde blive Konge, afsvor han sin Tro. Kunde man stole paa denne nybagte Katholik? I det Nantiske Edict, hvori de Reformeerte tilstodes lige Rettigheder med de Katholske, saae man tydelig, hvorledes det havde sig med ham. Ogsaa ærgrede det alle Mennesker, at denne unge Herre, med hyklet Dyd, vilde give sig Airs over de Ældre, og indføre en ny Tone ved Hoffet. At han var tapper, kunde man ikke nægte, og hans Sully var en ret god Regnemester. Almuen glædede sig ogsaa meget over det Løvte han giorde, at hvis Gud sparede ham Helsen og Liv, skulde hver Bonde, om Søndagen i det mindste, have sin Høne i Suppegryden. Men man kiendte

ham forresten ret godt: han var en rasende Spiller og saa hengiven til Vellyst som Nogen; heller ikke tog han det altid saa nøie med de Midler, der førte ham til Maalet. Han frygtede sine Fiender, overdrev sin Mildhed mod dem, paa sine Venners Bekostning, og pleiede at sige for Spøg: Jeg forgylder de Onde daglig, for at deres Ondskabs Bly ikke skal blive tilsyne. Men da han dog ikke kunde forgylde alt Bly, blev der endnu synligt Bly nok tilovers; og man tænkte kun paa, hvordan man kunde træffe ham med en usynlig Blykugle, eller hvæsse et hemmeligt Staal imod ham.

Først forsøgte Jesuiterskolaren Johan Chatel at bibringe ham et Stød, men gjorde det saa dumt, at han kun stødte ham et Par Tænder ind i Munden, hvorover den skjønne Gabriele græd, naar hun siden skulde kysse ham. Men det blev ikke derved. Den stakkels Chatels uhyre Dødspinsler forbittrede Hierterne kun meer; og snart fandt man en Mand i vort Nabolaug, der forstod Tingen bedre.

Naturligviis gad intet fornuftigt Menneske opoffre sig selv, for den Sags Skyld; thi hvad ragede ham Frankriges Frelse, naar han selv skulde levende radbrækkes? Lykkeligviis findes der altid godhiertige Narre nok, med hvis Poter man kan rage de hede Kastanier af Asken, uden selv at brænde Fingrene. En saadan Sværmer boede i vort Qvarteer; jeg lærte ved en Hændelse at kiende ham.

Jeg kunde omtrent være atten Aar, da jeg en Aften temmelig silde spadserede i Tuileriehaven, hvor en smuk Pige havde sat mig Stevne. Thi fra min Barndom af har jeg været en Tilbeder af Kiønnet, og Qvinderne have ikke bidraget lidet, til mit Had mod Mandfolkene. — Da jeg nu gaaer saaledes omkring og venter forgieves, i Nærheden af en Fiskepark, hører jeg noget plumpe ud i Vandet, just ved den aftalte Hække. Jeg frygtede for, at det muligt kunde være min Skiønne; Parken var ikke dyb, og jeg sprang uden Betænkning i Vandet, for at redde min Guldfisk. Men istedet for Guldfisken havde jeg faaet fat paa en afskyelig Skrubtudse! Det

var et stygt skummelt Menneske; bleg og mager, med stor Mund, sorte Tænder og smaae matte, skiæve Øine, hvilke han meget andægtig oplostede mod Himlen. Han kysede mig paa Haanden gientagne Gange, og takkede mangfoldig, fordi jeg havde reddet ham; ikke fordi han satte stor Priis paa Livet, men fordi han troede at være født til noget Stort, hvilket endnu ikke var gaaet i Opfyldelse.

Jeg havde ingen Tid til at tale længer med ham, men skyndte mig hiem at tage Tørt paa, og løb saa ud igien, for at finde min Kiæreste. Aftenen derefter traf jeg atter min Opfiskede i Haugen, og giorde hans nærmere Bekiendtskab. Et sælsommere Uglebilled har jeg aldrig seet. Han heed Frands Ravaillac, havde været Munk, og var af en fattig Patricierfamilie fra Angouleme. Man havde jaget ham af Klosteret, fordi han havde fordærvet flere kostbare Helgenbilleder, med at skrabe Farven af, og drikke den i Altarvinen, mod den faldende Syge. Alt hvad andre Mennesker holde af, som smukke Fruentimmer, god Mad og Drikke, Musik, Dands, deiligt

Veir, en behagelig Bopæl, var ham en Pest. Han gik med Hestehaarskiorte paa det blotte Legem, levede af Brød og Urter, hudflettede sig daglig, og gik kun ud naar det regnede og blæste, for at besøge Begravelseshulerne udenfor Paris. Da jeg engang spurgte ham, hvorfor han giorde det, svarede han: for at døde og drukne Kiødet, ved daglig Pønitence, for at modstaae Fristelserne. Saaledes havde ogsaa de ægyptiske Eremiter baaret sig ad. Den hellige Hilarion havde desaarsag tit slaaet sig i Ansigtet med knyttede Næver; Ammonius knebet sig i Lemmerne med gloende Jern; Evagrius havde staaet ved Vintertid saalænge i en Brønd, til han blev stiv af Kuld. — Det vilde Frands Ravaillac nu giort ham efter i Haugen, hvor han mødte en tillokkende Pige (formodentlig min Skionne); men da han havde tabt Ligevægten og var plumpet omkuld ud paa Hovedet, var han sikkert druknet, hvis jeg ikke var sprungen ham til Hielp.

Et Malerie, som hang i Forhallen til et Kloster, og forestillede en Martyr der bliver

levende slaaet, var hans kiæreste Øienslyst. Hele Timer kunde han staae med største Vellyst, og betragte den Pintes blodige, blottede Muskler, samt Rakkerknægtene, der deels slaaede ham, deels stode med Kniven i Munden, som Slagtere, der trække Skindet af en Oxe. — Hvad det maa være sødt! hvad det maa være honningsødt! sukkede han, at døe saaledes for den gode Sag. Denne Helgens Blod dufter som Roser, Knivstikkene smage ham som Ambrosia. — Og hvad det Vaas videre var.

Naar de sandselige Anfægtelser ikke giorde ham for meget af det, tænkte han kun paa Helgenes Lidelser, hvorlunde man havde sauget den ene Kroppen midt over, kogt en anden i sydende Olie, eller skudt til Maals efter den tredie, med Pile. Ja han kunde ei engang see et smukt ungt fuldbarmet Fruentimmer gaae forbi, uden at tænke paa den hellige Agathe, hvem man havde vristet Brysterne af med Knibtange.

En saadan Overspændthed maatte naturligviis tilsidst nedrive Sundheden. Han saae ogsaa ud som Døden selv, og var vist krepseret for længe siden, hvis han ikke undertiden

havde sovet saa overordenlig meget. Ofte satte han sig hen i en Grotte, og sov to tre Dage og Nætter i Træk; naar han da vognede igien, haabede han, ligesom de hellige Syvsovere, at have ligget flere hundrede Aar paa sit grønne Øre. — Han stod op, gik til Paris, for at træffe den allerchristeligste Clodvig, eller den fromme Fredegonde; som altid bragte Bødler og Pinebænke med, hvor hun kom, og som (imellem os) kunde hamle op med hvilken hedensk Messalina det skulde være. — Fandt han sig da bedragen i sit Haab, saa satte han et suurt Ansigt op, hudflættede sig, og tog igien tiltakke med Nutiden.

Vi loe ham ofte ud, jeg og min Kiæreste, der var Kammerjomfru hos Marquisen af Verneuil, Kongens forrige Maitresse. Men den Ære nød hun ikke længe, han forlod hende, efter sin letsindige Maade, og der vare nok, som løste hende af. Ofte naar jeg og min Skiønne drømte os i Elysium, hørte vi den stakkels Forladte græde i sit Værelse derinde og raabe: Lever der da ingen Christen-

siæl, som vil give den Forræder sin velfortiente Løn?

I de Dage tildrog der sig endnu Noget, som indgiød mig et personligt Had til Kongen, thi før havde jeg kun hadet ham med, for Selskabs Skyld, uden egenlig at kiende videre til ham. Min Fader levede, som sagt, af at giøre lakerte Paparbeider, og nydelige Bisquitæsker af Pomeransskaller. Hvad han ikke folgte i Huset, folgte jeg for ham, paa Torvet, hvor jeg havde en Bod, og temmelig mange Kunder blandt de smukke Piger, der godt kunde lide mig, fordi jeg var en vakker Knøs, der kunde sladdre dem allehaande lystigt Tøi for.

Een Dag kom en riig Bonde, og vilde kiøbe en stor Æske af mig, for at giøre sin Kone en Foræring dermed. Man siger: naar Narre komme til Torvs, faaer Kræmmeren Penge; dette Ordsprog vilde jeg giøre gieldende paa ham. Jeg mærkede nok, Knægten forstod sig ikke paa slige Ting, og forlangte tigange saameget som Æsken var værd. Men da Lakfirnissen glindsede giennemsigtig og klar over

det brogede Billed, som foreſtilte Adam og Eva ſplitternøgne i Paradis, fandt Bonden ſig i Priſen og gav mig Pengene. Neppe havde jeg dem i Lommen, før der kom en anden Æſkemager ſtyrtende, der vilde ſælge ham een for Røverkiøb. Bonden forlangte ſine Penge tilbage, jeg vilde ikke give ham dem, og i denne Hurlumhei kom juſt Kongen forbi. Thi han havde giort ſig det til Pligt, ligeſom ſalig Harun al Raſchid i Bagdad, undertiden at gaae forklædt omkring paa Torvene, for at ſee, om Borgerne fik deres Kiød og Brød til billige Priſer, og om Hønen ſnart var ruget ud af Ægget, ſom Bonden hver Søndag ſkulde have i Gryden. Med ſlige Forbarmeligheder giorde han ſig Almuen til Ven, men de Store og Fornemme ſkammede ſig over en ſaadan kongelig Pottekiger, og det forſtærkede kun Forbittrelſen meer imod ham. Kongen vilde vide, hvad vi kiævledes om, man fortalte ham det, og jeg ſagde: Sire! Handelen er ſluttet! Et Ord er et Ord, og en Mand er en Mand. — Giv ham ſtrax Pengene tilbage, Skiælm! raabte Kongen opbragt, med et foragteligt Blik. —

Denne Foragt, som ærgrede mig meer end Pengetabet, jog mig Blodet i Ansigtet, og jeg svarede: Sire, jeg er ingen Skiælm jeg er en fattig Adelsmand, der er kommen paa Knæene, og som Noden tvinger til at drive et borgerligt Haandværk. — Du beskiæmmer saavel Adelen som Borgerskabet med disse Ord, svarede Kongen. Noden tvinger ingen til at handle slet. Troer du, fordi du maaskee hører til Viinbærmen af Adelen, at du ustraffet kan blande det gode klare borgerlige Øl, med dit uhumske Skum? — Jeg svarede i min Forlegenhed noget usammenhængende Tøi; men Kongen vendte sig leende fra mig, og sagde: Den Dreng lader til at være forfærdelig enfoldig; vi ville haabe, han har giort det meer af Dumhed end af Ondskab, og denne gang see igiennem Fingre med ham. — Dermed gik han. — Jeg stod beskiæmmet tilbage, min Handel var ruineret, og fra den Dag af kiøbte Ingen noget mere af mig.

Jeg betroede min Kiæreste min Ulykke, endnu samme Aften. Marquisen kom ind til os, og istemte Litaniet paa sin Viis. Hun

havde Besøg af en fornem Herre, der først sendte sin Tiener hiem iforveien, og spurgte nu venligt, om jeg vilde være saa god at følge ham hiem; thi i de Tider var det usikkert at gaae silde alene paa Gaden om Aftenen. Jeg havde intet at tabe, og det fornøiede mig, at kunne vise den fornemme Mand en Tieneste. Jeg maatte følge ham op i Paladset, giennem mange Værelser, lige ind i hans Sovkammer. Her sagde han meget huldsaligt og nedladende, men saa sagte, at jeg neppe kunde høre det: Kiære Lemelie! I har Uret i at hade den fromme Konge, og i at være saa vred paa ham. Det er virkelig et allerkiæreste Menneske; og som blot Privatmand, som tapper Soldat, behagelig Selskabsbroder, kunde man aldrig ønske nogen bedre. Men desværre, til Konge er han slet ikke skabt, og det er en stor Ulykke, hvorpaa der, jo før jo heller, maa raades Bod. Hans Fald er et nødvendigt Onde, til Held for det Hele, og derfor maa ingen ægte Patriot lade sig lede vild, af godmodig Svaghed, eller smaae Betænkeligheder. Før kunde man maaskee have giort sig

en Samvittighed deraf, da han endnu var Kiætter; men nu har det ingen Nød med hans Salighed, — og vidste man et godt Middel, som ingen Opsigt giorde, — hvorved man let og snart kunde befordre ham ind i Evigheden — —. En kiæk Patriot, som opfyldte det almene Ønske, kunde giøre sikker Regning paa alle Stores Taknemmelighed; og en Pengesum, der giorde ham til en riig Mand, vilde bestemt falde i hans Lod.

Jeg saae den store Herre skiælmsk i Øinene, og svarede næsviis: I vover meget, Monseigneur, ved at giøre mig sligt et Forslag.

Ikke i mindste Maade, kiære Lemelie, svarede han rolig. Eders Liv staaer i min Haand; jeg har mine Spioner overalt, og skulde I sladdre af Skole, vilde I sikkert styrte Eder selv i Fordærvelse. — Det var kun mit Spøg, naadig Herre! svarede jeg; I kan nok begribe, at Kongens Undergang er mig ligesaa meget om at giøre, som Eder. Naar man altsaa, som sagt, kun vidste et Middel? — Nu, der gives dog, oprigtig talt, Midler nok,

svarede han. Nat, Mørke, en velsleben Dolk, kunne til Tid og Sted udrette store Ting. — Men Dagen kan opdage meget, sagde jeg; og i det varme Bad, man bryggede for Jacob Clement og Johan Chatel, var der for meget Sennop og Salt. Jeg tvivler om at nogen saa snart lyster derefter igien.

I dette Øieblik gik der mig et Lys op, og jeg raabte: Og dog, Monseigneur! I boer jo i Nærheden af den botaniske Hauge, hvor det deilige Palmetræ groer; kan I skaffe mig en Palmegreen, (selv har jeg en reen hvid Skiorte) saa haaber jeg, Ønsket skal blive opfyldt, til alle Parters Fornøielse.

Den fornemme Herre troede først at jeg vilde spase med ham igien, men da jeg havde forklaret ham alting, fandt han mit Indfald ypperligt. Han skaffede mig hemmeligt Palmegrenen, jeg trak den hvide Skiorte over min Trøie, satte mig en lang blond Paryk paa Hovedet, som jeg fik af Kammerjomfruen; og da jeg fra Barnsbeen af kunde klavre som en Kat, (det er først i senere Aar, jeg har været plaget af Svimmelhed), sneeg jeg mig op paa

Taget, og spadserede hen over nogle Nabohuse, til jeg kom til Ravaillacs Qvistkammer. Her brød jeg et Par Tagstene løs, krøb ind i Kammeret og skiulte mig i en Krog.

Han kom kort derefter hiem, og giorde mig Tiden temmelig lang, med at læse adskillige Paternostre. Endelig krøb han i den elendige Seng, da han først ivrigt havde kysset nogle Helgenbilleder i en gammel Bog. Just ligesom han vilde til at slukke Praasen, aabenbarede jeg mig for Sengen, med Palmegrenen i Haand, og raabte: Frands Ravaillac! — Han lod næsten til at have ventet sig et saadant Besøg, thi det satte ham slet ikke i Forundring. Han reiste sig overende, paa Knæe, foldede Hænderne, og sagde andægtig: Tael Herre! din Tiener hører. — Frands Ravaillac, vedblev jeg i en roligbefalende Tone: du skal ihielslaa Henrik den Fierde, Frankriges Konge! dermed skeer vor Villie, i Himlen og paa Jorden. — Han kneb Øinene andægtig i, bøiede tre Gange Hovedet ned imod Dynen, og sukkede: Vel Herre! jeg lyder. See, jeg er din ringe Tiener, kun et skrøbeligt Værk-

tøi, som du betiener dig af, til at fuldføre dine store Forsæt. — Jeg blæste ham Lyset ud, klavrede ud paa Taget igien, satte Tagstenene for Hullet, og kom tilbage uden at opdages, og uden at brække Halsen.

Saa skedte da nu den Daad, der er Alverden bekiendt, Fredagen den 14de Mai, 1610, Dagen efter Dronningens Kroning. Jeg vidste selv intet deraf; thi som en Urtegaards-mand, der, naar han har lagt Sædekornet i Jorden, overlader det til sig selv, og lader Naturen raade, saa giorde ogsaa jeg, da jeg havde nedlagt Forsættet i Ravaillacs Hierte.

Kongen var meget urolig, den hele Dag, og man troer, han har anet sin Død. Om Morgenen hørte han Messen; da han kiørte hiem, og vilde gaae i sit Værelse, kom Hertugen af Vendome, hans Slegfredsøn, som han elskede høit, ham imøde, og fortalte: en Astrolog, la Brosse, havde sagt ham, at den Constellation, hvorunder hans Majestæt var født, truede ham idag med stor Livsfare. Kongen svarede leende: La Brosse er en gammel Skiælm, som vil narre dig Pengene af

Lommen, og du er en ung Giæk, som troer sligt. Han, deroppe har talt alle mine Dage.

Om Eftermiddagen lagde Kongen sig paa Sengen, for at sove lidet, men kunde ikke, stod op igien, kaldte paa Kapitainen for Garden, og spurgte hvad Klokken var? De Vitry svarede: Sire, jeg seer Eders Majestæt er forstemt og mismodig; vil I ikke tage frisk Luft og adsprede Eder lidet? — Veltalt! svarede Kongen, jeg vil besøge Sully, han er ikke vel i Dag, og har været i Bad.

Vognen stod færdig og han kiørte ud af Louvre, fulgt af flere store Herrer. De Vitry, Kapitainen for Garden, lod han ride tilbage, for at giøre de nødvendige Tilberedelser i de kongelige Værelser, til Dronningens Modtagelse. Saaledes blev Kongen da kun fulgt af nogle Adelsmænd til Hest, og nogle Tienere tilfods. Vognen var lang og tung, bedækket med Læder. For at see Æreportene, hvorpaa der i Gaderne blev arbeidet, lod Henrik, der var meget for alleslags Skuespil, Gardinerne trække tilside. Man siger, at han skal have betragtet et Sindbilled, der forestillede den kon-

gelige Magt, allegoriseret som en Guddom, med et medlidende Smiil, og sagt til Hertugen af Montbazon: O menneskelige Forfængelighed, saa nær Kirkegaarden! Saa let som hint tynde Lærred brister, og Lysene bagved slukkes, kan det være giort med os.

Da Vognen kom hen i vor Gade, hvor jeg stod i Vinduet, med La Masson, een af mine Kammerater, blev Kareten standset af Arbeids- og Pakvogne. Tienerne sprang alle ned; nogle gik over Kirkegaarden, andre løbe forud, for at giøre Plads. Nu var Kongen ganske uden Omgivning; de sex baglænds siddende Herrer saae sig alle om efter Hestene.

I dette Øieblik opdagede La Masson og jeg vor gode Ven Ravaillac, der listede sig sagte og hurtig hen til Vognen, giennem Mængden.

See engang Ravaillac, hviskede La Masson til mig, han er, saa sandt jeg lever, ogsaa krøbet ud af Reden idag, for at see den forfængelige Verdens Larm og Støi. Man mærker, han er kortsynet, siden han trænger sig saa nær hen til Vognen; men jeg er bange for,

hans Næsvished bekommer ham ilde. — Min Siæl, raabte han igien, Karlen er reent af Lave! han stiger op paa Hiulet, og bukker sig ind i Vognen til Kongen. Jeg troer han vil kysse ham.

Neppe havde La Masson sagt dette, før Kongen skreeg: Gud, jeg er saaret! — Han styrtede tilbage i sit Blod; og Ravaillac, der let kunne sneget sig bort i Trængselen, stod stiv og rolig som en Støtte, med den blodige Kniv i Haanden, og ventede sine Gierningers Løn.

Denne fik han da ogsaa saa dierv og dygtig, som det var Grusomheden muligt at opfinde den; og hans Bødler ønskede ham kun flere Nerver og Fibrer, for at kunne martre ham endnu mere diævelsk.

Ellers havde det været Ravaillac en let Sag at flye, thi ofte lod man Fængselsdøren staae paa Klem for ham. Marquisen af Verneuil, der stod i Forbindelse med mange store Herrer, hvem det giorde ondt, at den arme Diævel, saa at sige, skulde døe uskyldig, da han kun havde været et blindt Værktøi for deres Hævn, skikkede mig i Fængselet til ham,

for at sige ham reent ud, at han gierne kunde pakke sig. Var jeg kommen i bare Skiorte, med blond Paryk og Palmegreen i Haand, saa havde han udentvivl lyst ret. Men det gik ikke an her; og paa den naturlige Maade, kom man ingen Vei med ham. — Han rystede paa Hovedet, viste mig en gammel Billedbog fuld af Martyrhenrettelser og sagde: De kunne dog ikke pine Livet af mig. Den sydende Olie vil kioles, det smeltede Bly styrknes, inden de dyppe mig deri. Hestene kunne heller ikke sønderslide mig. Med Sværdet maae de slaae mig Hovedet fra Kroppen. Da vil der fremspire Roser og Lilier af mit Blod! Da vil Himlen aabne sig, og Englen med Palmegrenen vil komme ned igien, og bringe mig op i Abrahams Skiød.

Jeg sagde: Navaillac! har du maaskee dog ikke taget feil? Skulde den Engel, som du troer at have seet, ikke have været en blot Indbildning, eller kanskee en forklædt Gavtyv? Man kan let blive ført bag Lyset, med deslige Ting.

Viig bort fra mig, du urene Aand! raabte han rasende, som i min sidste Stund vil berøve mig den sidste Trøst, med kold Spot. Jeg har endnu en Kniv her, som en Ven hemmelig har givet mig. Et Selvmord begaaer jeg ikke, men taler du endnu et eneste saadant Ord, skal det gaae dig, som den anden Kiætter.

Jeg løb ud af Fængselet, slog Døren i Laas efter mig og tænkte: Lad den Nar have det saa godt! Som man reder, saa ligger man. Jeg nærmede mig igien Fængselsgitteret og raabte ind til ham: Lykke paa Reisen, Ravaillac! Det skal fornøie mig, at see dig baaret op af Englen i Abrahams Skiød.

Og det saae vi da ogsaa paa Grevepladsen, hvor han blev henrettet. Men jeg maatte dog først lee af den Forsigtighed, hvormed Vagten forsvarede ham imod Pøbelen, for at man ikke skulde stene ham og dræbe ham, før han havde udstaaet sine Pinsler. Hans Standhaftighed paa Skaffottet maatte alle beundre. Han fordreiede ikke en Mine, medens han blev knebet med gloende Tænger. Det giorde ham

kun Ondt, at Folket var saa forbittret paa ham. Man vilde ikke engang tillade, at der blev læst ham et: Salva regina. Der raabtes allevegne fra, at en saadan, værre end Judas Evigfordømt, intet burde have. Mødrene løftede deres smaae Børn i Veiret, og de maatte spytte ad ham. Mændene bandede og fordømte ham. Gadedrengene kastede Skarn op paa Retterstedet. Vagten kunde ikke holde Styr paa dem. Fire elendige Udgangsøg, der selv neppe kunde gaae, maatte endelig sønderslide ham. Saa udgav han da sin Aand, og Folket loe og brølede, værre end et rasende Dyr.

Dagen efter Henrettelsen sneeg jeg mig hen til min fornemme Velynder, der havde støbt de Kugler, som jeg havde udskudt, for at faae mine Penge. Han modtog mig overordenlig naadig, udbetalte mig Trediedelen af den lovede Sum, og forsikkrede, jeg skulde faae Resten i Overmorgen. Derpaa bød han mig Frokost, skiænkede egenhændig et Glas sød Viin for mig, som han forsikkrede skulde være høist kostelig, og spurgte: om jeg ikke behagede et

Stykke Kage? — I dette Øieblik blev han kaldet ud. Hans lille Hund løb omkring i Stuen, logrede ad mig, og vilde have Kage med. Jeg gav den et Stykke. Neppe havde Hunden faaet Kagen tillivs, før den hylede, fordreiede Øinene, løb et Par Gange rundt, faldt i Convulsioner paa Gulvet, og var saa død som en Sild.

Min ædle Velynder kom tilbage, og studsede; formodentlig fordi han endnu fandt mig i Live. Jeg beklagede hans Hunds ulykkelige Skiæbne, og forsikkrede, jeg var uskyldig i dens Død, da jeg ikke havde vidst, Kagen var forgiftet. Derpaa sagde jeg: Jeg begriber meget godt, naadig Herre, at I ønsker et Menneske af Halsen, som I har giort et overilet Løfte, og som er indviet med Eder i en vigtig Hemmelighed; men hvad Pengene angaae, saa er jeg tilfreds med hvad jeg har faaet; og min egen Frelse tvinger mig jo til at holde reen Mund. Men, vedblev jeg, Eders Naade kan ikke fortænke mig i, at jeg ikke gierne vil myrdes. Skal jeg endelig afsted, saa giør jeg Larm, og tager Eder

med. Vinduet er aabent, jeg behøver kun at skrige ud. Men vil I sværge mig paa Crucifixet, ingen Skade at giøre mig, saa lover jeg at være ude af Paris om tre, og ude af Frankrig om otte Dage.

Min Velynder var yderst huldsalig, omfavnede mig, og forsikkrede, at Kagen, saavidt han vidste, ikke fattedes det Bitterste; Hunden maatte et andet Sted have opsnuset noget, der var Helbreden skadeligt. Han giorde mig strax den forlangte Eed paa Crucifixet, der stod paa hans Natbord, fulgte mig med mange Kiærtegn og Complimenter ned ad Trappen, og bemærkede ved Afskeden med et fint Eftertryk og et elskværdigt Smil, at det vilde være høist tienligt for mig, at forlade Frankrig jo før jo heller, og begive mig paa Reiser; thi der var intet bedre istand til at danne et ungt Menneske, og lære ham savoir vivre, end en Udenlandsreise.

Femte Kapitel.

Fortsættelse.

Jeg reiste nu til Italien, hvor jeg kunde havt det ret godt, hvis ikke Fruentimmerne og Pharaobordet havde kostet mig saameget. Jeg traf mange Skionne paa min Vei, og giorde Lykke hos dem; thi det Snærperi, hvoraf jeg har udstaaet saameget paa denne Øe, var slet ikke Brug i Italien. — Jeg vil ikke kiede Eder med at fortælle mine Elskovshandler, og hvordan jeg ødte mine Penge. Men Eet maa jeg dog ikke fortie; thi skiondt det var blot Fantasteri og Bedrag, ængster det mig endnu tit, naar jeg tænker derpaa, især naar jeg er syg.

En ung smuk Pige i Florents, forlovet med en Guldsmed, Andreas Druzzi, lokkede jeg, i Brudgommens Fraværelse, i mine Garn. Hun var ikke af det sædvanlige Slags, og det kostede mig mere Umage med hende, end med mange Andre. Andreas Druzzi var reist

til Frankrige, for at hæve en lille Arv, havde faaet en Proces i den Anledning, og blev opholdt et heelt Aar længer, end han havde ventet. — Det var hans Ulykke. Jeg forstod at nytte hans Fraværelse til min Fordeel; Følgerne af min Lykke bleve snart iøinefaldene, og den Skiønnes Nedkomst stundede til. Hun lod en gammel Kone bringe mig det nyfødte Barn, og paalagde mig at sørge faderligt for det. Hvad skulde jeg tage mig for med den Orm? Jeg kunde neppe længer føde mig selv. Jeg svøbte det i min Kappe, og gik en Aften silde ud, langs Arnos Bredder, til jeg kom til et afsides Sted, omringet af Træer og Buske. Her vilde jeg sætte Æsken med den lille Moses ned i Sivene, at en medlidende Kongedatter kunde finde, og opdrage ham til en stor Mand; da jeg hørte en Stemme tilraabte mig huult: Lad være, Barnemorder!

En sort Skikkelse stod for mig, hyllet i en Kappe. Jeg kiendte snart Ugolino Gaspari, en lystig Svend, hvis Bekiendtskab jeg havde giort i Siena, og der ikke turde komme til Florents for Gields Skyld, skiøndt jeg havde

mærket, at han i den senere Tid, vandt store Summer i Spil. — Jeg gik med, beholdt Barnet under Armen i Kappen, og spurgte: Hvordan har du faaet min Hemmelighed at vide?

Det, og mere veed jeg, svarede han mork; og fortalte mig Ting, hvorover jeg maatte falde i Forbauselse, fordi ingen uden jeg og Antonia kunde vide det; det skulde da været hendes Brudgom Andreas Druzzi i Frankrige. Derpaa stak Ugolino Gaspari Haanden i Lommen, tog en Haandfuld Dukater frem, og, spurgte: Gad du ogsaa eiet mange slige Tinggester? — Det var et Spørgsmaal, svarede jeg. — Er du bange for Satan? — Ikke synderligt. — Troer du, han har Magt over Menneskene? — Hvo der egenlig har Magten, svarede jeg, er vanskeligt at giætte. Fast skulde man troe, at det meeste der skeer i Verden, kommer mere fra ham, end fra hans Contrapart. — Synes du ogsaa, at een Fugl i Haanden er bedre, end ti i Luften? — Det gior jeg. — Vilde du give Slip paa din tilkommende, sandsynligviis kun indbildte, Salighed,

hvis du her paa Jorden kunde faae det godt og overflodigt? — Heel gierne! svarede jeg, dog ei uden en hemmelig Gysen.

Midlertid vare vi komne i en mørk Hule, hvor Maanen tittede ind, som et Spøgelse, og Kilden susede med sælsom Riflen giennem Steenbunken, som om den vilde fortælle fæle Eventyr.

Jeg har alt forskrevet mig til Diævelen, sagde Ugolino Gaspari mørk; har du Mod, kan du ogsaa giøre det. Her er et Pergament af Menneskehud, her er en rød Hanefiær, men du maa selv skaffe Blæk af dit eget Blod. — Jeg vilde ridse mig en Rift i Huden, men han raabte: Vist ikke! Dit Blod flyder jo ogsaa der i Barnet. Dræb det hist henne paa den sorte Steen. — Jeg gyste tilbage. — Nar, sagde han, bilder du dig ind, fordi Vandet er blødere end Stenen, at denne Død er smerteligere, og Mordet utilgiveligere? — Du har selv advaret mig for Barnemord, svarede jeg forsagt. — Og er det da afgiort, Taabe, at du er Fader til dette Barn? spurgte han med Haanlatter, og fortalte mig Ting,

hvoraf jeg tydelig overbeviste mig om, at han havde staaet i den noieste Forstaaelse med Antonia, medens jeg indbildte mig, at hun var dødelig forelsket i mig.

Denne Opdagelse giorde mig saa forbittret, at jeg tog Barnet og slægte det mod Klippestenen. — See der have vi jo rødt Blæk nok, sagde Ugolino rolig, dyppede Pennen i Blodet, og rakte mig den. — Det Værste var overstaaet. Jeg betænkte mig ikke længe, min Hierne brændte, i de græsseligste Udtryk forskrev jeg min Siæl for evig til Diævelen, hvis han vilde giøre mig lykkelig her paa Jorden, det vil sige, ikke lade mig det mangle en tidlang paa Sundhed, Penge og smukke Fruentimmer.

Forskrivningen maatte jeg paa den øde Fælled grave ned under Retterstedet, med en arm Synders afblegede Hovedskal, medens et Liig, der hang i Galgen, sveiede hid og did over Ryggen paa mig, og stødte mig undertiden med Fødderne. Derpaa fulgte Ugolino mig hen paa Landeveien igien; her trykkede han krampeagtigt min Haand og sagde: Farvel,

Lemelie! jeg har hævnet mig. Jeg er Antonias bedragne hiemkomne Brudgom, Andreas Druzzi. Barnet var virkelig dit, Pigeskiænder og Barnemorder. Først vilde jeg dræbe dig, men denne Hævn tyktes mig bedre. Nu tilhører du Satan med Liv og Siæl. — Han vendte mig Ryggen og forsvandt i Mørket. Jeg har aldrig seet ham siden.

Jeg var i den selsomste Sindsbevægelse. Jeg gyste for det Barnemord, jeg havde begaaet, skiønt jeg var gaaet ud i den Hensigt at begaae det. Men saaledes havde jeg dog ikke villet det. Andreas Druzzi havde ført mig bag Lyset, og altsaa havde den hele Pagt med Satan intet at betyde. Ikke desmindre ængstede den mig endnu, og min Higen og Tragten gik kun ud paa, at faae Pergamentet tilbage ud af Galgebakken, inden Satan fik det i sine Kløer.

Det kostede mig megen Overvindelse, atter i den bælmørke Nat at gaae ene ud til Hovedpandestedet. Det forekom mig, som om Jorden gyngede under mig, lig Havets Bølger. Pergamentet havde jeg gravet ned, midt

under Galgens Trekant, hvor Alrunerødderne groe. Ved Stiernelyset kunde jeg langt henne see den Hængte, svæve hid og did. Han forekom mig som en Mørkets Engel, der skulde bevogte Skatten. — Længe stod jeg tvivlraadig, og vovede mig ikke derhen. Endelig fattede jeg Mod, og nærmede mig Galgen paa nogle Skridt, da i det samme den Hængte faldt ned, (den møre Strikke maa vel være brusten) og kastede sig næsegruus paa alle Fire over det Sted, hvor jeg havde nedgravet Pergamentet. At vælte den Døde bort, for at faae Forskrivningen tilbage, var mig umuligt. I dette Øieblik hørte jeg alle Hunde tude græsseligt i Nabobyerne, og tre Ravne fløi skrigende over Retterstedet, til Venstre. En panisk Skræk betog mig, Haarene reiste sig paa mit Hoved, jeg flyede.

Til Florents kom jeg ikke tiere. Jeg havde intet meer at søge der, jeg vilde ikke see Antonia igien, og frygtede at Andreas Druzzi vilde spille mig en endnu værre Streg, hvis jeg atter kom ham for Øine. Jeg vandrede til Pisa, og havde kun et eneste Guldstykke tilbage

da jeg kom der. Man spurgte mig, om jeg ikke vilde besee Campo santo, og skiondt jeg nok kunde havt Lyst, til at betragte de smukke Malerier der paa Kalkvæggen, vovede jeg ikke at betræde den hellige Jord, som er bragt didhen, paa Skibe fra Jerusalem. Skal jeg tilstaae min taabelige Frygt? Jeg var bange for, at det skiæve Taarn skulde falde ned over mig, naar jeg gik det forbi.

Derimod gik jeg i Spillehuset. Jeg havde kun som sagt den eneste Guldmynt at tabe, og dog frygtede jeg for at vinde. Jeg satte den paa et Kort og vandt. Jeg spillede lykkeligt. Da jeg gik hiem, havde jeg Lommen fuld af Guldpenge. — Har Diævelen giort det, tænkte jeg, saa er det vel giort. Jeg var atter i godt Lune. Jeg spiste og drak dygtig, sov roligt, og følte mig helbredet for min Melankolie. Den vilde viist heller ikke hin Nat have ængstet mig saameget, hvis ikke min Pung og min Mave havde været saa tomme.

I Livorno giorde jeg Bekiendtskab med en Fribytter og lod mig hyre af ham; han lærte mig Navigationen og vi giorde rigeligt Bytte.

Mange Grusomheder begik vi, som ere uadskillelige fra dette Haandværk, og i Sammenligning med hvilke, de Galskaber jeg hidtil havde begaaet, kunde kaldes en sand Børneleeg. Det Bytte jeg giorde, satte mig istand til at nyde alle Livets Glæder fuldt op, naar vi kom i Havn. Men en altfor uindskrænket Nydelse bragte mig paa Sygeleiet, og neppe var jeg syg, saa indfandt sig Samvittighedsnagene igien. Jeg fantaserede i Feber, og hver Nat giorde Helvedesaanderne mig deres Besøg. Men jeg kom dog snart igien paa Benene, og nu satte jeg mig for at leve ordenligt. Jeg var just i Amsterdam, da den hollandske Skipper Pelsart gik til Ostindien og behøvede en Styrmand. Jeg havde godt lært Navigationen, og som Sørøver øvet det Mod, enhver født Adelsmand aldrig savner. Nu havde jeg besluttet at blive ret from, da Satan igien drev sit Spil med mig, og giorde mig forelsket i Skibspræstens Datter. At elske et deiligt Fruentimmer, og besidde hende, det koste hvad det vilde, var altid hos mig een og samme Tanke. Stormen kastede os hen paa en lille

Øe, hvor Mandskabet giorde Oprør under Commissaren Hieronimus Cornelis, medens Kapitainen i Chaloupen havde begivet sig til Batavia, for at søge Hielp. Jeg var strax ved Haanden. Imod denne Cornelis at regne var jeg en sand Helgen. Fyrgetyve af Mandskabet lod han strax ombringe, alt hvad der ikke var paa hans Side, eller hvad han ikke kunde lide, maatte række Hals. Der vare fem Fruentimmer med; jeg fik min deilige Præstedatter, og i mine Arme begræd hun sin dræbte Fader.

Pludselig kom Kapitainen tilbage med en Fregat. En ung Officeer, Weybehais, havde mødt ham først, og opdaget ham alt. Vi Oprørere bleve grebne og bragte ud paa Fregatten; man giorde kort Proces med os, og vi bleve alle hængte.

Jeg ogsaa? Det forstaaer sig. Opad alle Trinene paa Dødsangstens Galgestige maatte jeg træde, og skrifte med Strikken om Halsen. Men da jeg nu stod der, som Mikkel Ræv, paa Himmelstigen, tænkte jeg: Skulde Satan ikke mere ville hielpe dig? I For-

skrivningen havde jeg begaaet den Feil ikke at betinge mig nogen vis Levetid. — Denne Uforsigtighed, tænkte jeg, fører han sig nu til Nytte. Af ham faaer du ingen Hielp meer. Da han altsaa ikke længer vilde hielpe mig, vendte jeg mig til vor Herre, græd bitterligt, giorde oprigtig Poenitence, og blev absolveret af en katholsk Geistlig. — Det har sandsynligviis reddet mig. Thi da jeg dengang var gaaet altfor from ud af Verden, har den Onde vel frygtet for at miste mig. Han gav mig altsaa Galgenfrist, for at jeg skulde synde paa ny. Neppe var jeg hængt ud paa Bogspryd det i den aabne Sø, før Strikken brast med mig, ligesom med den Hængte paa Fælleden. Jeg faldt i Vandet, og Skibet seilede sin Vei. En medlidende Matros havde kastet en Aare ud til mig. Paa den svømmede jeg saalænge omkring, til der kom et andet Skib forbi, som havde Modvind og laverede langsomt. — Jeg var stærkt i Arbeide med at løse mig Strikken af Halsen, hvilket ikke var saa let, og jeg havde nær sat Livet til derover. Men jeg kunde dog ikke bestige det fremmede Skib

med saadan et Ordensbaand; thi hvad vilde Folk vel have tænkt om mig? Endelig lykkedes det mig at faae Knuden op, og som forulykket fransk Sømand, der var falden overbord, besteeg jeg det fremmede Skib, der bragte mig til Havre de Grace.

Jeg havde igien ikke meer, end et eneste Guldstykke, som den medlidende Kapitain havde trykket mig i Haanden ved Afskeden. Det var en italiensk Dukat, og (saaledes kan Indbildningen spille Bas med os) det kom mig for, som om det var den samme, jeg havde havt i Pisa, dengang jeg vandt saameget der i Spil.

Jeg gik atter i Spillehuus. En Mulat i rød Uniform spillede uheldigt. Jeg hørte, det var en riig vestindisk Planters Søn. Hans Fader havde spillet Rouge et Noir med de blodigpinte Negere, og nu spillede Sønnen det samme Spil i Kort, men ikke med det samme Held. Jeg gav mig ogsaa i Kast med ham, og vandt flere Aftner efter hinanden betydelige Summer. Altid smilte han saa fordømt svinepolisk derved, saa jeg var færdig at blive forrykt; thi dette haanlige Smil kom mig

ganske satanisk for; og jeg kunde ikke faae det ud af mit Hoved, at det var Satan i egen Person, som jeg spillede med.

Jeg vandt saameget, at jeg snart igien blev en holden Mand. Jeg udrustede et Skib, giorde et Par Reiser, som andre skikkelige Sø-kapitainer, og stod mig godt. Handelsforbindelser bragte mig til Kiøbenhavn, hvor jeg giorde Herr van Leuvens Bekiendtskab. Men nu var Fanden løs igien, og der anede mig strax noget slemt, da jeg saae Negerinden bringe sin deilige Frue ombord til mig paa Skibet. Thi et sort Menneskeansigt forfærder mig altid i Europa, mellem de Hvide — og jeg troer ganske vist — — —

Videre var Nidingen ikke kommen i sin skriftlige Optegnelse. Vi kunde ikke nok forundre os over denne selsomme Blanding, af Ugudelighed og Overtro, af snedig Underfund og taabelig Letsind, af Ondskab og Samvittighedsnag.

Yderlighederne grændse til hinanden, sagde jeg. Denne Elendige bærer Præget af sin Tid og sin Omgivning. Originalt er der intet ved ham, thi som han er, vare mange; men hans Eventyr ere mærkværdige og vedligeholde Opmærksomheden paa en gyselig Maade. Gaa ind, kiæreste Albert, sagde Concordia, og lad ham fortælle Resten, inden han dør.

Jeg bad hende ikke at følge med, thi det anede mig, at jeg vilde faae gruelige Ting at høre, som jeg maatte skiule hende.

Jeg gik alene ind til Lemelie, og fandt ham med sin Pibe i Munden, roligere, end jeg havde ventet. Palmesaften er mig for stærk, sagde han; bring mig et Glas koldt Vand, saa vil jeg fortælle Resten; thi I maae vide det altsammen. Jeg giorde hvad han forlangte, og han vedblev: Palmesaften er mig væmmelig. Denne slette Drik har altid beruset mig, uden at giøre mig lystig, og i slige Øieblik giorde jeg, hvad jeg maaskee ellers ikke havde giort. I denne Tilstand dræbte jeg den lille Beautiful, og jeg vil tilstaae Eder reent ud, at dette

Mord, og det Mord, jeg begik paa mit eget Barn, fortryde mig meest. Thi de Vorne, som jeg har henrettet, have alle i Forveien meer eller mindre fornærmet mig; men det nyfødte Barn og den lille Hund havde intet giort mig imod. Tvertimod saae Drengen paa mig med venlige Øine, og Hunden har ofte slikket min Haand, og tilbagehentet mig den henkastede Steen. Derfor fremstille sig ofte disse Misgierninger for min Fantasie; og om Natten, naar jeg havde drukket for megen Palmesaft, har jeg tydelig seet det blodige Barn ride hen over Dalen paa Hundebeenraden, med en Tarm som Tømme, og begge Liig lysende som St. Hans Orme.

Dog, ikke blot Palmesaften, ogsaa Concordia forførte mig til at synde.

Concordia, Løgner? faldt jeg ham i Talen, den dydigste af alle Koner, i hvis Siæl der ikke er en sort Plet.

Hvad hialp det mig, vedblev Lemelie, at hendes Siæl var dydig, naar hendes vellystigbygte Legem daglig opflammede min Attraa? Og jeg havde maaskee dog endnu tvun-

get mig, hvis ikke Diævelen atter havde havt sit Spil med mig. Engang, da jeg gik i Skoven, bragte Hændelsen mig til en Bæk, hvor Concordias og Mingas Klæder laae i Græsset, og strax opdagede jeg, bag en Busk, den hvide og sorte Svane badende sig i Floden. Den herlige sneehvide Qvinde, viste sig dobbelt tillokkende, i Modsætning til den hæslige Sorte. Fra det Øieblik af, gik det mig, som Kong David, da han havde seet Bathseba i Badet: Urias maatte afsted.

Grusomme! raabte jeg, saa har du dog myrdet ham? —

Da den fæle Komet blev tilsyne paa Himmelen, vedblev Lemelie med svagere Stemme, forekom den mig som et Tegn fra Helved, at det nu var Tid af fuldbyrde mit Forsæt. Men det var mig ligesaa vigtigt, at Concordia ingen Mistanke skulde fatte. Jeg giorde mig syg; og om det nu var, at Forsættet ængstede mig, fordi jeg i den senere Tid, i Omgang med Eder, var kommen ud af Øvelsen, eller fik jeg virkelig Feber? — nok, jeg skiælvede som en Hund under Dynen; og havde der selv

været en Læge paa Øen, han havde taget mig for virkelig syg.

I hin uheldsvangre Nat, da I alle sov, sneeg jeg mig ud af Sengen, klædte mig paa i en Hast, og ilede op til Stiernetaarnet. Astronomen sad ved sine Beregninger. Da han saae mig, blegnede han, og greb efter sin Daggert. Jeg spændte min Kaarde af, rakte ham den, og sagde: Min Herre, dræb mig strax paa Stedet, eller lad den fæle Mistanke fare! Hvad nytter mig et Liv paa denne menneskefomme Øe, uden Venskab? — Van Leuven rakte mig derpaa venligt Haanden, og spurgte, hvad jeg vilde ham saa silde? — Maa jeg ikke ogsaa engang see Kometen giennem Eders Kikkert? svarede jeg. Fru v. Leuven og Herr Albert loe mig daglig ud, fordi jeg var bange for dette Himmeltegn; men jeg var jo syg. Nu befinder jeg mig bedre, vilde gierne see Kometen før den forsvinder, og tænkte nok, I var ikke i Seng endnu.

Da jeg saaledes havde giort ham troskyldig, blev han meget tienstagtig, polerede Glassene i Kikkerten og lod mig see deri. Haa-

rene reiste sig paa mit Hoved, da jeg betragtede dette himmelske Uhyre giennem en Tubus, hvorved alting blev større og tydeligere. Den runde Dunstkugle med sit lange Svæv forekom mig som et Furieansigt med udslagne Haar. Det tyktes mig, som om Kikkerten rakte op fra mit Øie til hendes Mund, lig et Talerør, som om hun hviskede mig derigiennem: Dræb ham nu, den Forhadte, og nyd din søde Løn.

Jeg skiælvede, lagde Kikkerten paa Bordet, og frygtede for at v. Leuven ogsaa havde hørt disse Ord. Han mærkede min Sindsbevægelse, men den lod ikke til at forundre ham, thi dette Nattesyn, endog ganske naturlig taget, havde noget Skrækkeligt, for uvante Øine.

Jeg lod ham nu ride sin Kiæpheſt, og forklare mig noget af Astronomien. Hvad han sagde, forstod jeg strax, fordi jeg havde lært Mathematik. Det fornoiede ham. Med Eder, sagde han, kan man dog tale et fornuftigt Ord om slige Ting; den gode Albert og min Concordia sværme altid poetisk. Over-

alt, Herr Lemelie, vedblev han alvorlig, er I en Mand med mange Evner, hvis kun —. Han taug.

Jeg forstaaer Eder, svarede jeg, hvis kun Hiertet var godt! Jeg sværger Eder til, I skal i Fremtiden blive fornøiet med mig. Jeg har en Kameleonsnatur, maae I vide, som uafladelig laaner Farve af den nærmeste Omgivning. Slet Selskab havde fordærvet mig; med Eder, I gode, rolige Mennesker, vil jeg herefter leve dydigt og ordenligt, paa denne velsignede Øe.

Nu var den ærlige Hollænder fuldkommen tilfreds med mig, især da jeg videbegiærlig, som et angrende Barn med foldede Hænder, stod for ham, og lod ham en tidlang catechisere for mig.

Til Afsked trykkede han min Haand og sagde: Jeg har, fra nu af, det bedste Haab om Eder. — Ak, raabte jeg, da vi vare komne ud paa Bolværket, lad mig dog endnu engang see i Kikkerten. Han rakte mig den. Spøgelsebilledet var bleven rødere, saae opbragt ud, og jeg troede at spore krampagtige Be-

vægelser i dets Ansigt. Det rystede raslende sit Hovedhaar, som en uhyre Manke, og dybt under os skummede Bølgerne utaalmodigt efter deres Offer.

Kometen har fordreiet sit Ansigt! sagde jeg; der bevæger sig noget deri. — Fantaserer I ogsaa nu? raabte v. Leuven leende; det maa være en lille Sky, der just svæver forbi. — Han tog Kikkerten, og saae op deri, jeg stødte ham stærkt i Ryggen, og han styrtede over det lave Bolværk i Afgrunden.

Jeg forlod Klippen, og tog min Bøsse med, som jeg havde ladet staae nede, for ei at forskrække v. Leuven. Omtrent en Fierdingvei herfra Hulen, saae jeg noget Sort, smutte ind i Busken. Jeg sigtede med Bøssen, da i det samme en Stemme raabte: Tryk ikke løs! det er mig. — Hvilken Mig? spurgte jeg, kom strax ud, eller jeg skyder. — Den sorte Minga traadte frem. — Hvad gior du saa silde her? spurgte jeg. — Det spørger jeg Eder om, svarede hun kiæk. I har Feber, og løber dog ud i Natteluften? Jeg vilde give

Eder at drikke, da fandt jeg Reden tom, og Fuglen udfloiet. — Du sniger dig i Hælene paa mig, for at udspeide mine Veie, Uforskammede? raabte jeg. Veed du hvor jeg har været? — Paa Stiernetaarnet! Der har I stirret i Høiden og — i Dybden. — Forbandede Qvinde, raabte jeg, greb hende om Halsen og kastede hende til Jorden; du maa ogsaa døe, du har været Vidne til Mordet. — Dræber I mig, svarede hun, saa mister I et uundværligt Tienestetyende. Hvem skal i Fremtiden opvarte Jer, slaae Ild, hente og koge Vand, feie Hulen reen, vaske Eders Linnet, hielpe Concordia ved sin Nedkomst? Døer hun i Barnsnød, hvad gavner da Mordet Jer?

Jeg følede, hun havde Ret, at jeg ikke kunde undvære hende. Jeg vidste hun er overtroisk, jeg lod hende sværge en grædselig Eed paa det lille Crucifix, hun bærer om Halsen, ikke at forraade mig med mindste Ord eller Mine. Hun svor, og kunde neppe tale, thi jeg havde grebet hende temmelig plumpt om Halsen.

Hun har ærlig holdt Ord. Sladdret af Skole har hun ikke. Paa min Fødselsdag krandsede hun mit Navn med Tidselblomster og stødte mig Kniven i Brystet. Det forbød Eden hende jo ikke. Satan er vittig! Jeg forstaaer en halvqvædet Vise. Timen er kommen, jeg maae derned. Den Sorte har spillet Bas med mig. Tag dig vare for ham, saavel i den hæslige, som i den skionne Qvindeskikkelse. Det er altsammen den skinbarlige Satan selv. Han paatager sig gierne Narrens Rolle i Efterspillet, naar Tragicomœdien er tilende. Snart kommer han som hvidskiægget Gubbe, med Hestefoden ærbart skiult under den lange Kappe, og udbeder sig en Samtale i Eenrum. Staaer du da med ham i det eensomme Sovkammer, da holder han dig Pergamentet for Øinene, og forlanger rede Betaling, griber dig om Nakken, slaaer Hierneskallen ind mod Vinduesposten, forsvinder med din fordømte Siæl, og Stuen stinker af Svovl. — Snart kommer han som Negerqvinde, eller som deilig Engellænderinde. — Jeg lugter allerede Svovldampen — jeg svingler over Af-

grunden. — Dernede staae Pinebænkene beredt. — O Vee, o Vee! Jeg kan ikke leve. Albert! Concordia! Hielper, redder mig! —

Siette Kapitel.

Ah que l'amour est chose jolie.

I stille Sorg tilbragte vi de første Maaneder, efter disse tragiske Begivenheder. Jeg giorde alt, for at give Concordia Prøver paa min Ærbødighed, og boede ikke meer i Hulen hos Fruentimmerne, men havde igien bygget mig en Fuglerede i et Træ, en Fierdingvei fra Concordias Hule. — I de første Dage saaes vi slet ikke, Minga gik Bud frem og tilbage; siden spiste vi sammen til Middag, men alting stod paa en kold, stiv Fod imellem os. Hendes Kummer over salig v. Leuven, hendes Omsorg for sin tilstundende Nedkomst, lod hende ikke tænke paa Andet; og hendes Kummer og Til-

stand havde skiæmmet hende saaledes, at man neppe kiendte hende igien. Dette, saavel som de foregaaende gyselige Rystelser og Ulykker, afkiølede min Lidenskab ganske. Cupido er et elskværdigt Barn, som leger sin fantastisk følsomme Leeg i Tusmørke, naar Hiertet er frit for andre stærke Indtryk. Han er ikke gierne hvor der er for lyst eller for skummelt, og holder hverken af for megen Overgivenhed, eller for stræng Alvor. Den Sorg, jeg følte over min Vens Tab, vilde desuden ladet mig ansee enhver som Følelse for hans Enke, som en Troløshed imod ham. De Forekastelser, Concordia i Fortvivlelsen havde giort sig, ramte ogsaa mig; min Ømfindtlighed følte sig krænket; og — skal jeg tilstaae min Svaghed? — det morede mig nu at spille den Kolde, den Tilbageholdende.

Men da hendes Forløsningstime nærmede sig, vaagnede det gamle Venskab i sin fulde Kraft for Concordia. Jeg flættede hende en smuk Vugge af fine Vidier, hialp Minga med at sye Barnetøi, og medens hun stod Barselkonen bi, laa jeg ude i Græsset paa

mine Knæe, og bad ivrigt for Concordia til Gud, med Angstens Sveed paa min Pande.

Det varede ikke længe, før Minga bragte mig et sundt kraftigt lille Svøbelsebarn. — Nu vare vi atter fire gode Venner her paa Øen, og der var Glæde over al den Gaard. Den forrige Forlegenhed var reent forsvunden. Jeg besøgte Concordia, som Broder, Læge, Haandværker og Præst; paa den forrige hemmelige Elsker blev ikke mere tænkt. Men hun tænkte heller ikke meer paa sin forrige Kummer. Fra det Øieblik hun havde det kiære Noer, hørte hun atter Verden og Haabet til. Livslysten opfyldte det moderlige Hierte, og hun tænkte kun paa ret at pleie sig og gjøre sig tilgode, for at faae sit forrige Huld igien, at ogsaa den lille Pige ret kunde trives.

Jeg var glad ved engang igien at kunne være Præst. En smuk antik Vase af brunt Porfyr, som var funden i Hulen, og hvori Munkene formodenlig havde havt deres Vievand, indrettede jeg til en Daab. Jeg trak min sorte Kiole paa, som jeg havde reddet fra Skibbrudet og sparede til overordenlige Leilig-

heder. Den Hule, hvor Barselkonen laa, blev pyntet med Blomster og Løv. Minga stod Fadder, holdt baade Huen og Barnet; og uden at spørge Concordia, gav jeg den lille Pige Navn af Carolina Franciſca, hvilket rørte den gode Moder saa stærkt, at jeg blev halv bange for hende. Dog fattede hun sig snart.

Siden søgte jeg at more hende paa alle mulige Maader. Nogle Kister af et strandet Vrag vare just i de Dage skyllede op paa Klippebredden, hvori jeg fandt Klæder nok, især endeel Pagelivreer, som formodenlig en østindisk Nabob eller vestindisk Vicekonge havde ladet sye i England. Nu havde jeg netop afrettet fire Abekatte en tidlang i Løvhytten, for at de skulde opvarte Concordia, som smaae Lakaier, naar hun kom sig. Dem trak jeg Klæderne paa, der passede dem ret godt, da Minga havde syet dem noget ind; og hvor forundret blev Concordia, da jeg endelig indbød hende til et Gilde i Løvhytten, hvor hun blev opvartet af fire prægtigklædte Pager, med Punge i Parykkerne og i gallonerte Klæder.

Disse Aber vare os ellers til stor Nytte, de kunde hente Vand, hugge Brænde og feie Gulv. Men eengang satte et af disse Dyr Concordia i en stor Skræk. Hun var sovet ind ved Vuggen, og da hun vaagnede, var Barnet borte. Hun styrtede mig imøde, med et ængsteligt Skrig og raabte: Hvor er mit Barn? Jeg drømte, at Lemelie steg op af Jorden og myrdede mit Barn. — Jeg kastede fortvivlet Øinene rundt omkring, og vidste slet ikke hvad jeg skulde tænke derom, da jeg lykkeligviis opdagede en Abe oppe i Høstakken, med Caroline i sine Arme. Da den blev mig vaer, tog den Barnet i Poterne, lod sig glide ned dermed, løb ind, og smed den lille Pige i Vuggen igien. Lykkeligviis havde hun ingen Skade faaet, og Barnetyven flygtede ud i Skoven.

Fra den Dag af maatte vi passe bedre paa. Den skiælmske Abe kom igien, og vi nænte dog ikke at jage vore letfærdige Pager bort, thi paa Jagten, i Kiøkkenet og ved Havearbeidet, vare de os til stort Gavn.

Saaledes henrandt to Aar. Saasnart Concordia havde vænt Barnet fra Brystet, blomstrede hun atter som en Jomfru, kun var hun noget fyldigere, hvilket forøgede hendes Ynde. I de opskyllede Kister var der ogsaa smukke Fruentimmerklæder nok; det morede hende nu at pynte sig, og skiønt hun intet andet Speil havde, end den klare Bæk, vidste hun dog at sætte sin skiønne Skabning i det fordeelagtigste Lys.

Nu begyndte jeg atter at blive forlegen og tankefuld. Jeg følte igien, at min Veninde var et deiligt Fruentimmer. For hvem pynter hun sig da egenlig? tænkte jeg. Ak, det ligger i Qvindens Natur, det giør hun kun, for at lade Guds herlige Skabning straale i sin fulde Glands. Saaledes udfolder ogsaa den eensomme Blomst, aldrig seet af noget Menneskevie, sine Blade i den huldeste Orden, og tænker intet derved. Men Gud seer at den er skion, og glæder sig over sine Hænders Værk.

Jeg havde strax efter v. Leuvens Død svoret mig selv en hellig Eed, med intet

Ord, med ingen Mine at forraade Concordia min Kiærlighed, hvis den nogensinde skulde vaagne igien. Med en stærk Villie kan man udrette meget, og saalænge nægte sig selv det kiæreste Ønske, indtil Savnet bliver en Vane. Jeg gik hver Dag aarle paa Jagt og giorde mig stærk Bevægelse. Ingen Klavren var mig for dristig, intet Arbeide for strængt, Storm og Regn holdt jeg af, thi det afkiølede mine glødende Kinder. Heel sælsomme Tanker havde jeg tit, naar jeg gik saaledes ene i de store Skove, og foer frivillig vild, hvor formodenlig endnu ingen Menneskefod havde traadt. Jeg betragtede de uhyre mosgroede Træstammer, som Kæmpeskikkelser fra en forsvunden Oldtid. Paa et eensomt Sted afskrællede jeg en Dag saameget Mos af Barken paa et Træ, til det Overblevne udgiorde et stort C. Derpaa lagde jeg mig ned at sove under Træet. — Jeg vaagnede badet i Taarer; Johanna Klein havde staaet for mig i Drømme, bøiet sig over mig, med sit barnlige Rosenansigt, og sagt: Letsindige Albert! saa snart glemmer

du din stakkels Johanna? Jeg elsker dig endnu i Himlen.

Hvad der giorde denne Drøm mere rørende, var et stort J i et andet, ligeoverfor staaende Træ, hvor Mosset tilfældigviis var voxet saaledes ud af Naturen.

I mange Dage, efter denne Drøm, følte jeg mig bedrøvet og veemodig. Min gamle Kiærlighed var vaagnet i min Siæl. Johannas Billed, som Tid og Skilsmisse havde svækket, stod igien for min Fantasie, forfrisket af Drømmens levende Farver. Mig syntes nu, det var at begaae en Troløshed mod den Døde, at elske den Levende. — Men en Nat senere hen aabenbarede Johanna sig atter, og skiøndt hun intet havde mistet af sin Skiønhed, men tvertimod vundet, saae hun dog ikke mere ud som et Menneske. Hun havde Vinger paa, var halvgiennemsigtig og lignede et overnaturligt Væsen. Hun holdt Concordia ved Haanden, bragte mig hende, og sagde venligt: Det Jordiske tilhører Jorden, det Salige Himlen. Elsker hinanden! Hist ville vi alle elske hverandre.

Elsker hinanden! gientog en Skygge i Baggrunden; og jeg kiendte min salig Ven Carl Franz v. Leuven paa Høien i Morgenrøden, uden Blod og Saar.

Jeg vaagnede glad; da jeg slog Øinene op, stirrede endnu et Engleansigt paa mig, og bøiede sig smilende over mig. Det var lille Caroline, min fortroligste Veninde, og, naar jeg ikke gik for langt, min daglige Ledsagerske. Jeg trykkede Barnet til mit Bryst, dets Kiærtegn henrykte mig.

Men Moderen vovede jeg ikke at sige et kiærligt Ord. Jeg talede kun med hende om Huusholdningsager, om salig v. Leuven, om Europa; og naar hun stirrede lidt længer paa mig, end sædvanlig, slog jeg rødmende Øinene ned, og gik min Vei, saasnart Høflighedeu tillod det. Een Tanke, der især piinte mig, var: Hvis hun nu ogsaa maaskee holder lidt af dig, hvor kan det smigre dig, her paa denne øde Ø, hvor der intet andet Mandfolk er? Deri bestaaer just Kiærlighedens sødeste Nydelse, at den, mellem Tusinde, lykkaliggiør den eneste Udkaarne af frit Valg, at den, stær-

kere end nogen anden Følelse, trodser Forholdene og hævder sin Magt. Her har hun kun mig. Jeg har elsket hende strax i Europa, men hun ikke mig igien; kunde det jo heller ikke, efter Dyd og Pligt. Hun havde vel Medlidenhed med min dybe, tause Følelse; men de smaae uskyldige Kiærtegn, hun viste mig, forekom hende strax ovenpaa som Dødsynder. Nei, nei! det er intet.

Jeg havde opdaget en smuk Grønning oppe paa det lille Field, hvor man ikke behøvede at stige saa høit, for at overse det aabne Hav. Her var en Fordybning i Fieldvæggen, omkrandset af Buske, hvor man sad i Ly for Solen, og i Læ for Vind og Regn. Det var mit kiæreste Opholdsted. Her sad jeg med det eneste Arvegods efter Lemelie, der var mig kiært, hans Luth. Jeg havde selv lært mig at klimpre derpaa, og sang hvad der faldt mig ind, naar jeg var ene. Concordia forstod meget godt at spille paa Luth, og havde lovet med det første at give mig Undervisning. Men jeg skiælvede derfor. Allerede naar jeg hørte hendes deilige Stemme, saae de skiønne Dines

himmelske Blik, den herligdannede Arm, og Haanden bevæge sig hen over Strængene, foer det mig giennem alle Nerver. Hvad vilde der blive af, naar hun tog om mine Fingre med sine? Nei, man maa ikke lege med Ilden, sukkede jeg. Jeg undrede mig over, at den fornuftige Kone vilde føre mig saadan i Fristelse, og tænkte: Skulde hun dog maaskee ikke elske dig? — Nei, sagde jeg saa igien, det er den sædvanlige Godhiertighed, der driver hende til gierne at dele med Andre, hvad hun har. — Men Kiærligheden deler jo netop gierne med Andre, og just det Allerbedste, hvoraf man selv har for meget. — Stille, stille! tænkte jeg saa igien, bedrag dig ikke med et falskt Haab.

Lille Caroline blev mig hver Dag kiærere; som en nydelig skiælmsk Fugl, der har lært at snakke nogle Ord, flagrede hun omkring mig, kysfede mig, og saae paa mig med kloge Øine. Moderen talede bestandig tydsk med hende, skiøndt hun selv var en Engellænderinde. Da jeg undrede mig derover, sagde hun: Man skal ikke forvandle et Barns første Leveaar

til Undervisningstimer, blot for at øve Hukommelsen og fylde den med Ord. Børns Hukommelse er stor nok alligevel og øves af sig selv. Men Siælen er i Begyndelsen en saa spæd Blomst, Karakteren en saa fiin Spire, at begge strax behøve en vis Retning, naar de ikke skulle vantrives. Det Eiendommelige maa snart udvikles, Følelsen for Hiemmet. Det styrker Hiertet til Troskab og Kiærlighed, danner Karakteren, og er langt mere værd, end om et lille Barn kan pluddre to tre Sprog, før det kan tænke, og alt i sit femte Aar ikke mere veed, hvilken Nation det hører til. Hvad danner Fædrelandet? Kun Sproget. Mennesker ere Mennesker overalt, og i de fleste civiliserede Lande træffer man omtrent samme Indretninger; men Sprogene udgiøre Forskiellighеden. Ligesaa galt som det vilde være, at lade et lille Barn reise i fremmede Lande, finder jeg det, at lære det fremmede Sprog, inden det endnu kan sit Modersmaal. Som Sveitseren bliver rørt ved den blotte Klang af Koklokkerne, saa rører Modersmaalets Lyd ethvert følende Men-

neskebryst. Og hvorfor? Fordi vi ere vante til denne Lyd fra Barnsbeen, fordi den har forbunden sig med vore første Erindringer, fordi vi have inddrukket denne Følelse med Modermelken. Naar Barnet er noget ældre, og taler sit eget Sprog reent og flydende, kan det let lære fremmede. Men det er jeg overbeviist om, at naar først alle Børn i Sløikiole med Lethed snakke fremmede Tungemaal, er det snart forbi med de Voxnes Nationalitet.

Jeg troer I har ganske Ret, kiære Concordia, svarede jeg, kun undrer det mig, at I handler mod Eders egen Forskrivt, og lærer Barnet tydsk, ikke engelsk. — Hun rødmede lidet, slog Øinene ned, men fattede sig strax, saae rolig paa mig, og svarede: Vi udgiøre her en lille Nation, fire Mennesker stærk, paa denne Øe. I er Manden, en Tydsker; og Qvinderne bør rette sig efter Mændene. Min Carl Frands var en Nederlænder af germansk Stamme; vi Engellændere vare fordum Saxere. Normannisk Vold har sønderbrudt vort Sprog; Begeistring, Kraft, Følelse og Lune have limet det godt sammen igien, og udbredet det

meer end noget andet, over Jorden. Men vi bør ikke glemme, hvem vi nedstamme fra. Skiæbnen har skilt os Fire fra den øvrige Verden; Sproget maae ikke adskille os indbyrdes. Naar min Carolina er bleven en syv otte Aar, og J, kiære Albert, taler engelsk som tydsk, ville vi ogsaa tale engelsk med Barnet.

Jeg kysſede ærbødig den deilige Kones Haand, hun forlod mig, og jeg tænkte: Skulde det dog ikke være Kiærlighed? Daare! raabte jeg saa igien, hun har jo tydeligt givet dig sine Fornuftgrunde derfor, hun har, medens hun giorde det, skuet dig munter og rolig i Øiet. Det giør ikke Kiærligheden.

Engang, da jeg sad oppe paa Klippegrønningen med lille Caroline, og læste i en Bog, raabte Barnet: Fader! Fader! (thi saadan kaldte hun mig bestandig) En stor Fugl, en stor Fugl med hvide Vinger, svømmer derude! — Jeg slog Øinene op, og opdagede et Skib langt borte, under fulde Seil. Uden at betænke mig, om man ogsaa kunde see og høre mig, skreg og larmede jeg saa høit som jeg kunde, og vinkede med Tørklædet. Men snart

var den store Tremast igien forsvundet af Synskredsen.

Jeg kan just ikke sige at jeg var bedrøvet derover, skiøndt jeg stillede mig saadan an, da jeg fortalte Concordia det. Hun var glad over, at man paa Skibet ikke havde opdaget os. — Hvem veed, sagde hun, hvad det atter har været for ryggesløse Mennesker. Maaskee igien en Lemelie! Een Fugl i Haanden, kiære Albert, er bedre, end ti i Luften. — Ja, tænkte jeg, hvem der kun havde Fuglen i Haanden; alle de andre i Luften, maatte gierne flyve hvorhen de vilde for mig.

Hvor kan hun dog være saa veltilfreds og rolig? sukkede jeg, da jeg stod ene igien. Er hun ikke en ung frisk Qvinde, der umulig kan ønske at tilbringe sine øvrige Levedage, som Nonne i et Kloster? — Skulde hun dog nu ikke elske mig? Hun skynder sig i den senere Tid altid bort, saasnart jeg begynder en Samtale med hende.

Nogle Dage derefter, da jeg atter sad oppe paa Klippegrønningen, med den Lille, som jeg lærte at kiende Bogstaver, paa et smukt

Fibelbret, jeg havde skaaret hende, faldt det mig ind engang igien at digte en Vise. Jeg lod Barnet lege i Græsset, og da jeg havde smedet mine Riim, sang jeg dem saalunde ved Luthen:

Ak havde jeg dog Skibet ei
Opdaget fra mit Klippefængsel!
Det Skiæbnen sendte denne Vei,
For at bevinge dig, min Længsel.

Til Vintren kommer med sin Snee,
Skal jeg min Ungdomskraft hensukke?
Skal overalt jeg Blomster see,
Og ingen søde Blomster plukke?

See, Tulipanen staaer i Pragt,
Sig Han og Hun i Hulen finde;
Hver Sommerfugl, i Høitidsdragt,
Paa Lilien træffer sin Veninde.

I Bækken Fisken, Fuglen om
Vag grønne Løv sin Brud har funden;
Kun mig er Glæden her en Drøm,
Og dog er Glæden ei forsvunden!

Da Adam ene gik, fortabt,
Var end ei Eva skiænket Livet;
Hun vandrer her, saa deilig skabt,
Og dog er hun mig ikke givet.

Jeg elsker hende; men en Eed
Tvang Haabet til mig at forlade.
Jeg skiule maa min Kiærlighed,
Som lukte Knup sin Roses Blade.

Saa nyd din stille Ro da nu,
Jeg skal ei Skranken overtræde;
Min Hiertesorg kun volder du,
Dog skal du ikke see mig græde.

Ei hildet end i Sorgens Garn,
Jeg har din Glut, den lille Søde.
Naar jeg dig kysser i dit Barn,
Det veed jeg, er dog ingen Brøde!

Da jeg havde sunget denne Vise, hørte jeg en sagte Raslen i Busken bag mig. Mit Hierte sagde mig, at Concordia, der var kommen for at hente sit Barn, havde lyttet til min Sang; men jeg vovede ingen Undersøgelse, og lod, som om jeg intet havde mærket. Et Qvarteerstid derefter kom den deilige Kone rødmende, med Tørklædet for Munden, og foregav, hun havde Tandpine. Da jeg nu vidste, at ingen af disse skiønne Perler vare giennemborede, og at hun ellers aldrig havde Tandpine, kunde jeg ikke begribe, hvorfra

denne Pine var kommen med eet; med lod det staae ved sit Værd. Hun gik med Barnet, for at bringe det i Seng, og i det hun gik, tog hun atter Tørklædet fra Munden. Den nedgaaende Sol bestraalte den herlige Moder og det nydelige Barn, medens den blege Maaneseegl smilte paa den mørkeblaa Himmel, som om den vilde sige: Slig Tandpine helbreder man bedst med Kys!

Der gives ingen Kiærlighed uden Selvplage, og har man ingen Modgang, maa en retskaffen Elsker giøre sig den selv. Det giorde jeg da ogsaa. — Jeg kunde ikke blive den Tanke qvit: Nu elsker hun dig, fordi der ingen Anden er; Medlidenheden er gaaet over i en stærkere Følelse. Det er ikke Kiærlighed. Uden frit Valg gives der ingen slig. Jeg elskede hende strax, da jeg saae hende, men hun ikke mig. — Sagtens faldt der mig nu eet og andet ind, men det var mig altsammen for tvetydigt, for gaadefuldt, for svagt og for langt borte. Kiærligheden tvivler altid, og i denne bittersøde Tvivl, som stedse vil overbeviises om

igien, bestaaer Elskovens Væsen, og egenlige Stof.

Saaledes gik jeg da flere Uger, som en veemodig Grillefænger. En Dag drev jeg ned til Stranden, giennem den underjordiske Gang, uden at vide, hvad jeg vilde der nede. Hensunken i Tanker satte jeg mig i den Klippehule, hvor Concordia fordum havde sin Bolig, de første Dage efter Skibbrudet. — Nu faldt det mig ind: at Lemelie dengang havde spottet over nogle Vers, hun skulde have giort i min Fraværelse og siden revet itu. Ogsaa v. Leuven havde jo fortalt mig noget Lignende. Jeg undersøgte Grotten, og fandt at en stor Blok, med glat Flade, dannede et naturligt Bord deri. Mellem denne Blok og Fieldvæggen, var en dyb Ridse. — Der har hun maaskee nedkastet det iturevne Papir, tænkte jeg. — Jeg kigede ned, men Ridsen var saa dyb, snever og mørk, at jeg slet intet kunde see. Ak Hemmeligheden er falden i Afgrunden, sukkede jeg. Dog opgav jeg ikke Haabet, men skyndte mig paa Øen igien, og hentede Fyrtøi og et Stykke Voxlys. — Da jeg atter

stod i Hulen, slog jeg Ild, holdt Lyset over Sprækken, og saae nu tydeligt en Hob smaae Papirstumper ligge ubeskadigede paa den tørre Bund. Men Kløften var for snever til at jeg kunde stikke Armen derned. Det vidste jeg ogsaa Raad for. Jeg klæbede lidt Vox til Enden af min Stok, og saaledes nappede jeg den ene Papirstump efter den anden. Nu gieldte det at lægge Stykkerne i Orden paa Steenbordet. Jeg skiælvede over mit hele Legem, og denne Skiælven giorde mig Arbeidet vanskeligere. Endelig lykkedes det saa temmelig; men der manglede endnu nogle Stykker, og der maatte holdes en Efterslæt. Saaledes blev Samlingen fuldstændig; det kostbare Mosaik passede fuldkommen vel i hinanden; og tænker Eder min Henrykkelse, da jeg læste følgende Sang paa engelsk, hvoraf jeg her giver Eder en Oversættelse:

Ak han er død! Jeg aldrig meer
Det ædle, skionne Ansigt seer.
Nu deler han ei Sorgens Last
Med sine Troe! Hans Hierte brast.

Ad smallen Sti han sig begav,
Og fandt paa Fieldet høit sin Grav.
En Engel tog ham i det Blaa,
Derfor vi ham ei mere saae.

Nu Albert, ingen ingengang
Vi læse sammen Shakespeares Sang.
Alt følte du, saa skiønt, saa stort;
Din Død har føleløs dig giort.

Ak nei, vor Kyst var ikke død,
Naar Solen steeg og daled rød,
Thi smilte du i Maaneskiær,
Da var strax Glæden ogsaa der.

Jeg seer ham end! Han venligt staaer
For mig saa sund, med lokket Haar.
Smuk var han! Dydigt Hiertet slog!
Misundelig ham Døden vog.

Han var mig kiær! Nu jeg det veed,
Jeg mig fortaug min Kiærlighed!
Hvi røbed sig min Ømhed ei?
Min Carl ham elskte høit, som jeg.

Farvel du hulde Ungersvend!
Som Engel seer jeg dig igien.
Naar Døden os ei skiller ad,
Blier atter dette Hierte glad.

Nu var min Henrykkelse steget til det Høieste. Jeg var overbeviist om, at hun alt før havde elsket mig, at kun Dyd og Pligt havde indsluttet den søde Hemmelighed i hendes Barm. Jeg haabede at hun atter elskede, og Gaaden maatte snart løses; dog vilde jeg ikke overile mig; jeg vilde giøre den skiønne Spadseregang giennem Haven i Paphos, Skridt for Skridt; velvidende, at just Omveiene der, ligesom i en engelsk Park, lede skiønnest til Maalet.

Jeg besøgte altsaa Concordia, dog som sædvanlig, rolig og beskeden, i Mingas Nærværelse, talede kun om Huussager, og spurgte først ved Afskeden, om hun ikke snart vilde lære mig at spille paa Luth, som hun havde lovet? — Jeg har kun ventet, at I skulde bede mig derom engang endnu, kiære Albert, svarede hun venlig. Det kom mig for, som om I, paa den senere Tid, ingen ret Lyst havde dertil. I har jo selv lært Eder at spille! Det gaaer godt, I spiller paa Timen alle de Melodier ud af Hovedet, I har hørt et Par Gange.

Ak, svarede jeg, det har dog ingen Art, naar man ikke forstaaer at bruge Fingrene ret. De krydse hinanden hvert Øieblik paa Strængene, som om de vilde gaae i Knude. Applikaturen er høist vigtig. Men hvis I vilde hielpe mig lidet; — Noderne kiender jeg alt, siden jeg kan spille Orgel. Jeg vilde saa gierne lære nogle af de smukke spanske Romanzer, vi have fundet i Don Cyrillos Giemmer.

Hiertelig gierne! svarede hun. Imorgen kunne vi strax begynde. — Deroppe paa Klippegrønningen, vedblev jeg, er det saa stille, saa roligt. Hernede overdøves man hvert Øieblik af Fugleskrig, af den rislende Bæk. Aberne rende ogsaa omkring og giøre Støi. — Jeg veed, det er Eders Yndlingssted, svarede Concordia; godt! vi ville Imorgen begynde Undervisningen der.

Neppe var Solen steget af Havet i sit Purpur, før jeg sad der oppe med min Luth. Lemelie havde bragt nogle Noder med paa Øen; der var en lille Sang, som han tit havde sunget og spillet, og som klang mig modbydelig i hans Mund; men nu behagede

den lille uskyldige Folkevise mig særdeles; den var sat til en smuk Melodie, og saare let at spille. Omqvædet lød saaledes:

Ah que l'amour est chose jolie!
Avec l'amour
Toute la vie
Passe comme un jour.

Jeg havde ikke ovet mig længe selv, før jeg saae Concordia komme. Mit Hierte bankede høit, og Strængelegen faldt mig af Haanden i Græsset. — Mon hun kommer alene? tænkte jeg. Har hun Barnet med, elsker hun mig ikke. — Hun kom alene. — Jeg har ladet min lille Caroline blive nede hos Minga idag, sagde hun, det søde Barn vilde forstyrre os her; ikke fordi hun er uartig og urolig, men man maa holde saa meget af hende, naar man seer hende, at man ikke kan tænke paa andet. — Det var meget vel betænkt, kiære Concordia!

Hun var hyllet i et stort Tørklæde, og jeg kunde ikke see endnu, om hun idag havde lange eller korte Ærmer. — Har hun lange, sagde jeg ved mig selv, elsker hun dig

ikke. — Hun slog Klædebondet tilbage. Jeg saae et Par af de velbekiendte Randers Handsker, slutte sig, som fin Hud, om de skiønneste Slanger. Handskeskindets behagelige Lugt udbredte sig, og ingen Rose kunde dufte mig sødere. — I spiller jo alerede der efter Noder, sagde hun, og synger — om Kiærlighed troer jeg! Fransk? Det var ret ærligt. Istedet for at tale om Kiærlighed, skulde Mændene altid synge fransk. — Det er en ret hiertelig lille Vise, Concordia. Lemelie har rigtig nok fordum profaneret den, men derved taber den intet af sin Værdi. Det Slette kan ikke vanhellige det Gode. — Spil mig dog engang den Melodie for, paa Eders egen Maade, sagde hun; jeg skal siden rette Eder.

Med den første Linie, Concordia, gaaer det ret godt: Ah que l'amour est chose jolie; men med hvad der følger paa, maae I hielpe mig, hvis det skal blive til noget. — Hun trak Handskerne af, tog Luthen, og en salig Følelse giennembævede mig, da jeg saae den deilige unge Kone sidde saaledes, og hørte hendes yndige Stemme. — Hun vilde give sig

en lystig ligegyldig Mine; men det lykkedes ikke ret; hendes Stemme skiælvede og hun kom ud af Takten.

Jeg har forkiølet mig, sagde hun, og kan ikke synge; dog kom, jeg vil lære Eder Fingersætningen. I skal synge! — Jeg tog Luthen, spillede og sang: Ah que l'amour est chose jolie.

Godt! sagde hun, nu videre!

Avec l'amour — vedblev jeg. Nei, raabte hun, det maa tages ganske anderledes. Nu gik hun mig lige ind paa Livet, tog mig om Fingrene med de smukke Hænder, og satte dem rigtigt paa Strængene. Hendes Ansigt berørte næsten mit, hendes Aande bedugge-de min Kind. — Da kunde jeg ikke tvinge mig længer. Jeg trykkede mine hede Læber paa hendes Hænders Snee. — Concordia! raabte jeg; søde, tilbedte Concordia. — Luthen faldt atter i Græsset, jeg trykkede hende til mit Bryst. Hun betragtede mig med et usigelig sødt Kiærlighedsmiil, jeg trykkede min Mund paa hendes. — En herlig Sangfugl var lokket

af Klangen op paa Fieldet, og medens vi taug og kysſedes, ſang den for os:

Ah que l'amour est chose jolie!
Avec l'amour
Toute la vie
Passe comme un jour.

Fra den Dag af var jeg ſaa lykkelig ſom Adam i Paradis, da han havde fundet ſin Eva. Hvad ſiger jeg, ſom Adam? O meget lykkeligere! Thi Slangen var jo ſelv jaget ud af Eden, og havde ikke trængt os deraf. I ſød idylliſk Ro har jeg her nydt mit lange Liv, ſom Hyrde, ſom Patriark. Jeg var ogſaa lykkeligere end Abraham; thi min Concordia var mig en Sara og Hagar tillige, og ingen nidkiær Fiende ængſtede mig. Jeg var ogſaa mere lykkelig end Jakob, thi Gud har velſignet mig med mange Børn, ſom ham, men mine Børn vare alle fromme og gode, og ingen af dem har forraadt ſin Broder. Endnu ſom hundredaarig Gubbe har jeg mit ſkarpe Syn, hvoraf Iſaak ikke kunde roſe ſig. Min

Hukommelse er heller ikke svækket meget, intet Træk fra gamle Dage er udviſket deraf; ſkiøndt, det maa jeg tilſtaae, jeg huſker ikke nær saa godt, hvad der er ſkeet i de to ſidſte Tredie-dele af mit Liv. Men det kommer vel ogſaa af, at der ikke har tildraget ſig meget Eventyrligt i disſe Tidsrum. — Og saa vil jeg da nu ſlutte; og ligeſom ſalig Trautmann forelæſte mig en Ballade i Frøkenkapellet, for at ſtemme mig ind i ſin Følelſe, vil jeg lade min Søn Eberhard forelæſe Eder en Sang, jeg digtede min Bryllupsdag, (paa hvilken Dag jeg ſelv var Bedemand, Præſt, Degn og Brudgom); og hvoraf I kunne ſlutte Eder til den Ild, der dengang beſtælede mig. — Albert Julius rakte Eberhard et gammelt Blad Papir, og han læſte:

Alt ſig forvandler!
Dødt nu er intet, det lever og handler.
Hvor jeg lykſalig henvender mit Øie,
Kiærlige Væsner imøde ſig bøie.

Vældige Pille!
Stærke Baſalt, ſee hvor Bølgerne trille
Op mod det Mos, ſom din Side fordunkler.
Kiærlige Taarer i Pletterne funkler.

Svømmende Fiske
Tumles og gantes i Vandet, det friske;
Pyntet i Sølvmor, og vevre forresten,
Komme, med blinkende Skæl, de til Festen.

Sofugle skrege
Kiærlighedshymner ved Hayernes Lege.
Selv Leviathan og Behemot føle;
Iskolde Vover kan Elskov ei kiøle.

Ørnen deroppe
Svinger sig høit over Skovenes Toppe,
Synker mod Reden, og finder sin Mage.
Blomsterne kysses i Sommerens Dage.

Roser i Dandsen,
Vindenes Dands, sig forene til Krandsen;
Krands, for den skiønneste Tinding at smykke,
Krands, for den gladeste Mand at henrykke.

Maanen bag Løvet
Græder ei længer, veemodig bedrøvet;
Skiælmsk og forelsket med smilende Kinder,
Skiælmsk og forelsket den Sangeren finder.

Snart med de gule
Straaler, som Lampe, den maaler vor Hule.
Cynthia, snart ved din venlige Kierte
Synker min Brud til mit bankende Hierte.

Da skal din Rødme,
Morgen! forkynde den hellige Sødme;
Tusinde Fugle skal Skoven indvie
Høit til den Fryd, hvorom Læberne tie.

Syvende Kapitel.

Spring i Historien.

Her ophøre Bedstefaders Fortællinger, vi springe 76 Aar over, og befinde os midt i Tilhørernes Kreds, to Aar efter Eberhards Ankomst til Øen; thi saalænge omtrent kunne vel Oldingens afbrudte Meddelelser have varet; hvilke Eberhard siden har opskrevet, sammendraget, udfyldt og maaskee hist og her opfrisket lidet, hvor Farven forekom ham for afbleget; og det maa være nok for dem, der maaskee gjøre den Indvending: at en hundredaarig Gubbe umulig kunde huske alting saa nøie og skildre det saa ungdommeligt, som her er skeet.

Altsaa: da Albert selv havde viet sig til sin skionne Concordia, levede han lykkeligt med hende, og i Tidens Løb skiænkede hun ham mange Sønner og Døttre. Da disse voxede til, bleve de kiære Forældre bekymrede for deres Børn, hvordan disse skulde blive gifte. Men det lod, som om Forsynet havde besluttet, at den hidtil ubeboede Øe nu i Hast skulde befolkes, thi der skeedte altid et lykkeligt Skibbrud til rette Tid paa Kysten; saa at Alberts Børn snart funde Brudgomme, snart Brude, alt som de behøvede dem. Engang vilde det dog paa denne Maade ikke ret lykkes, og paa et lille skrøbeligt Fartøi vovede sig nogle unge Klippeborgere til St. Helena; hvilken Øe formodenlig er Læseren vel bekiendt, af den sidste store Robinsonade. Men som denne sieldne Robinson var original i Alting, var han det ogsaa i at udgiøre en fuldkommen Kontrast til Albert Julius; thi han begyndte som en lykkelig Fyrste og endte med Intet.

Paa St. Helena giorde Klippeborgerne nogle Ynglinger og Piger deelagtige i deres Hemmelighed, overtalede dem til at reise med,

og deeltage i Øens Lykfalighed. Siden givtede Familierne sig indbyrdes; og da Wolfgang kom paa Øen, fandt han den temmelig bebøet og dyrket. — Den ærværdige Alberts Kieldere bleve imidlertid alt fuldere og fuldere af Skatte, ved de mange Skibbrud; (ogsaa spanske Solvflaader vare strandede der); og han længtes inderligt efter at udruste et Skib, som kunde bringe ham europæiske Fornødenheder, Bøger, Vaaben, Klæder; men især en Præst og nogle gode Kunstnere. Ogsaa ønskede han meget, før sin Død, at see en Slægtning fra Europa, hvem han kunde gjøre deelagtig i sin Overflødighed.

Hvad nytte disse Rigdomme mig og Mine paa denne Ø, pleiede han at sige, da vi ikke have isinde at drive Handel og Vandel med nogen? Maaskee forsmægter en Ætling af min elskede Broder Rudolf i Armod, medens de bestøvede Kister i Kielderne staae pakfulde af Solv, Guld, Perler og Ædelstene.

Wolfgang, hvem han meddelte sit Ønske, var strax villig at gaae til Europa, for at skaffe Bedstefader hvad han ønskede. Nogle af

Øens unge Folk bragte ham lykkeligt til St. Helena, og forlode ham der, uden at opdages; thi det var af største Vigtighed for Klippeborgerne, at leve uopdagede af den øvrige Verden, bag deres Basaltpiller. Bedstefader havde givet Wolfgang store Klenodier med, som han let kunde giemme. Han kom heldigt til Europa, udrustede et Skib i Amsterdam, og erkyndigede sig om Oldingens Paarørende. Han hørte snart, at der levede en Kiøbmand Martin Julius i Bremen, som nylig havde giort Opbud. Wolfgang skrev ham til, sendte ham Penge, uden endnu at aabenbare ham Hemmeligheden, og fik det underlige Brev igien, som vi have læst i første Deel. Dette Brev var ikke skikket til at give Wolfgang høie Tanker om Herr Martin Julius. Denne Mand vilde neppe fyldestgiøre den poetiske Gubbes Forventning, paa Sydøen. Wolfgang skrev derfor til Leipzig, til Herr Martins Søn, om hvem han havde bedre Tanker; og vi have seet, at han ikke fandt sig skuffet i sit Haab.

Den gamle Albert holdt overordenlig meget af sin Eberhard, og denne igien af ham. Al-

bert troede at see sig selv som Yngling, naar han betragtede Eberhard, og denne havde intet varmere Ønske, end at blive saadan en Gubbe. Medens den Gamle fortalte sine Eventyr, satte Eberhard i Tankerne sig altid ind i enhver Tilstand, og spurgte sig selv: Vilde du ogsaa have handlet saaledes? Og for det meeste maatte han svare Ja. Kun ved Tid og Omstændigheder vare de blevne forskiellige i eet og andet. Albert var opdraget i Armod, Eberhard i Velstand; Albert havde selv maattet lære sig alting siden; Eberhard havde nydt en god Opdragelse fra Barnsbeen. Derved havde Albert faaet noget Undseeligt, Forlegent i sin Ungdom; Eberhard noget Stolt, Opfarende. Begge vare gudsfrygtige, elskede det Skiønne, hadede det Onde, forbandt Godhiertighed og Aabenhed med Kraft og Æresfølelse. Var Eberhard noget utaalmodigere, saa kom det af, at han sin meeste Tid havde dandset paa Roser. Den Psalme: Jesus du mit Haab, min Trøst, og deres Kiærlighed til Luther gik forunderligt nok igiennem begges Ungdomshistorier. Og da Gubben, i sin Fortæl-

ling, kom til den skionne Bissekræmmerske, skyndte Eberhard sig, ogsaa heri at blive ham lig. Mellem Tilhørerinderne havde hans Øine opdaget den deilige Cordula, der, skiondt endnu kun fiorten Aar gammel, var fuldvoxen; og under Fortællingen mødtes deres Øine meer end sædvanligt.

Han fulgte hende hiem, denne Aften, og da de stode ved Faderens Haugeport, tænkte de formodenlig: Skulde ikke en mørk Havegang være ligesaa brugbar, som en dunkel Gang i Ridder Knaufdegens Borg? Skulde Maanen paa Himlen ikke være endnu bedre, end en sovnig Tranlampe? — Efter disse Betragtninger faldt de hinanden om Halsen, Eberhard trykkede sin Mund paa den skionne Cordulas Læber, og siden der ingen gammel Borgfogedinde kom ud af den knærkende Dør, har formodenlig Eberhards og Cordulas Henrykkelse varet længer, end Alberts og Johannas. Ingen Pige havde skionnere Træk, en rigeligere Haarvæxt, en hvidere Hud, end den ranke, lette Cordula, som forbandt et vist Udtryk af dyb Alvor, med ungdommelig Munterhed. Som

alle Øens Børn talede hun ligegodt tydsk og engelsk. Hendes Ukiendtskab til den øvrige Verden, gav hende kun en Yndighed mere. Ogsaa glædte det Eberhard, at Gubben selv havde sagt, hun lignede sin Stammemoder Concordia saa meget; kun at Cordula havde blonde Haar.

Saaledes vare da de unge Forelskede en tidlang fuldkommen lykkelige; thi at Cordulas Fader af Naturen var en Suurmule, med et mørkt tilsluttet Væsen, bragte kun øieblikkelige Dissonantser i Harmonien, som strax opløstes igien, ved den Agtelse, Robert Hulter ikke kunde andet end vise Bestefader, og det giorde de Unges Kiærlighedsglæde kun mere pikant. De havde hver Aften et Stævnemøde i Haven, og behøvede ikke, som Joseph og Bagerfken, at forskandse sig bag en Jasminhytte, mod en opbragt Fader.

Men siden en Rose uden Torne ingen rigtig Rose er, og siden der i Glædens Honningbæger altid maae blandes et Par Draaber Malurt, for at Smagen ikke skal blive vammel, saa sørgede ogsaa Skiæbnen herfor; og

da deres Lykke, som ingen Forhold forstyrrede, flod som en rolig Bæk, giennem lutter efter-givne, grønne Haabets Siv, lagde Skiæbnen en Anstødsteen i Veien, for at give Bølgerne en kort modsat Retning, og frembringe det smukke hvide Lidenskabens Skum, der klæder Bækkens Bølger og Kiærlighedèn saa godt.

Der havde dog skiult sig en hemmelig Fiende i Løvhytten, som de Elskende ikke havde mærket, og som nu giorde alt Sit, for at tilintetgiøre deres Glæder og Haab. En lille Svartalf, som kommer ud af de grønne Bakker, naar Solen daler, og naar den endnu paa Himlen blinkende Venus stænker Dugperler paa Græsset. Du kiender den strax, hulde Læserinde, naar jeg nævner den ved sit prosaiske Navn: den hedder Forkiølelse.

Denne Svartalf er af en ondskabsfuld Natur, og saare misundelig. Det ærgrer den altid, naar Jomfruerne kysse deres Kiærester i Maaneskin, og Halstørklædet kommer lidt i Ulave. Han udpuster sin giftige Aande over den stakkels Pige. For det meeste kommer hun sig igien, men undertiden har man ogsaa, saa

Dage derefter, hørt Taarnklokken ringe og seet en friſk opklappet Grav paa Kirkegaarden.

Den ſkionne Cordula faldt i en hidſig Feber, og Eberhard var utroſtelig. Bedſtefader maatte ikke vide det, da man ſøgte at bortfierne ethvert ubehageligt Indtryk fra den alderſtegne Gubbe, hvis Liv var Øen ſaa koſtbart. Eberhard maatte hver Aften være tilſtede, ved hans Fortællinger. Det traf juſt at Talen var om Trautmann og Sigfride, om den vene Jomfru af Gravenſteen, om Johannas Død. — Eberhard var fortvivlet; han maatte græde hvert Øieblik, den ængſteligſte Uro betog ham, og Bedſtefader begreb ikke, hvor en blot Fortælling kunde ryſte et Menneſke ſaa meget. Du er ogſaa alfor blød, alfor følſom, min Eberhard, ſagde han engang. Deri ligne vi to ikke hinanden. Du kunde jo ikke bære dig anderledes ad, om du ſelv var i en lignende Tilſtand; det maa ikke være. Men jeg ſeer ikke din Brud, den lille Cordula. Hun er dog vel ikke ſyg? — Hun befinder ſig ikke ganſke vel! ſvarede Eberhard, og forſøgte at ſee ſaa rolig ud, ſom muligt. — Det er en

anden Sag, sagde Gubben, saa har dit elskende Hierte Lov til at overdrive Fare og Frygt. Jeg haaber dog, der feiler hende intet af Betydenhed? — Visselig ikke, svarede Lægen, Herr Cramer; jeg har endnu idag været hos hende, om et Par Dage er hun sikkert frisk igien.

Og det var ogsaa virkelig Tilfældet. Herr Cramer fordrev Feberen, men Recepten for Fremtiden lød: Forsigtighed! og ingen sildige Aftenbesøg i Løvhytten.

Ogsaa Wolfgang havde fundet sig en deilig Sophia, og Herr Cramer var bleven forlovet, skiøndt han undgik Aftenluften. Selv Smeden, Henrik Wetterling, traf en ung Enke, som vovede at smedde Livets hede og kolde Jern i Fremtiden med ham. Ogsaa Magister Schmelzer traadte, som protestantisk Geistlig, i Luthers Fodspor, og havde fundet sig en blomstrende Catharina Bora.

Kun Litzberg og Lademann tænkte ikke paa Kiærlighed, skiøndt Eberhard hver Dag drillede dem med den forestaaende Forandring fra Ungkarl til Pebersvend; en Forvandling, som var

Sommerfuglenes ganske modsat, nemlig: først Sommerfugl, saa Kaalorm.

Formodenlig havde de Hovederne altfor fulde af deres Arbeider, til at kunne beskieftige Hiertet med ømme Følelser. Kirken var næsten færdig; det store Orgel herlig lykkedes; thi i Orgelbyggeriet havde Lademann bragt det vidt, og Kiærligheden til dette mægtige Instrument havde han arvet efter sin store Lærer, Sebastian Bach. Han fortalte gierne Anekdoten om den Fremmede, der kom i Kirken, medens Bach stemte Orgelet, og spurgte Organisten om sit Navn, men istedetfor Svar, hørte han en Fuga over de Noder: B A C H; hvorpaa han forbauset raabte: Enten er J Fanden selv, eller Bach.

Lademann paastod, at Opfindelsen af det store Orgel i Tydskland, havde været første Aarsag til Reformationen; thi derved var Gudstieneſten gaaet over fra Melodiernes vrekildrende Leeg, til Harmoniens dybe høitidelige Alvor; derved blev Gudstieneſten ikke længer blot aristokratisk udført af Præster og Virtuoser, men

af Folket selv. Menigheden blev til paa denne Maade; ethvert følende Bryst var saaledes istand til at udøse sig i lovprisende, tilbedende Toner for sin Skaber; og de skurrende Stemmers Feil og Mangler, overdøvede og betvang det mægtige Orgel, som bragte alting i Samklang.

Nu stod Lademanns Orgel der med sine blinkende Kæmpepiber, ligeover for det skionne Alter. Der havde været store Forhandlinger i Anledning af Kirkebygningen. Bedstefader og Eberhard ønskede at Litzberg skulde bygge en gothisk Kirke, han selv havde mere Lyst til at opføre et Tempel i græsk Stiil. — Man sige hvad man vil, paastod han, Grækerne vare dog de sande Bygmestere. Der gives to Hovedformer for Bygningskunst: de mathematiske Figurer og Vegetationen. Det ene tilhører Menneskets Forstand, det andet en bizar Efterligning af Naturen. At bygge en Hvælving af Steen og Kalk, der skal ligne grønne Buegange i Skoven, er en vanskelig Opgave. Stenen maa fornægte sin egen Natur, for at synes let og luftig. Hvortil dette Skin?

Dette Bedrag? Lad Skov være Skov, hvorfor skal Kirken see ud, som en Skovhvælving? Ligesaalidet som Menneskет skal blot synes at være noget i Kirken, saa lidet skal Bygningen selv synes. Menneskets Dybsind har opfundet Mathematiken; Smag og Følelse formaae i Virkeligheden at forbinde de abstracte Former til et skiønt Heelt. Slige Former ere de naturligste, for Piller, Biælker og Qvadersiene; derved opstaaer en Skiønhed, en Munterhed, som en gothisk Kirke aldrig faaer.

En saadan Bygning kan være ret smuk, svarede Eberhard; men et hedensk Tempel er ingen christelig Kirke. — Og vare Middelalderens Kirker, raabte Litzberg, da Grumhed, Had, Vellyst, Drukkenskab og Overtro raste, i Sandhed Kirker for en christelig Tid? Bliver en Kirke, der seer ud som en Skov, hvori Hedningerne offrede Mennesker, christeligere end et græsk Tempel, hvori der dog i en kort, bedre Tid herskede Humanitet? Og have de tydske Bygmestere ikke lært meget af Araber og Maurer, som vare Hedninger? — Kommer I mig der igien, med Eders christne Kir-

le? Hvor tit skal jeg sige Eder, at den sande Kirke staaer i Menneskets eget Hierte? Hvorfor skal et Par barbariske Aarhundreders Moder udelukkende kaldes christelige? Have Petrus og Paulus ikke allerforst prædiket i slige hedenske Bygninger? Bleve de forste christne Forsamlinger ikke holdne i Katakomber? Ere de fleste italienske Kirker, sande Mesterstykker, ikke atter byggede i en ganske anden Stil, som paa ingen Maade kan kaldes gothisk eller tydsk?

Vi ville gaae en anden Vei, svarede Eberhard. I skal ikke smutte mig ud af Haanden, som en Aal, i Eders Veltalenheds Slim. I siger: der gives to Hovedformer for Bygninger, Mathematik og Vegetation? Vi ville tage det mere philosophisk: Der gives to Hovedformer i Kunsten for Følelsen, det Skionne og det Høie. Det forste tager Hensyn til den jordiske Virkning, det andet til den himmelske Aarsag. Hist raader en indskrænket Fuldkommenhed, her en uendelig Stræben efter det guddommelige Udspring, som ingen Grændser kiender. Hist Glæde og Nydelse,

her Længsel, Veemod og hellig Anelse. Disse sidste Følelser skal Christendommen især styrke, uddanne og luttre. Og derfor virker den tydske eller gothiske Bygningskunst vældigere paa Hiertet med sin Høihed, end den græske med sin Skionhed. Det Ubestemte, Dæmrende, Gienlyden i Korsgangene, der minde om Jesu Kors, hvorpaa han uskyldig leed, alt dette vækker en christelig Følelse, og derfor har man Ret til at kalde en slig Byggemaade christeligere, om den end har dannet sig efter arabiske Moskeer, og er opfunden midt i Middelalderens Barbarie. Alle fortiente dengang ikke at hedde Barbarer; Kunstnerne mindst; og de gode den Tids Mennesker besjæledes af en stærkere, frommere Følelse, end vi nu kunne rose os af.

Jeg mærker, I er bleven et Par Aar ældre, svarede Litzberg, man bliver ikke nu saa let færdig med Eder; men med Eders Philosophie er det dog kun slet bevendt. I kalder Skionheden mere jordisk, det Høie mere guddommeligt? — Ja det gior jeg. — Deri gior I Uret! Tvertimod, lille Ven, Gud kan selv glæde sig over sine Værkers Skionhed,

men ikke over deres Høitidelighed. Det Heles Fuldendthed maa fornøie ham selv, han maa see hvad han har giort, og finde det saare godt; men Gud kan ikke føle sig høitidelig stemt, thi denne Følelse er kun relativ, og han kan ikke skue op til noget Høiere, end han selv er. — Men det kunne vi, raabte Eberhard; vi komme just i Kirken for at skue op til Gud! Altsaa er det Høie for os Mennesker den guddommeligste Følelse; jeg vil gierne indrømme Eder, at Skionheden er det for Gud. — Og erkiender I da ikke Gud ligesaa meget i Skionheden, i Kiærligheden til den fuldendte Skabning, som i en utydelig høi Stræben? — Hvad siger De dertil, lille Cordula? Deres Elsker vil i Veiret; vor Herre veed hvorhen, thi Skaberen er overalt, og Herr Eberhard behøver ikke at giøre sig saa megen Uleilighed opad, for den Sags Skyld. Han finder ham ogsaa nedad, og rundtomkring, hvor han aander og lever. Dog jeg vil ikke disputere meer, med dette forunderlige Menneske, men heller tale fornuftigt, med den kiære Bedstefader. Det tilstaaer jeg, ærværdige Herre, en saadan

Kirke som Strasburgs Münster, som Domkirken i Cöln, ere beundringsværdige Mesterstykker, der vække Høitidelighedens Følelser i høi Grad. Tro heller ikke, at Jeg er kold for slig herlig Følelse, fordi jeg disputerer derom, med den gale Poet. Mennesket maa snart ane, snart vide, snart virke lystig frem i Tiden, snart knæle i Følelsen af sin Afmagt for Evigheden. Denne Oscilation, imellem begge Livspoler, udgior netop Livet selv, som Dag og Nat, Lys og Skygge, Glæde og Sorg. Men hvordan skulde jeg begynde et saadant Kæmpeværk paa denne lille Øe, hvor vi neppe ere halvfierde hundrede Mennesker? Det er jo plat umuligt. Og at bygge Eder en stor gothisk Kirke i det Smaae, det var kun Barnestreger, det var i det Høieste at giøre Eder Model til en Kirke. Jeg forsikrer Eder, jeg har ogsaa lært at bygge slige Kirker; og naar jeg faaer Tid engang, vil jeg gierne sammenlime Eders kiære Barnebarnsbarn Eberhard Julius et saadant broget Oldenborrehuus af Fyrretræ; som han kan bruge til at sætte sig ind i Høitideligheden med, naar

den stierneklare Nat, det uendelige Hav og Øens mægtige Basaltpiller, ikke længer ere istand dertil.

Her er altsaa ikke Spørgsmaalet om en stor gothisk Kirke er høitidelig, et græsk Tempel skiønnere; men: hvad passer sig bedst for os? Hvad kunne vi bringe tilveie? Og saa vil jeg da tilstaae Eder ærligt og ligefrem, uden at kives meer med denne philosophiske Digter, eller poetiske Philosoph, at jeg alt længe har tænkt paa, saa godt som muligt, at forene de to forskiellige Karakterer. Jeg har Tegningen færdig, og vil strax forelægge Eder den.

Nu hentede Kunstneren sin Taske, og fremtog en smuk Tegning, som forestillede en Kirke i Ottekant, der altsaa noget nærmede sig det græske runde Tempel, i det dog tillige de mange Kanter mindede om det Gothiske. Den skulde have et Klokketaarn og et Spir. I de lange Vinduer vilde Litzberg indsætte de gamle brogede brændte Ruder, som Wolfgang med stor Bekostning havde bragt med fra Europa.

Alterets, Orgelets, Prædikestolens og Pulpiturenes Prydelser skulde alle skiæres ud i Træ, paa gammel tydsk Viis. Et fortræffeligt Billed af en stor Mester, som forestilte Jesus til Bords med sine Disciple, den sidste Aften, skulde være Altertavle. — Hermed var nu hele Raadet tilfreds; og efter to Aars Forlob stod Kirken færdig; og den herlige Klokke, støbt af Øeklippernes Malm, hvortil Bedstefader havde givet meget Sølv af sit Skatkammer, kaldte for første Gang, med høitidelig Kimen, Indbyggerne til at bivaane Gudstienesten. Hvad det var for en Følelse for den ærværdige Gubbe, da han førstegang hørte Klokken ringe og Orgelet lyde. Der blev paa denne Dag døbt et Barn og viet et Par Ægtefolk. Bedstefader vilde ogsaa lade en gammel Mand, der just var død i disse Dage, begrave, for dermed at betegne alle de tre vigtigste Øieblik i Menneskelivet. Men det sidste fik de unge Folk ham fra igien, som ikke gierne vilde, at noget Sørgeligt skulde forstyrre det glade Indtryk. — Min Gud Børn, er det da sørgeligt? spurgte den gudsfrygtige Olding; troer I at jeg fryg-

ter min nærforestaaende Død? Det vilde ingen høre noget om; og for at bringe Bedstefader noget ud igien af den høitidelige Stemning, lod Litzberg sig overtale til, Aftenen efter Kirkefesten, at fortælle sine og Lademanns ulykkelige Kiærlighedshistorier.

Ottende Kapitel.

Litzbergs og Lademanns Hændelser.

Jeg er opdraget som Barn i Wien, — begyndte han — men født i Nürnberg, hvor min Fader, en Patricier, havde ægtet min borgerlige Moder. Efter mine Forældres Død, tog en Paarørende af min Moder mig til sig i Wien. Han vilde opdrage og sørge for mig, naar jeg vilde brænde mit Faders forfaldne Adelsbrev, gaae over til den katholske Religion, og drive et borgerligt Haandværk. Til det første og sidste beqvemmede jeg mig strax; men min evangelisk lutherske Tro vilde jeg ikke fornægte.

Min Fætter, der var en god Instrumentmager, og som havde lært nogen Tolerans paa sine Reiser, gav efter, og lod mig lære Mathematik og Latin. Jeg læste ogsaa hvad jeg ellers kunde faae fat paa, og snart var jeg indviet i de mekaniske Kunster, og kunde gjøre med mine Hænder alt hvad jeg vilde, undtagen bruge Kaarden. Thi det var atter en udtrykkelig Betingelse, at jeg ikke maatte lære at fægte, for at Adelsnykkerne, (som min Fætter behagede at udtrykke sig) ikke skulde faae Næring og vaagne igien. — Denne Forsigtighed har ofte reddet mig Livet; thi da jeg er hidsig af Naturen, havde jeg vist tit i min Ungdom, stolende paa min Færdighed, yppet Klammeri; men nu tvang Klogskab og Selvopholdelsesdrift mig til at være forsigtig, og til at bruge min Mund. Jeg var heller ikke skaaren for Tungebaand; i at disputere havde jeg faa mine Lige, og de fleste vilde ikke have noget at bestille med mig, fordi de sagde, jeg havde en Tunge som en Rageknив.

I mit tyvende Aar, døde min Fætter, og jeg maatte slaae mig igiennem, saa godt

som jeg kunde. Der boede en Adelsmand i Steiermark, som fik Lyst til at lade sine Børn undervise i Tegning. Jeg paatog mig dette Arbeide, fordi jeg gierne vilde ligge paa Landet om Sommeren. Der vare flere Børn af forskiellig Alder, blandt andre en voxen Datter, som ikke egentlig var smuk, men i den Alder, da man finder enhver Pige smuk, der ikke er hæslig. Hun var alt en udlært Kokette, saa vidt som Ærbarheden tillod det. Naar jeg gav hende Undervisning, vidste hun altid at bevæge de hvide Hænder og Arme, og at berøre min Haand saaledes, at det gik mig til Marv og Been. Hun talede slet Tydsk, men godt Fransk, havde en god Forstand, var vittig, lod mig fortælle og hørte andægtig efter, med smægtende Øiekast, og med den lille Finger legende i Munden. Dette fordømte Manøvre, et af de farligste Qvinderne have, bragte mig reent ud af Concepterne. Jeg løb ud i Skoven, begyndte at snakke poetisk med Bækkene, at synge med Fuglene, at skiære Bogstaver i Træerne, og at græde over Maanen.

Jeg læste Petrarchs Sonetter, den gamle Historie om Abellard og Heloise, Minnesangene; og tilsidst giorde jeg selv Vers, hvori jeg rimede Hierte med Smerte, Bryst med Lyst og Kiærlighed med Herlighed. Tale til hende derom vovede jeg ikke, naar jeg sad alene med hende. Hun viste særdeles megen Fatning alt imens; saasnart jeg vovede mig et Skridt nærmere, trak hun sig kold tilbage; naar jeg blev vred, var hun atter forekommende, og saadan legede hun et heelt Aar med mig, som Katten med Musen, før den giør den reent kaput. — Tilsidst havde jeg dog isinde at tage Bladet fra Munden. At jeg var en Patricier von Geburt, vidste hun alt, og lod ikke til at nære nogen Tvivl om vor Stands Lighed. Min Videnskabelighed lod ogsaa til at behage hende; jeg havde udmærket mig noget i slige Sager, og gieldte for et Genie, fordi man dengang endnu kun ved Genievæsen tænkte sig Ingenieurvæsen. Det var en lykkelig Tid! Dengang gaves der kun endnu mathematiske Genier.

Til min Ulykke, — eller rettere sagt til min Lykke, kom der i de Dage en ung Officeer til at ligge i Vinterqvarteer hos os. Neppe havde min Frøken seet ham et Par Gange, saa var hun dødelig forelsket i ham, og anvendte alle de Kunster paa ham, som hun før havde ødslet paa mig. Om min Vrede brød hun sig ikke det mindste; tvertimod, hun gjorde mig til sin Sjæls Fortrolige, og spurgte mig, om jeg ikke fandt den unge Officeer grumme elskværdig? — Min Selvfølelse vaagnede, Vrede og Foragt over hendes Opførsel udslukkede reent min Kjærlighedslue, og jeg blev kold nok, til at kunne lade ham vederfares Ret; thi det var virkelig en kjøn Fyr, kun særdeles eenfoldig og aldeles uvidende. Mig derimod havde de uforskammede Kopper saaledes tilredet, at jeg, naar jeg saae mig i Speilet, selv maatte tilstaae: mit Ansigt var ikke indrettet til at gjøre unge Piger forelskede. — Imidlertid var det dog skeet! Men det kunde jeg vel blot takke Eensomheden for, og fordi der ingen anden var. Thi min Frøkens Koketterie var bleven hende til

en Vane, og man forsikkrede mig, at naar der ingen anden var, koketterede hun med den gamle halvfierdsindstyve Aars Forvalter.

Jeg sammenpakkede nu mine Blyants-penne, Velinpapir, Tusk, Pensler og Farvela-de. Paa Blomstermaleri, paa Roser og Kiær-minder tænkte jeg slet ikke meer. Jeg tog Afsked med Familien, ved hvilken Leilighed den Hulde opførte sig saa koldt og fornemt, som om vi to kun for flygtig et Par Gange havde seet hinanden. Jeg reiste andre Steder hen. Kiærligheden var uddunstet, jeg lagde mig at-ter efter Mathematik, og istedet for Blomster, tegnede jeg Grundris og Profiler til mægtige Bygninger.

Næste Sommer giorde jeg igien en lille Reise, og kom paa Veien til et Værtshuus, hvor der var stort Oplob af Mennesker. En ung Officeer, en ulykkelig Elsker havde skudt sig en Kugle for Panden, fordi hans Kiæreste havde slaaet op med ham. Jeg lod mig vise Liget, og gios tilbage af Skræk og Forundring, da jeg saae min lykkelige Medbeiler ligge død og blodig paa Bordet. Hun havde altsaa og-

saa drevet sit Spil med ham, men han' var en slettere Philosoph end jeg, og havde ikke forstaaet at finde sig i Modgang. — Jeg beklagede den stakkels Diævel, men kunde dog ikke have stor Medlidenhed med et Menneske, der var taabelig nok til at tage Livet af sig selv, for saadan en Jomfrus Skyld.

To Aar efter denne Begivenhed kom jeg atter paa en Reise om Aftenen silde til en lille Stad, hvor jeg hørte en forfærdelig Larm i et Huus, bag de lukkede Vinduesskodder. Det var en Mand, som bankede sin Kone. Jeg spurgte om Navnet, og hørte til min Forundring, at det var min Frøken, der endelig havde givtet sig med et Mandfolk, der ikke elskede hende. For at komme i Besiddelse af ham, havde hun taget ham, hvilket vel ellers neppe var skeet; men hvad hun havde sat sig i Hovedet maatte frem, det koste, hvad det vilde. Han havde taget hende for Pengenes Skyld, og nu pryglede han hende, fordi hun giorde sig lækker for fremmede Mandfolk, hvilket han ikke kunde lide.

Hun havde faaet min Ankomst at vide, skrev mig en Seddel til, og bad mig for gammelt Venskabs Skyld at komme et Øieblik til hende i hendes Mands Fraværelse, og give hende et godt Raad. — Jeg afslog hendes Begiering. — Søndagen derpaa gik jeg i Kirke. Hun sad i en Stol, og var smukkere end før. Hun havde faaet røde Kinder og var fyldigere. Hun hilste mig venligt, jeg hilste koldt igien. Da Præsten steeg paa Prædikestolen, begyndte den gamle Leeg med smægtende Øine, og den lille Finger i Munden. Jeg vidste hvad det havde at betyde, og kunde dog ikke holde Øinene fra hende. Af Prædiken hørte jeg ikke et Ord. Da jeg kom hiem, laa der atter en Indbydelse paa Bordet. Manden var reist bort, paa nogle Dage; jeg maatte endelig komme, hun var uden Ven, uden Støtte i den vide Verden. Jeg vilde atter sige Nei, men fandt ved nøiere Overveielse, at det var altfor grovt. Jeg kom; hun modtog mig som en gammel Fortrolig. Jeg vilde holde hende en Straffeprædiken, hendes Vittighed og Lune, hendes venlige Smiil bandt min Tunge. Jeg

trøstede hende saa godt som jeg kunde. Ved Afskeden bad hun mig at komme snart igien. Jeg lovede det; men satte mig næste Morgen tidlig paa Postvognen og rullede afsted. Jeg har aldrig seet hende siden.

Kort derpaa lærte jeg at kiende Lademann; men han maa selv fortælle sin Ungdomshistorie, at I dog eengang kunne høre ham tale. Thi jeg forsikkrer Eder han kan snakke og tænke, som et andet Menneske, naar han blot bevinger den fatale Blyhed, og faaer Munden paa Gang.

Jeg føler selv, sagde Lademann, at denne Undseelighed er en meget slem Vane, som skiller mig ved mange Glæder i Livet, thi Livets bedste Nydelse bestaae dog fornemmelig i aandelig Meddelelse, og hvo der ei er istand til at tale med Andre, lever kun halvt. Men om jeg ogsaa tier i Selskab, er jeg derfor ikke adspredt, og tager kanskee tit mere Deel i hvad der foregaaer, end mangen Taler, — f. Ex. denne Seifart, der kun altid vilde høre sig selv. Men idag vil jeg tvinge mig, og fortælle min Ungdomshistorie, saameget mere

da netop ved den, Gaaden til min undseelige Taushed bliver let løst.

Rigtignok gior mig strax Gienstanden forlegen igien; thi jeg er nødt til at blotte min salig Faders Svagheder. Men Gud veed, jeg gior det ikke som en fræk Cham! Jeg har ofte nok tildækket ham, som en Sem og som en Japhet.

Han var en fattig Spillemand, som maatte fortiene sit Brod kummerligt med at gnide paa Viol, blæse Skalmeie, og fornemmelig med at slaae Hakkebræt. Paa min Opdragelse kunde han intet anvende; saasnart jeg var stor nok, maatte jeg følge med ham til Barnedaab, Bryllupper, paa Dandsebod, og hielpe ham med at blæse Sækkepibe. Derved fik jeg, som alerede af Naturen var tilbøielig til Melankolie, et endnu mørkere Væsen; thi ved disse Fester, som morede alle andre, maatte jeg kun arbeide, og ofte anstrængte det mit Bryst særdeles. Et Barn vil gierne tidlig i Seng, jeg maatte sidde oppe hele Natten, blæse, eller gnide paa Violen; medens de andre over-

givne Mennesker uafladelig dreiede sig om i en Kreds, som de vare forrykte. — Tit forekom de mig som Nattespøgelser. — Havde vi nu tilbragt Natten paa denne Maade, saa maatte jeg i Daggry følge min ulykkelige beskiænkede Fader hiem, til et elendigt Loftkammer. Han var da sædvanlig opbragt, pryglede mig for ingenting, og da først kunde jeg Stakkel krybe i den mugne Seng, hvis tynde Dyne aldrig ret beskyttede mig for Kulden.

Naar min Fader var i denne Tilstand, og desværre var han næsten altid saa, vovede jeg ikke at sige et Ord. Jeg taug, for ei at faae Hug, og saaledes har jeg vænt mig til at tie, fra Barnsbeen. — I vort Naboslaug boede en Skolemester, som forbarmede sig over mig og lærte mig at læse og skrive; han forærede mig ogsaa det ny Testament, og der fandt jeg nu min fulde Trøst; thi naar jeg laae i min elendige Seng, tænkte jeg paa den lille Jesus, som maatte ligge i Stalden i en Krybbe, og saa sov jeg roligt ind. Jeg havde ogsaa den Tro, at naar jeg kun var stittig

og from, vilde de smaae Gudsengle med Vinger nok beskytte mig og ledsage mig usynlige giennem Livet.

Engang var det dog nær gaaet mig meget slemt, og min stakkels Fader endnu værre. Han var vred over at jeg gik i Skole, og over at jeg ikke meer vilde synge de fæle ublu Viser, som man forlangte af mig ved Sviregilderne. — Da vi sadde en Aften alene sammen, og han var ganske beruset, skienkede han et stort Glas Brændeviin fuldt for mig, og befalede at jeg skulde drikke det ud. — Jeg raabte angest: Fader! jeg kan ikke! Det er Gift for mig, vil du forgive dit stakkels Barn? — Hund! raabte han rasende, vover du at sige mig imod? Og uden at betænke sig, slog han mig med Stokken i Hovedet, saa at jeg sank bevidstløs paa Gulvet. — Lykkeligviis kom jeg til mig selv igien; han havde været i Dødsens Angst, og Rusen var gaaet over, da han saae mig falde. — Ak hvor var jeg glad, da jeg kom tillive igien. Jeg kysede hans Haand mange Gange, og raabte grædende: Gud skee Lov, kiære Fader, at du ingen

Morder blev, at du ikke har slaaet din lille Gottlieb ihiel! Ellers havde du maattet lade dit Liv paa Retterstedet; mig havde de smaae Gudsengle baaret op i Abrahams Skiød.

Gottlieb, sagde den arme Mand, i en Tone som jeg endnu aldrig havde hørt ham tale, jeg er en Niding og fortiener ikke at kaldes Fader. Kom, stakkels Barn, jeg vil bringe dig i Sikkerhed for det glubende Dyr: mig selv.

Derpaa bragte han mig hen til sin Broder, en fattig underlig Linnedvæver, der dog lovede at sørge for mig. Min Fader var fra den Dag af et andet Menneske. Den gamle Drikken kunde han vel ikke lade være, og spille og blæse maatte han ogsaa; men han bruste aldrig op i Vrede meer, men græd, naar han var i den usalige Forfatning, og sagde: Jeg har myrdet mit Barn, den stakkels uskyldige Gottlieb, som aldrig har lagt mig et Straahalm i Veien. Jeg har slaaet ham noget itu inde i Hovedet. Om han endogsaa ikke sporer det nu, saa vil det dog med Tiden have slemme Følger, og volde hans Død. — Saaledes græm-

mede han sig og døde kort derefter i en stærk Feber. Jeg vartede ham op saa godt som jeg kunde. Han kaldte mig i sin sidste Stund intet andet end sin lille Engel, og spurgte uafladelig ængstelig, om jeg tilgav ham? om jeg tilgav ham? til han sov ind.

Min Farbroder satte mig i Lære hos en Snedker; men i mine ledige Timer øvede jeg mig i Musik, da jeg elskede denne Kunst overordenligt. En lykkelig Hændelse satte mig istand til, ikke blot at anvende meer paa min egen Opdragelse, men ogsaa at hielpe min stakkels Farbroder. Underligt nok var dette Tilfælde.

Jeg læste om Søndagen i nogle gamle Bøger, der stod paa Hylden, bag Uhret; der havde jeg ogsaa faaet fat paa Historien om den hellige Bonifacius, som først prækede Evangelium i Nordtydskland. Derover havde jeg faaet ham saare kiær, og drømte tit om ham. Engang kom det mig for, som om han stod for min Seng. Jeg holder af dig, Gottlieb, sagde han. Jeg har omvendt Hedninger til Christendom, og jeg vil ogsaa giøre noget for dig, at

du kan faae en christelig Optugtelse, og lære den skionne Musik grundigt, der er saa nødvendig til Gudstieneſten.

Der var alt forløbet tre Aar siden denne Drøm, og jeg var, som sagt, i Snedkerlære, da min Mester en Dag sendte mig hen til en berømt Gniepind, der vilde gifte sig, ligesom Harpagon i Comødien, og derfor var betænkt paa at udstaffere sin brøstfældige Rønne, for at modtage sin unge Brud. Der maatte jeg i en gammel Sal nedrive Panelet, for at Væggene igien kunde blive nyt beklædt med beitset Nøddetræ. Der stod et slet udskaaret, ormstukket Helgenbilled i Salen; (thi Staden, jeg boede i, var katholsk, skiøndt jeg var lutherſk). Huuseieren befalede mig at fare lempelig med hans Skytspatron, der kun stod paa svage Been. Jeg var alene i det store gamle Værelse, og skulde nu nedbrække det Træværk, som i saa mange Aar havde indsluttet og betragtet forskiellige Menneskeslægter. En saadan Forstyrrelse giorde mig altid ondt. I Tavlerne paa Væggen vare mange Billeder, halv ukiendelige af Røg og Støv, men de forekom mig

dog underlige og betydningsfulde nok endnu. Hist laa en saaret bleg Konge paa Sottesengen; her en dødskudt Amazone med Pilen i Brystet, paa Marken. Jeg saae Troia brænde, og Æneas bære sin gamle Fader Anchises paa Ryggen, ud af Ilden. Endelig maatte jeg dog lægge Haand paa Værket, og ødelægge det brændende Troia endnu engang. — Jeg siger, at jeg stod alene i det store Værelse? Nei det var dog ikke sandt! Mine Venner: Herr von Skarpentand, Herr von Hammer, Magister Glatjern, Grevinde Raspemund og Mundkokken Herr Klæbekage, vare ogsaa tilstede. Saaledes kaldte jeg, for Spøg, mit Snedkerværktøi. Saugen, Herr von Skarpentand, tænkte jeg mig altid som en fiirskaaren fornem Officeer, med fort stridt Skiæg, der sønderlemmer alting i Krig med sine Vaaben. Herr von Hammer var Ministeren, der slaaer, om ikke stedse Hovedet paa Sømmet, dog Sømmet paa Hovedet, og tømrer alting sammen igien. Den lille korpulente Høvle, forestilte jeg mig som Magister Glatjern, der bidrager meget til Kulturen, naar først Bræ-

derne ere saugede smaae. Filen, Grevinde Raspemund, maatte jeg bestandig tænke mig som en gammel, tør, mager Dame, der anfalder alting med sin skarpe Tunge, hvad der ikke er hende galant og afslebet nok. Og Mundkokken, Herr Klæbekage, var min Limpotte, hvori den velkogte, kraftige Mad blev lavet, som styrkede min lille Verden og holdt den vedlige; thi jeg havde altid hørt, at Menneskene gjøre kun Oprør, naar de intet have at spise meer.

Jeg var kommen temmelig vidt i mit Arbeide, men da Skytspatronens Ryg var slaaet fast med Søm til Væggen, hvor jeg skulde have Panelet ned, gik han mig itu mellem Hænderne, og overøste mig med en Mængde Guldstykker, der faldt ud af hans hule Krop. Jeg opsamlede omhyggeligt 632 Cremnitserdukater i min Hat, og bragte den rige Mand dem, med disse Ord: See her, min gode Herre! Nu mærker jeg dog at en død Helgen kan bevise efterlevende Mennesker nogle Velgierninger. — Istedetfor at takke mig, og give mig gode Drikkepenge, sagde

han: Tov lidt, min Søn! jeg maa dog vise min unge Brud, hvad du har fundet. Løb derpaa til Øvrigheden og anklagede mig, som en Tyv og en Gudsbespotter. — Jeg blev sat ved Vingebenet i et mørkt Hul, og Gud veed hvor længe jeg havde siddet der, var ikke min faderlige Ven, Herr Litzberg, der just den Dag paa Raadhuset forelagde Raadsherrerne Planen til en ny offenlig Bygning, kommen mig til Hielp. — Da han hørte, den Gierrige paastod, der havde været 1000 Dukater i Helgenen, fordi hans Fader paa Sottesengen skulde have mumlet nogle Ord, som han nu først forstod, lod Herr Litzberg atter den ormstukne Helgen sammenlime; og da de fundne Dukater vare kastede i Hullet paa Sparebøssen, der tilklinet med Vox fandtes i Issen paa Hovedet, saae man, at han ingen flere kunde rumme. Nu blev Summen deelt i tre lige Parter. Den første Trediedeel fik Skytspatronen, som billigt, fordi han saalænge i Krigstid havde bevaret Skatten i sit Legeme. Den anden Deel fik Huuseieren, og den tredie jeg, som Finder; men først trak

man 50 Dukater fra til Straf, fordi jeg havde spottet Helgenbilledet. — Hvad der blev tilovers var nok, for at sikkre mig en bedre Fremtid. Min gamle Farbroder blev sat mig til Formynder, jeg kom i en god Skole, og fik daglig Undervisning i Musiken af en god Organist.

Men det maa jeg ikke glemme, at da jeg spurgte, hvem dette Billed egenlig skulde forestille? hørte jeg, at det var den hellige Bonifacius! Og altsaa havde han virkelig holdt det Løvte, han havde giort mig i Drømme. — Var det nu en Hændelse, eller et Under, kiære Bedstefader? Det maae de Lærde bedømme; nok sagt, den hellige Bonifacius havde holdt Ord.

Ved Herr Litzbergs Omsorg kom jeg siden to Aar i Huset hos den store Sebastian Bach, dengang Capelmester i Cøthen. Han lærte mig at spille Pedal, og gav mig grundig Undervisning i Contrapunkten og Generalbassen.

Imidlertid var min Farbroder flyttet fra sit forrige Opholdsted, hen i en lutherst Stad.

Da den gamle Organist der behøvede en Medhielper, reiste jeg ogsaa did, og spillede tit for ham. Mine Penge vare gaaede temmelig med, og dertil havde min Farbroder, der var en slet Huusholder og en latterlig Patron, fornemmelig bidraget. Han var nu ganske paa Knæene, kunde ikke fortsætte sit Haandværk, og just da jeg traadte ind i Stuen til ham igien, sad han og skrev en Ansøgning om den ledige Bælgetrædertieneste.

Den menneskeædende Død, kiære Gottlieb, sagde han, da han havde omfavnet og kysset mig, har omhugget den forrige Bælgetræder, Mester Peberkorn, som en Kaalstok, og kastet ham paa Mødingen. Dette Dødsfald har den høie Magistrat taget sig overordenlig nær; thi det giør altid Mølleren ondt, naar han mister sit Æsel. Jeg vil overlade til den selv at dømme, om han er død af Svindsot, eller af overdreven Flid. Thi den gode Mand vilde gierne vise sin Færdighed, men det Bedste manglede, thi han var ikke musikalsk. Med mig, Gottlieb, veed du, har det en anden Art, thi jeg kan ikke blot alle

Choraler udenad, efter Tabulatur og Noder, men jeg spiller ogsaa paa Fiol.

Men kiære Nabo, sagde en gammel Garver Reimann, hans gode Ven, der var tilstede, veed I da ikke, at en anden Borger og Skræder, barnfødt her i Byen, samt en Brændehugger, søger om dette Embede? — Det veed jeg nok, svarede min Farbroder; men jeg kan ikke med god Samvittighed raade den høie Øvrighed at foretrække nogle af disse Stakler mig. Thi faaer den første ikke sit Strygjern med i Lommen, kunde Fanden let drive sit Spil med ham, fluge ham ind i Bælgen. Og den anden grove Bængel kommer slet ikke i Betragtning. Jeg derimod har en Anbefaling fra en bosat Musicus her i Staden, som har vasket sig. Der kan du selv læse.

Jeg læste nogle Linier, som en Galsrands havde skrevet: at Mester Conrad, efter aflagt Calcantprøve, havde staaet sig heel vel, dog traadte han bedre Dur end Moll; men det vilde nok give sig, og ikke falde en Mand

vanskeligt, der saa lang Tid havde havt sine Fødder under Væverstolen.

Min Farbroder blev virkelig Bælgetræder, og da jeg en tidlang spillede for Organisten, forlangte Farbroder altid, at jeg skulde sige ham, hvad Tone Stykket gik af. Men da den vrantne gamle Organist kom sig noget, og selv engang forrettede sit Embede, vilde han ikke sige ham nogenting. — Hvad rager Tonarten Jer? raabte han, gaae hen og træd Eders Bælg, eller jeg skal lære Jer Vinterveien. — Min Farbroder gik i Bælgkammeret, men svor paa, ingen Bælg at røre, før han viste Takten og Tonen, der skulde trædes i. Midlertid forsamlede Menigheden sig i Kirken, og Gudstieneften skulde begynde. Jeg var ogsaa paa, Orgelet, løb hen til min Farbroder og sagde: Stykket var af Fismoll, og gik i Femfierdedeels Takt. Nu fandt han sig i Billighed og traadte Bælgen; men Organisten var saa opbragt, at han hvert Øieblik kom ud af Takten, til stor Forargelse for Menigheden. Neppe havde han spillet den første Psalme, før han lod mig spille videre, løb bag Orgelværket, og gav Bælge-

træderen et Ørefigen. Men min Farbroder forstod Tingen uret, betalte ham med samme Mynt, og kastede hans sorte Allongeparyk ud af Lydhullet, paa Kirkegaarden; hvor den faldt ned om Halsen paa en gammel sminket Frue, der vilde gaae i Kirke, og fordærvede hendes Toupee. Medens dette Klammeri stod paa, var Vinden gaaet af Bælgen, Orgelet taug atter, og Præsten maatte gaae i Prædikestolen, uden Sang, for at giøre Ende paa den Skandal.

Det kom til Klage, men min Farbroder forsvarede sig tappert. — Kives ikke med en Mægtig, skrev han, at du ikke falder i hans Hænder. Gierrighed er en Rod til alt Ondt, altsaa ogsaa Ærgierrighed. Havde Organisten ikke været storagtig, men smukt taget mig paa Raad med, som en Hovedperson ved Gudstienesten saa havde alting faaet et lykkeligt Udfald, og ingen havde overilet sig. I Musiken var Harmonien den skionneste Dyd, og den burde ikke blot findes i Piber og Fløiter, men ogsaa i Menneskenes Hierter. Hvorledes Musikens

Harmonie ogsaa lod sig anvende paa Opdragelsen og Moraliteten, derover kunde man skrive et vidtløftigt Værk, og min Farbroder indsaae ikke, hvorfor han ikke ligesaagodt kunde gjøre det, som en anden. — Forresten bad han, at man vilde behandle ham med Agtelse, som en Borger, der før havde drevet et kunstigt Haandværk; ellers maatte man takke sig selv for de varme Vafler, der ved slige Leiligheden kunde falde af.

Ogsaa denne Strid bilagde den gode Herr Litzberg, som just i de Dage besøgte mig, paa bedste Maade, og min stakkels underlige Farbroder mistede ikke sit Embede, men forsonede sig med sin Principal. Nu tog Herr Litzberg mig med sig, og lovede snart engang ved Leilighed at sørge for mig. For det første skulde vi drage omkring sammen, og forbedre gamle Orgelværker i tydske Stæder; derved, meente han, kunde vi fortiene gode Penge, og see os noget om i Verden. Jeg fandt mig i alt hvad han ønskede, og Himlen har giort mig lykkelig ved denne dyrebare Ven. Vort Rygte, som gode Mekanikere, udbredte sig

meer og meer; tilsidst fik vi en Indbydelse fra Herr Wolfgang, at komme til Amsterdam, for at reise med ham til Ostindien. Paa Veien derhen lærte vi at kiende Herr Eberhard Julius og Madame Hanna Hellkraft. Hvad der videre er skeet, vide de alle.

Her taug Lademann, og Litzberg raabte lænde, efter en kort Taushed, som opstod af spændt utilfredsstillet Forventning: Snip, snap, Snude, nu er Eventyret ude. Tip, Tap, Tønde, nu kan de andre begynde. Nu, mine Damer og Herrer? var det ikke en deilig Historie? Om en tosset Bælgetræder! Om en ormstukken Helgen! Saaledes er min gode Lademann altid, og jeg troer, om vi saa traadte ham Bælgen, taug han, trods den hellige Bonifacius; skiøndt, jeg forsikkre Dem, der ligge Skatte i ham, som vel kunne opveie 632 Cremnitserdukater. — Der sidde nu de kiære Pigebørn, de gode Mødre, og have spidset Ørerne efter en morsom Kiærlighedshistorie! Og saa maae de tage tiltakke, med

gamle forslidte Anekdoter? Nei, Ven! det gielder ikke. Vil I ikke skrifte, saa maa jeg. Jeg spiller rigtignok en Rolle med deri, saa godt som han; men jeg har jo alt eengang givet mig til Pris. Jeg har ikke meer at tabe. Velan, jeg fortæller! Men, ved den hellige Bonifacius, Lademann, jeg skaaner heller ikke Eder. Jeg tager Eder med i Faldet; og det vil lykkes mig bedre, end den rasende Karl, der vilde styrte sig ned af Taarnet, med Keiser Carl den Femte, for paa den Maade at vinde et udødeligt Navn.

Niende Kapitel.

De ulykkelige og lykkelige Elskere.

Vi reiste da sammen, som sagt, for at reparere gamle Orgler i gamle tydske Stæder. Eengang kom vi paa denne Reise til et Nonnekloster, hvor Orgelet ikke længer vilde

gaae, hvor Taarnuhret var i staae, og hvor ovenikiøbet Lynilden var slaaet ned i Kirken, og havde hugget en Kant af Alteret. Det skulde nu altsammen istand igien. Priorinden var meget strænge; hun ansaae denne sidste Ulykke som en Himmelens Straf, fordi et Par af hendes Nonner havde havt hemmelige Kiærlighedsforstaaelser. Disse stakkels Børn som vare blevne syge af Skræk og døde kort derefter, laae begravne paa Kirkegaarden. Der saae man Himmelens Retfærdighed! Fra den Tid af var der indført et strængere Opsyn i Klosteret; og de Mandfolk, som havde at bestille der, maatte underkaste sig den strængeste Quarantaine, for at Elskovspesten ikke igien skulde snige sig ind i Cellerne og i Nonnernes Hierter.

Længe blev Alteret femkantet, Uhret stod, og Orgelet brummede være end Priorinden, fordi der endnu ingen Bygmester, Uhrmager eller Orgelbygger kom, der saae hende passelige ud. Men neppe havde hun betragtet mig og Lademann, før vi fandt Naade for hendes Øine, og hun fandt os netop, som vi burde

være. Hvad mig angik, saa begriber jeg, at mit dierve Væsen og mine Koparr vare hende ligesaa mange Beviis, paa min Uskadelighed. Men Lademann var en kiøn Knøs med et glat Melkebrødsansigt. Rigtignok havde han forblæst sig noget i sin Barndom, paa Sækkepibe; men han var øm og blid, hvad just Fruentimmerne saa godt kunne lide. Dog Priorinden, som lod til at være en stor Menneske- og især Mandfolkekienderinde, har formodentlig strax afmærket ham det bly Væsen, som intet Dristigt turde vove, paa egen Haand. Nok, vi fik Arbeidet, paa den Betingelse, at vi ingen Svende eller Drenge maatte bringe med. Skiøndt der nu ikke var meget at fortiene her, indgik vi dog Betingelserne, fordi det eensomme Arbeid i et Nonnekloster havde noget Eventyrligt; og efter salig Seifarts Theorie, gaae jo alle Mennesker paa Eventyr.

I de første Dage skedte der dog intet Eventyrligt; thi Kirken stod tom. Men da vi en Aften temmelig silde gik over Kirkegaarden, saae vi to unge Mennesker ligge næsegruus over et Par Grave. De tørrede me-

get ivrigt Taarerne af deres Øine, med hvide Lommetørklæder, og giorde forbarmelige Gebærder og Armbevægelser mod Himlen, som om de vilde mane de Dødes Aander ned igien. — Jeg talede til den Ældste, der lod til at være den Fornuftigste, og han svarede, da han havde fattet sig af sin Skræk, fordi vi havde opdaget dem: Ak, kiære Herre, røb os ikke! Med Livsfare ere vi klavrede over den høie Klostermuur, blot for at have den sørgelige Glæde, at græde paa vore salige Kiæresters Grave. Hvis I nogentid have elsket, — og det er vel ikke andet muligt, — saa veed I hvad det vil sige, at miste sin halve Siæl, i Ungdommens blomstrende Vaar. Jeg beder Eder, forraader os ikke for Priorinden; der er en saa haardhiertet kold gammel Jomfru, at hun vist ogsaa vilde berøve os denne usle Trøst, hvis hun vidste, at to unge Mandfolk alene om Natten besøgte et Par Nonner ved deres Grave.

Her var nu naturligviis intet at røbe. Det giorde os ondt for de stakkels Ungersvende, og vi brugte alle de forslidte Talemaader,

der faldt os ind, for at trøste dem. — Ak, kiære Herre, sagde den Ældre igien, forskaan os dog for denne Snak! En Pine, som den Ulykkelige endnu altid ovenikiøbet maa døie, som man ikke tænker paa, og som ikke lidet forøger hans Kummer, er den kolde, trivielle Trøst af de Ikkelidende; det gode Raad, at man maa tvinge sine Lidenskaber, til man sees igien hisset, at der gives flere blomstrende Piger paa Jorden, og hvad det taabelige Prøvl videre hedder. I lader mig at være en altfor fornuftig Mand, til i Forlegenheden at tage Eders Tilflugt til slige Forbarmeligheder.

Den Bedrøvedes Lune behagede mig, og jeg svarede: Nu vel min Ven! skab kun saa meget I gider, vi skulle ikke forstyrre Eder. — Men en sand Trøst kunde I skaffe os, hvis I vilde, vedblev den Bedrøvede. — Og hvilken? — Vore salige Kiæresters Søstre leve endnu som Nonner i Klosteret, hvor I arbeide. Den ene er Orgelspillerinde, den anden første Sangerinde; og da de begge ypperligt forstaae sig paa Orgler og Instrumenter, bliver Priorinden, der ikke kan skille Kattemiau

fra Nattergaleslag, nødt til at sende disse Virtuosinder op til Eder, for at undersøge Arbeidet. Viis os da den Godhed, og giv een af dem hemmelig dette Brev. Vi vide, de besidde afskaarne Haarlokker af deres salige Søstre; og dersom I har elsket, veed I, hvilken Skat en Lok er for en ulykkelig Elsker. Det er alt hvad vi forlange af Eder.

Vi kunde ikke afslaae dem denne billige Begiering, og lovede hemmelig at besørge Sedlen til Organistinden. — Dagen derpaa kom to unge Nonner op til os paa Orgelværket, fulgt af en Gammel, der strax satte sig paa en Bænk, tog et Par Briller paa Næsen, og gav sig til at læse i en Bog, som hun havde skiult i Lommen; medens de Unge undersøgte Orgelpiberne og Registerne med os. De havde aflagt deres Slør, slaaet deres Hætter tilbage og vare overordenlig deilige. Jeg gav den første Brevet, som hun hurtig stak i Barmen, hvorved jeg fik meer at see, end der var mig tienligt. — De stakkels Ulykkelige! sukkede hun, og Taarerne stode i de skiønne Øine; de elske endnu vore salige Søstre, efter

et Aars Forløb, saa tro og smt. Det var Synd at nægte dem den uskyldige Gave. Imorgen skal De faae Lokkerne, mine Herrer.

Nu begyndte Orgelspillerinden at flankere omkring paa de sorte Tangenter, med de sneehvide Hænder og veldannede Fingre, medens den Anden med klar Stemme sang en Arie, hvorved det hvælvede Bryst svulmede i sin hele Fylde. — Lademann var i den tredie Himmel; han bildte sig ind at see den hellige Cæcilia ved Orgelet; og da Sangerinden floitede som en Nattergal, og fyldte Kirkehvælvingen med sin herlige Sopran, blev jeg ogsaa heel snæver om Hiertet. Neppe mærkede de smukke Nonner, hvad Virkning deres Kunst og Yndе giorde paa os, før de begyndte saaledes at fyre med Skarpt, fra deres Øines Batterier, at vi følte os ganske overvundne, og maatte overgive os paa Naade og Unaade. — De vare gierne blevne længer, og vi havde gierne hørt paa dem den hele Dag, uden at spise eller drikke; men den gamle Nonne mindte dem om at gaae igien; hvorpaa den Ældste vendte sig til os og sagde smilende: Ja, mine

Herrer! der er endnu meget ved dette Instrument at giøre, inden det ret kommer istand, og klinger som det bør. Principalen er forsomt, Fløiten maa tone sødere, Mixturen skriger endnu afskyeligt, fordi den ei er bragt i rigtig Harmonie. Med Pedalen blive vi maaskee snarere færdige. Med disse Ord traadte hun mig sagte paa Foden, saae forelsket paa mig, og forlod os med de Andre.

Da vi to lykkelige Elskere vare alene i Kirken, faldt Lademann mig om Halsen, og jeg fandt mig for førstegang i hans kiælne Narrerier: Om hvordan Tonerne havde blandet sig med Aftenrødens lange Straaler fra Kirkevinduet, hvordan de ranke, hvide, runde Fingre, med de store Negler, havde taget sig allerkiæreste ud, paa de sorte Tangenter, som Dag og Nat, naar de kysses og adskilles; hvordan det var forekommet ham, som om de forgyldte Englebørn over Orgelet, og Duen under Prækestolen, havde sprættet med Vingerne til Musiken; o. s. v.

Næste Dag havde vi et Besøg igien af vore Skionne. Den Gamle satte sig paa sit

forrige Sted, og begyndte at læse der i Bogen, hvor hun sidst havde lagt Mærke. Det lod ikke til at være en gudelig Bog, thi hun loe tit polisk og rystede paa Hovedet; saaledes benyttede hun da ogsaa Priorindens Fraværelse til sin Fordeel.

Nu vilde Sangerinden vise mig en Feil paa Bælgen, medens Lademanns Skiønne spillede ham en Adagio for. Hun gik med mig, bag Orgelet, der gav hun mig de salig Søstres Haarlokker, indsvøbte i Papir, til de to ulykkelige Elskere, og sagde med himmelsk Stemme: Kiære Litzberg! gode Mand, red mig og min Veninde! Jeg elsker dig, og hun elsker Lademann. Tiden tilstæder ikke at giøre mange Omsvøb. Med disse Ord faldt hun mig om Halsen; og, det maa jeg tilstaae, et sødere Kys har jeg aldrig faaet, hverken før eller siden. Alting blev aftalt i største Hast. Vi gik igien hen til de Andre. Den hellige Cæcilia sad ved Orgelet, men spillede ikke. Lademann havde bøiet sit Hoved over hendes Skulder, og trak sit Ansigt hurtig bort fra hen-

des, da vi kom. Den Gamle var falden i Søvn, med Bogen i Haanden.

Nu gjorde vi en ordenlig Aftale. Kirkenøglen havde Priorinden aldrig betroet os; vi maatte lade os lukke ind og ud af en Portnerske. Men Nonnerne havde skaffet sig et Aftryk i Vox, som de gave os. Jeg lovede selv at smedde en Nøgle derefter, og Natten til vor Flugt blev berammet.

Paa Kirkegaarden traf vi atter de ulykkelige Elskere grædende paa Gravene. Naar man selv er saa lykkelig, vil man gierne lette sine sørgende Medmenneskers Tilstand. Denne Gang havde vi dog noget Bedre at byde dem, end Talemaader; jeg rakte dem Haarlokkerne, og neppe saae de dem, før de vare ude af sig selv af Glæde. Det undrede os, at saa Lidet kunde trøste dem; forelskede unge Folk, som ikke pines af Skinsyge, blive snart fortrolige.

Vi gjorde dem deelagtige i vor Hemmelighed, i Haab om at de skulde staae os bi. Thi for ingen Opsigt at gjøre, maatte vi arbeide den hele Dag, som sædvanlig, i Kirken; og hvo skulde imidlertid bestille Postheste og

skaffe Klæder til Maskeraden? — Jeg havde nok at bestille, hele Morgenstunden, med at faae min Nøgle smeddet. Men de taknemmelige Ungersvende lovede at staae os bi med alting. Ja de vilde endog følge os et Stykke Vei, for endnu engang at tale med de kiære Svigerinder, som de kaldte dem, om de elskede salige Søstre, og for endnu maaskee at faae nogle Reliquier, som Baand, Blomster, eller sligt.

Nu fik vore to Nonner Mandsklæder; og skiøndt jeg egenlig aldrig har kunnet lide et Fruentimmer i denne Dragt, da det hverken er ret Kiød eller Fisk, var os dog dette Mummespil ikke ubehageligt; thi det viste mange Skiønheder, som den misundelige Nonnedragt hidtil havde skiult.

Vi kom uden Forhindring ud af Klosteret, Vognen holdt ikke langt derfra. De ulykkelige Elskere vare ogsaa paa Pletten alt, omfavnede kiærligt deres salig Elskedes Søstre, hvori ingen kunde fortænke dem, og vi rullede afsted.

Da vi vare i Sikkerhed, over Grændsen, toge vi ind i et godt Værtshuus og spiste vor Aftensmad. Lademann og jeg havde gierne hver havt et kiælnere tête à tête, men Høflighedeu krævede, at vi bade de to Ulykkelige tilbords med. Her var hele Tiden kun Talen, om de salig to afdøde Siæle, hvor smt de havde elsket disse Ynglinger, og i deres sidste Stund kun talet om dem. Dette fortalte Sangerinden saa rørende, at det undrede mig, ikke atter at see de ulykkelige Elskere badede i Taarer. Men deres Taarekilder vare udtømte, af den megen foregaaende Græden; og siden de havde havt saa meget Arbeid og Bevægelse, hele Dagen, undrede det os ikke, at de spiste og drak med saa god Appetit. Lademann og jeg kunde hverken spise eller drikke, saa forelskede vare vi; thi vore Kiærester traadte os hvert Øieblik hemmelig paa Foden, under Bordet, medens de af Høflighed lode, som om de vare lutter Øie og Øre for de ulykkelige Giæster. Min Skiønne klemte mig eengang saa haardt paa min Liigtorn, at jeg maatte skrige i vilden Sky, og foregive, at

jeg havde stødt mig paa Bordbenet. Den lille Skielmsmester kunde ikke bare sig for at lee; og som det nu gaaer, naar man er oprømt, at Latteren udbreder sig, som et elektrisk Stød over hele Selskabet; saa loe vi ogsaa alle her, selv de to Ulykkelige, uden ret at vide hvorfor.

Nu ønskede vi andre ogsaa at see de salig Søstres Haarlokker. De havde megen Lighed med vore Kiæresters Haar; at de saae friske ud endnu, kunde de vel blot takke Rosenolien for, der udbredte en livsalig Duft i Værelset.

Angsten og Reisen havde udmattet vore Skiønne, og de trængte til Hvile. Vi andre vare ogsaa søvnige, undtagen Lademann; vi gik tidlig tilsengs, og besluttede at reise tidlig videre næste Morgen.

Jeg vaagnede temmelig silde; Lademann sov endnu, thi han havde tilbragt de to Trediedele af Natten, med søde Syærmerier. Jeg kaldte paa Oppasseren, bestilte fire Postheste, og Frokost for sex Personer. — Meget vel, sagde han smilende. — Hvad leer han af? —

De Herrer have at befale, og for os er det jo altid en Fordeel, at der bliver forlangt meget; men det undrer mig dog, at De forlanger fire Heste og sex Portioner Frokost, til to Personer. — Kiære Ven, sagde jeg, vi ere sex i Alt. Veed han ikke at vi kom sex her i Aftes? — Jo det veed jeg meget godt; men de fire ere jo allerede reiste igien, imorges Kl. tre. — Ere de borte? raabte nu Lademann, som endelig fik Øinene op og sad overende i Sengen. — Ak det er sandt, sagde Opvarteren, der ligger et Brev paa Bordet, som de gode Herrer formodenlig ikke endnu have læst. Han rakte mig Brevet og gik sin Vei. Brevet lød saaledes:

"Da man altid stækker Vingerne paa den stakkels Cupido, og planter Torne paa hans Rosensti, for at spærre ham Veien, kan man ikke fortænke ham i, at han stundum er en lille Skielm. De ulykkelige Elskere græde ikke meer trøstesløse paa Gravene, de have fundet deres Veninder igien, som de i tre Aar trofast have elsket. De stakkels Piger ere ikke længer levende begravede

bag Klosterets Mure. Herr Litzberg og Herr Lademann ville godhedsfuldt tilgive den lille nødvendige List. Skulde De endnu være lidt forelskede, da ville disse flygtige Indtryk sikkert snart udslettes igien. Til Erindring og Tak for Deres venlige Hielp, bede vi Dem ikke forsmaae hosliggende Brillantringe. Heller ikke disse Haarlokker, som De kiende fra igaar, og som ikke ere skaarne af Liig, men af vore egne Nakker. Lever ret vel, gode Herrer! Himlen skiænke Dem Elskerinder, der ere Dem saa troe og hengivne, som vi vore Elskere. At forfølge og efterspeide os, vilde være et forgieves Arbeid; en saa smaalig Hævn kunde heller ikke to ædle Mænd tage, som vi, i vort Bekiendtskabs korte Tid, i høieste Maade have lært at agte, om end ikke at elske."

To Brillantringe af temmelig Værdi laae i Papiret ved Siden af Haarlokkerne. Den fortvivlede Lademann greb den blonde Lok, der havde tilhørt hans Skiønne, men vilde kaste Ringene ud af Vinduet. — Lad det være, sagde jeg, som, efter min Maade, strax var helbredet igien. Man har taget os lidt

ved Næsen, men det have vi fortient. Hvorfor vidste vi ikke bedre at skille Indbildning fra Virkelighed? Havde Nonnerne spillet os denne Streg, for at holde os for Nar; ved Gud, jeg skulde ikke hvile, før jeg havde fundet dem og hævnet mig. Men de giorde det kun af Nød, af Kiærlighed til de Andre; fordi de tvivlede om, ellers at faae os i Ledtog med, og det var vel ogsaa neppe skeet. Rigtignok have de forført os til et Klosterran, og derfor er det billigt, vi bøde for vore Synder. Forresten skal det ikke ængste mig i min sidste Stund, at have befriet to unge Piger fra Trældom, og givet dem tilbage til Naturen. Orglet klinger nu atter smukt, Altaret staaer ædelbygt, Klokken gaaer rigtig, og vi have ikke taget en Hvid derfor. Det kan være Priorinden en Erstatning for de mistede Nonner. Og disse Ringe kunne vi tage til Giengield, fordi de Skiønne have skilt os ved vor Arbeidsløn. Det er altsaa ingen Gave. Vi kunne beholde Ringene, uden at takke derfor.

Lademann taug og søgte Eensomheden, jeg mærkede nok at han ofte græd hemmeligt. Hans musikalske Phantasier bleve endnu skiønnere og mere hiertegribende. Saaledes udgiød han, i velklingende Toner, sin Længsel og sin Veemod. Jeg udøste min Harme paa Bielker og Stene, hvis raae Klumper jeg tvang i skiønne Former. Saaledes burde Kunstnerne altid være et Slags aandelige Kapuner; thi Mangel af egen Nydelse giør kun deres Værker federe og mere velsmagende. Siden have vi ganske helliget vort Liv til Kunsten, indtil vi lærte at kiende vore Venner, Herr Wolfgang og Herr Eberhard Julius.

Da Lademann, efter at Litzberg havde endt sin Fortælling, fulgte Eberhard hiem, og de kom igiennem Skoven, hvor Maanen skinnede, begyndte han at græde og trykkede Eberhards Haand fast til sit Bryst. — Gode Gud! raabte Eberhard, elsker De da virkelig endnu Orgelspillerinden, min Ven? — Ak jeg veed ikke, svarede Lademann. Jeg har

længe ikke tænkt paa hende. Dengang jeg var syg, saae jeg hende tit i Drømme, og nu staaer atter hendes Billed saa levende for min Siæl. De skulde kun seet hende ved Orgelet, Julius! Hvorledes hun spillede, og vendte det herlige blomstrende Ansigt tilbage, medens de deilige Fingre hvilede paa de sorte Tangenter. Og saa gav hun mig et sødt, sødt Kys, som jeg aldrig glemmer, som gik mig lige ind til Siælen. Det forekom mig altsammen som en Drøm, og jeg følte nok, at slig en Glæde skulde jeg ikke nyde meer i mit Liv. Og jeg haabede dog saa vist, saa vist at hun vilde elske mig min hele Livstid. Med Herr Litzberg var det en anden Sag; han er saa dierv, ikke om nok; og saa var han ogsaa saa koparret —. Men — det forstaaer sig — dog jeg vil trøste mig. — Han taug.

Eberhard betragtede ham med et medlidende Smil, hvori der blandede sig lidt Ringeagt, og sagde kold: Med en ulykkelig Kiærlighed kan jeg have den inderligste Medlidenhed, og det herligste Menneskehierte viser sig

ofte just deri. Men saa maa Ulykken ogsaa være ædel. Jeg begriber ikke, hvor en ærekiær Mand endnu kan elske en Uværdig, som har bedraget ham saa haanligt. Og endnu at sukke og græde derover, efter Aar og Dag, og for slig en Indbildnings Skyld give Slip paa alle virkelige Glæder; — det, kiære Lademann, tilgiv at jeg siger det reent ud, det forekommer mig at være en stor Daarlighed, ja endnu værre, det forekommer mig latterligt.

Ak, sagde Lademann, saa feer jeg da nok at jeg maa meddele dem min Hemmelighed, for at De ikke skal foragte mig. Men De bliver ogsaa den Eneste. De maae love mig helligt, at tie; thi det vedkommer ingen uden mig; og jeg vilde for alting ikke, at min Ven og Velgiører Herr Litzberg fik at vide, at jeg havde spillet en bedre Rolle, ved hin Leilighed, end han. Det kunde krænke hans Stolthed, og maaskee vilde han, uden selv at vide det, fatte Nag til mig derover.

Her tog Lademann en lille Sølvbodike frem, som hang i en Guldkiede ved haus

Bryst. Herr Litzberg troer, sagde han, at jeg kun heri giemmer Haarlokken og Ringen; men der er endnu et Brev, som Opvarteren dengang hemmelig flyede mig, da Herr Litzberg alerede havde faaet det, han læste for dem. Læs selv. — Eberhard aabnede Seddelen og læste.

"Dyrebare Lademann! Beklag og tilgiv mig! Sukkende i et Kloster, hvor mine haarde Forældre satte mig, mod min Villie, lærte jeg at kiende min Brudgom for tre Aar siden, en vakker ung Mand med Aand og Dannelse. Han elskede mig, det fornøiede mig, jeg tog det Behag jeg følte derover for Kiærlighed, og tilsvor ham Troskab. Denne frivillige Eed tør jeg ikke bryde. Jeg lærte at kiende Dem — for silde! Jeg er afhængig af min dristigere Søster, ligesom de af deres Ven Litzberg, og vi maae, som afrevne Blomster, følge Strømmen. — Lev vel, dyrebare Ven! I Musikens Toner ville vi evig leve sammen, og de usynlige Harmonier skulle daglig forene vore Hierter.

Cæcilia."

Ak hun heed Cæcilia! raabte Lademann, i det hans Ven Eberhard grædende faldt ham om Halsen, og bad om Forladelse. Der er et skiønt Billed af Raphael eller Guido Reni, som forestiller den hellige Cæcilia siddende ved Orgelet; krandset med Roser vender hun sig, og seer til Siden. Just saaledes betragtede min Cæcilia mig. Kun havde hun ingen Roser om Hovedet, og for mig blomstrer i dette Liv ingen Rose meer. —

Tiende Kapitel.

Lille-Klippeborg.

Litzbergs Fortælling, eller mere, det Lune hvormed han fortalte, havde stemt Bedstefader noget ned fra sin Høitidelighed. Han var igien ret lystig og oprømt, og da Veiret var saa smukt, fik han Lyst at foretage en Fart med de europæiske Venner, til Lille-Klippeborg, paa en stor Baad, der laa skiult

i en dyb Fieldkløft, bag Hække og Buske. — Jeg maa dog endnu før min Død, sagde han, see mig lidet om i Verden. — Reisen blev altsaa berammet til den lille Klippes, otte Mile fra den Store; og Bedstefaders Søn, Albert Julius den Anden, maatte i den Tid besætte hans Plads i de Gamles Raad. Albert Julius den Anden, Bedstefaders tredie Søn, (thi de tvende ældste vare døde), en Mand paa 70 Aar, var ret rørig og stærk af sin Alder, men ei af fortrinlige Aandsgaver. Hans Faders ungdommelige muntre Væsen manglede ham ganske, og i Sammenligning med Sønnen, saae Gubben, i begeistrede Øieblik, ud som et ungt Menneske. Den gamle Herr Søn var, uagtet han aldrig havde været i Europa og altid havde levet i den enfoldige store Natur, noget pedantisk; og Eberhard opdagede, til sin Forundring, en paafaldende Lighed mellem ham og sin egen Fader Herr Martin Julius. Adskilligt mindte ham ogsaa om salig Moster Ursula, om Herr Samuel Plürs, og om Fætter Anton.

Lille-Klippeborg var ikke, som den store, en Blomsterkurv af Fielde. Den bestod meest af bratte ufrugtbare Bierge; dog strakte sig nogle særdeles skionne Dale mellem Biergene; og en Snees Familier havde rigeligt kunnet leve her. Men da endnu det meeste af Store-Klippeborg laa udyrket, stod den lille Øe øde og forladt. Desuden var der en anden Aarsag, hvorfor ingen turde bosætte sig der. Lille-Klippeborg var ikke ukiendt af de Søfarende; thi Dalene og Skovene strakte sig der lige ned til Stranden. Ofte ankrede et Skib her, for at forsyne sig med friskt Vand. Der havde man altsaa ikke kunnet vedligeholde Hemmeligheden.

Lystfarten blev altsaa foretaget med megen Forsigtighed. Man havde først udspeidet Havfladen trindtomkring med Kikkerter, fra de høieste Biergtinder. Albert Julius den Anden søgte med mange Grunde at raade sin Fader fra denne Reise. Det var blot Fare, uden Vinding, sagde han. Spise Frokost kunde man overalt, men Bedstefader satte den hele Øe og sit eget Liv i Vove, ved dette

Tog. — Min kiære Søn, svarede Gubben, dersom jeg altid havde været saa forsigtig og fornuftig, som du vil have mig, var denne Øe aldrig opdaget og befolket, og du havde aldrig seet Dagens Lys. Som en Fange gider jeg ikke levet, selv ikke i den videste Kreds; saa var jeg heller blevet Degn hos salig Trautmanns, hvor jeg dog kunde løbe omkring, hvor jeg vilde. Med at opdages har det ingen Nød, vi anvende jo den yderste Forsigtighed. Et stort Skib see vi længe før man fra det opdager vor lille Baad. Her fra vor Jord skue vi mageligt Jupiter, som en stor Stierne, men paa Jupiter kan man ikke see vor lille Planet, med blotte Øine.

Den fornuftige Søn lod sig ikke overbevise af slige poetiske Lignelser; ikke desmindre hidsede man Anker, giorde en behagelig Reise, og spiste Frokost i en stor Hytte, der engang i Hast var opbygget der, af nogle engelske Matroser.

Eberhard og Cordula sadde ved Siden af Bedstefader; Bægerne bleve fyldte med den gode Viin og tømtes igien. Munterheden blomstrede

paa de veltalende Læber; og Bedstefader behøvede sin hele Anseelse, for at holde Litzbergs og Wolfgangs Lune i Ave, som hvert Øieblik gik ud over den forsigtige Herr Søn, Albert Julius den Anden.

Pludselig blev det gode Lune forstyrret af en Jobspost. En ung Klippeborger, som havde holdt Vagt paa Biergaasen, traadte bleg ind, og meldte, at et stort tremastet Skib nærmede sig Øen. — Alle tang et Øieblik og saae bekymrede paa hinanden. — Der har den gamle Herr Søn dog havt Ret, og den ungdommelige Fader Uret, sagde Gubben.

Det siger intet, raabte Wolfgang, da han havde betragtet Skibet giennem sin Kikkert, vi kunne være igien paa Store-Klippeborg, før de opdage os. — Nu pakkede man hurtig sammen, og alting var klart inden Borde og Anker et lettet, da — Roret brast! — Denne Hændelse satte dem i største Uroligbed, og der blev hurtig holdet Raad om, hvad der var at giøre. Seile bort, var slet ikke mere muligt, og snart vilde Skibet opdage Baaden her i Vigen.

Nei, raabte Bedstefader, hvis Kraft endnu blussede ungdommeligt op, ved denne Leilighed, det maa ikke være; saa bliver min Ø opdaget, en fremmed Magt bemægtiger sig den, fremmede Sæder indføres, slette rovgierrige Mennesker undertrykke og fordærve mine Børn, deres Rigdomme slæbes bort, og de selv maae, som Trælle, lystre blindt en skummel despotisk Statholder. Borer Baaden i Sænk! Jeg befaler Eder det, i Kraft af mit Herskab. Vi ville skiule os paa Klipperne; siden kunne vi forbedre Hytten og boe der, til Kapitain Horn kommer tilbage fra Europa. Træffer han os ikke paa Store-Klippeborg, vil han søge os paa den lille. Maaskee bygge de en Baad derovre, og hente os inden den Tid; thi vi have desværre intet Værktøi med, ellers kunde vi gjøre det selv. — Med os andre, kiære Bedstefader, svarede Eberhard, kunde det vel lade sig gjøre; — men De, i Deres Alder! Skal en hundredaarig Olding nu begynde for fra igien? Ak, det gaaer ikke saa let nu med at klavre og sove i fri Luft, som i salig Leuvens og i Lemelies Tid. — O mit kiære Barn, svarede Gubben,

jeg er vant til Bierglusten, jeg kan endnu sove ret godt i en Klippehule. Og hvis jeg ogsaa døer? Hvad er det meer? Et Aar tidligere eller sildigere, snart maatte det dog være. Saa bliver endnu det sidste Kapitel i mit Liv poetisk; jeg døer som en lystig Eventyrer, ligesom jeg har begyndt. Du Eberhard skal bringe mig min egen, den lille Cordula, min Concordias Ungdom i frisk Minde. Vore europæiske Venner, der forstaae sig paa saa mange Ting, ville vel vide at hielpe sig og os; saaledes svinder et Aar snart.

Alle beundrede Gubbens Mod, hans urokkelige Munterhed og Bestemthed; men det kunde ikke trøste dem; thi de indsaae tydeligt, at den gamle Mand ikke længe vilde udholde denne Levemaade.

Medens de stode saaledes nedslagne og tause, kom Kapitain Wolfgang tilbage igien fra Fieldet, med sin Kikkert. Lystig, mine Venner! raabte han; frygter ikke! vi behøve ikke at bore Baaden i Sænk, intet Vovestykke truer den elskede Bedstefaders Liv. Jeg har tydelig seet Flaget paa det fremmede Skib. Trefarvet vifter det:

blaat, rødt og gult, med Regnbuens Hoved-farver, som jeg aftalte med Ferdinand Horn, naar han nærmede sig Øen igien. Det er vort eget Skib, der kommer meget hurtigere tilbage fra Europa, end vi havde ventet.

Disse Trøstensord forvandlede strax den ængstlige Stemning, til Glæde og Overgivenhed. Wolfgang havde sidst aftalt med Herr Horn, at han ikke næstegang skulde lande ved Store-, men ved Lille-Klippeborg, og der udskibe Sagerne og det medbragte Mandskab, for at den store Øens Hemmelighed kunde bedre bevares, naar ikke for mange Mennesker indviedes deri.

Men slig Forsigtighed var ogsaa Skyld i, at Skibet ikke strax nærmede sig Øen, da man blev Baaden i Havnen vaer. Det klippeborgske Flag blev strax ombyttet med et hollandsk, og Kapitain Horn laverede, uden længe at komme nærmere; thi han formodede, at det var en Baad fra et Skib i Nærheden, der laa for Anker bag Skoven.

Dette var nu ret en slem Omstændighed. Med Baaden vovede de ikke at nærme sig Ski-

bet; thi det var jo muligt at Horn kunde fyre paa dem, hvis han formodede Svig. Lykkeligviis havde Litzberg taget Raketter med. Han, som øvede alle mekaniske Kunster, morede det ogsaa, i den senere Tid, at gjøre Fyrværkeri. Han havde et Forraad med nu, deels for at fornøie Selskabet i Tusmørke, deels for at give Store-Klippeborgerne et Tegn, hvis man muligt skulde blive nødt til at overnatte her, for at de ikke derovre skulde ængste sig.

Nu kunde altsaa Wolfgang give sin Ven det aftalte Tegn; og neppe lod han tre Raketter stige paa eengang i Luften, før det blev besvaret med to lignende, fra Skibet. Chaloupen nærmede sig straxt derefter Øen. Horn stod selv med Talerøret ved Roret, og neppe var han saa nær, at han kunde høres, før han raabte: Lever Bedstefader endnu? — Han lever! svarede Wolfgang ham, giennem sit, hvilket han havde taget med, som en gammel Virtuos sit Voldhorn, om han ogsaa ikke blæser det meer.

Da begge Kapitainerne havde omfavnet hinanden, bragte Wolfgang Horn til Bedstefa-

der i Hytten. Hvor gierne havde Gubben besteget Skibet, for endnu engang i sit Liv at sove i en Kahyt; men det gik ikke an, for Hemmelighedens Skyld. Ogsaa vilde det været den gamle Mand for vanskeligt at komme op og ned. — Horn fortalte Bedstefader, at han dennegang medbragte Herr Martin Julius, der endnu giorde sit Toilette, for at vise sig standsmæsig for Regenten. — Albert og Eberhard betragtede hinanden, ved disse Ord, med et godmodigt Smil.

Kort derpaa steeg den nysankomne europæiske Frænde i Land, i stive Gallaklæder, med stor pudret Paryk, Kaarde ved Siden og Chapeau bas under Armen. Bedstefader vilde omfavne ham, men slog Hænderne sammen over Herr Martins Ryg; saa dybt bukkede han for sin Stamherre, i det han kaldte ham: Deres fyrstelige Durchlauchtighed.

Bedstefader havde megen Møie, med at faae ham fra alle disse underdanige Fagter. Jeg er kun en slet og ret Gubbe, min Søn, sagde han, og gaaer snart didhen, hvor ingen Rangforordning gielder meer. Hvad maa

man da kalde Deres Ærværdighed? spurgte Herr Martin; om ikke Høihed og Durchlauchtighed, saa dog i det mindste Excellence? — Jeg hedder Albert Julius, min Søn, svarede Oldingen, og der staaer din Eberhard! — En naturlig Følelse betog, ved dette Syn, Herr Martin, saa at han for et Øieblik glemte Pedanten, og omfavnede sin Søn ret hjerteligt.

Har I Uhret med? spurgte Bedstefader strax. — Jeg har hørt, naadigste Herr Ærkefader, De ønskede, jeg skulde bringe et Uhr med fra Europa, og her er det. — Han rakte ham et kostbart Guldhr, med Brillanter. — Gode Gud, min Søn, der har I misforstaaet mig; jeg meente min Faders gamle Sølvuhr, min Broders, Eders Bedstefaders! — Det har jeg ogsaa med, men vovede ikke at incommodere Eders Ærværdighed, med slig en Bagatel, strax ved første Audients. — Hvor er det, kiære Søn? Har I det i Lommen med Jer? — Han rakte Oldingen Uhret. Albert betragtede det længe, vendte det mange Gange om, lukkede det op og i, trykkede det til sine Øre:

ber, og store Taarer trillede ham ned over de røde Kinder i Sølvskiægget. — Jeg kiender det igien, sagde han sukkende.

Herr Martin saae forundret paa sin Søn, og kunde ikke begribe, hvor man kunde giøre meer af et gammelt Sølvuhr, end af et Guld-uhr, besat med Brillanter. —

Ellevte Kapitel.

Forskiellig Smag.

Kapitain Horn bragte Bedstefader skiønne Sager fra Europa, især Malerier af den nederlandske Skole, til Værelserne paa Albertsborg, og et Par italienske Mesterstykker til Kirken. Ogsaa veltrufne Portrætter af Klippeborgernes udødelige Stamfædre Luther og Shakespeare, prydede nu Bedstefaders Dagligstue over Kanapeen, og overraskede Gubben en Morgen, da han traadte derind fra sit Sovekammer. Desuden fulgte en særdeles god Maler

med, især for at male Bedstefader, af hvem man saa gierne vilde have et lignende Billed, inden han døde.

Mange andre nyttige Ting, som Klippeborgerne ikke selv kunde skaffe tilveie, blev nu uddelt af de europæiske Venner, blandt Indbyggerne. Eberhard havde paataget sig den Uleilighed at uddele nydelige Skoe, syete i London, til Øens unge Piger. De maatte alle paa een Dag og til et vist Klokkeslet møde i den store Løvhytte, for at passe Skoene. Men blev da ikke den smukke Cordula lidt skinsyg derover? — O nei! Thi som hun var Øens deiligste Pige, havde hun ogsaa den skiønneste Fod, hvorom Eberhard ved denne Leilighed fuldkommen forvissede sig. — O hvor brændte hans Hierte for den ranke, blonde Cordula, med de store, siælfulde Duesine, de lokkede lyse Haar, og det ovale Ansigt, hvor den fineste Rosenrødme smeltede over i det hvideste Lilieskiær. Hvor kiære vare ham de dunkle Purpurblomster, som hun sædvanlig bar i de rige Flætninger.

Der var ogsaa kommen endeel tydske Bibler og Psalmebøger, hvilke Magister Schmelzer uddelte blandt Husfædrene. Men da Eberhard vilde slaae nogle Kister op, hvori der vare indbundne Exemplarer af Shakespeares Værker paa engelsk, for tillige at uddele dem, begyndte den sædvanlige Strid mellem ham og Litzberg, eller rettere sagt dette Tanke-, Følelses- og Menings-Vexelspil, hvori egentlig deres Omgang og Samliv bestod.

Litzberg mente, det var farligt at give Folk slige Bøger i Hænder. En dygtig Humorist, som han, kunde naturligviis ikke andet, end beundre den kraftige Verdens-Humor i Shakespeares Værker. Vi have end ogsaa hørt ham yttre sig ret sundt og smukt over Romeo og Julie; men, oprigtigtalt, var dog denne fortræffelige Mand, hvad slige Ting angik, en forud indtaget, indskrænket Kunstdommer. Det Skiønne og Høie, saavel som det Følelsesfulde og Yndige i Poesien, var ham en lukt Bog med syv Segl. Hvor kunde han da tale grundigt om Digtekunsten? Paa Lune

og Karakteertegning forstod han sig saa godt som nogen; men det var ikke nok. Dertil kom, at han kun havde læst saare lidet af Shakespeare; hvad man jo heller ikke kunde forlange af en Mand i hans Tid og i hans Forhold. Imidlertid dømte han dog frisk væk om alting; thi det var bleven ham en saadan Vane at bedømme de mange Ting, han virkelig grundigt forstod, at han ogsaa bildte sig ind at forstaae, hvad han ikke vidste og hvad han aldrig ret havde givet sig af med. Ja han vovede endog at sige Mesterne i Faget dristig imod, at undervise dem, og give dem nyttelige Lærdomme.

Hvad Fanden! raabte han; vil I nu gjøre Klippeborgerne til Poeter? Skulle de allesammen være skjønne Aander? — Nei, lad det være min Fa'er! det duer ikke; det adspreder dem fra deres alvorlige nyttige Sysler, og gjør dem forvirrede i Hovedet. — De troer altsaa, for Alvor, Herr Litzberg, at Digtekunsten fordærver Menneskene? — Psalmer og Sange kunne de vel ikke undvære, men slige dramatiske Tractater anseer jeg for farlige,

Herr Julius! — Har Shakespeare da fordærvet Menneskene dermed? — Nei; men slige Digtninger kan man kun forfatte der, hvor Menneskene allerede ere fordærvede, hvor det selskabelige Livs Daarligheder og Lidenskaber have raset og stiftet Ulykker. Der kan det maaskee være Medicin, mod Sygdommen selv; ligesom man læger Skorpionbid bedst med knuste Skorpioner. Men sunde Børn skulle ingen Medicin have. Man skal ikke selv plante Kundskabens ved Siden af Livets Træ i Paradis, hvorved Uskyldigheden gaaer fløiten; ikke selv slæbe Møgbunken sammen paa den friske Grønning, for at udklække en utidig Frugt. Er Giødningen der alt, saa har jeg intet imod, at en dramatisk Forfatter bygger sig et Drivehuus paa Dyngen; og for mig maa han gierne kalde det et Musernes Tempel.

De taler med Agtelse om Digtekunsten, det maa man sige. Men kiære Litzberg, hvorfor bygger De da Kirker og smukke Huse paa denne Øe? Lad dog disse ufordærvede Naturmennesker, som Troglodyter, bestandig fort boe i deres Huler. Her er jo Klippe-

klofter nok! Hvad skulle de høre Musik for? Lad Fuglene qviddre dem i Øret, med elskværdig Eenfold. — Bygningskunst og Musik fordærve ikke Hierterne, min kiære Eberhard, naar de blot hytte sig for forfængelig Luxus og blød Vellyst. — Det giør Poesien heller ikke, kiære Litzberg, hvor Fornuft og et ædelt Hierte, hvor Viisdom og Menneskekiærlighed har udkastet Billedet. Mennesket maa nyde Frugt af Kundskabens Træ. Bevar Eders Dukker ængsteligt i skiøre Glasæsker imod Storm og Luft, Regn og Solskin, og see hvad de blive til! Høre Indbyggerne her intet om Europa? Om Fordærv og slette Sæder? Troer I at slet ingen Lidenskaber her forstyrre den idylliske Ro? — Nu, saa sværmer I meer end nogen Digter. Ere Biblerne ikke uddeelte i Familierne? Lære de ingen Forstyrrelse, Forbrydelser, Lidenskaber og Synder, ingen Forfængelighed og Ondskab af dem? — Dersom jeg var spurgt, svarede Litzberg, havde jeg heller ikke raadet dertil; og skulde jeg holde med Katholicismen i noget, saa var deri, at den giør Bibelen utilgiængelig for Almuen, og

kun meddeler den saameget deraf, som er den tienligt.

Tilsidst skal den vel slet ikke læse meer? — At opdrage voxne Mennesker som Børn, det er en mislig Sag. Ved denne patriarkalske, (egenlig aristokratiske) Opdragelse, blive de aldrig andet end Børn. I Bibelen svæver Guds Aand over det Hele. Usmykket og nøgen staaer Synd og Last fremstillet. Et Menneske med Hoved og Hierte, som læser Bibelen, lærer tidlig at skille Godt fra Ondt; uden at forføres af dette oversukkrede, overfirnissede Halvvæsen, som Politiken saa gierne vil udbrede; fordi det er lettere at styre Marionetter, end tænkende og følende Væsner. Paa samme Maade virke ogsaa gode verdslige Skrifter.

At faae Litzberg fra en forudfattet Mening, vidste Eberhard meget godt, var en Umulighed; derfor taug han, da han havde udtalt sig; og gik dog af med Seieren, thi Klippeborgerne læste nu alle deres Shakespeare.

I de første Dage efter hans Faders Ankomst bleve flere landlige Fester foranstaltede,

paa klippeborgisk Viis, for at giøre Herr Martin en Fornøielse dermed. Han lod ogsaa af Høflighed, som om han var saare glad derover, men i Grunden kiedede han sig guds-jammerligt; og da han altid, før han gik i Seng, talede en halv Timestid med sin Søn alene, medens han klædte sig af, maatte den stakkels Eberhard døie alle hans ærgerlige Anmærkninger.

Det maa jeg sige, sagde Herr Martin, jeg har meget forregnet mig. Jeg haabede sikkert at finde et lille Kongerige, i det mindste et Fyrstedomme; en smuk lille Hovedstad, med i det mindste een regulær Gade, og eet Pallads. Som Overhovedets nære Frænde, havde jeg ogsaa giort Regning paa en qvalificeret Agtelse; at Soldaterne skulde præsentere Gevær, i det mindste skuldre for mig, naar jeg gik forbi. Men kom til Mit i Morgen! Her er slet ingen Soldater. Enhver lille tydsk Fyrste har dog i det mindste en tyve, tredive Stykker. Tænderne løbe mig ogsaa i Vand efter nogle Ordensbaand, i det mindste en Kammerherrensøgle. Men det er fine Frugter,

som ikke voxe i dette haarde Clima. Enhver Bondelommel, som møder mig, trykker min Haand, saa jeg er færdig at skrige derved, dutter mig og kalder mig Fætter og Ven. — Men det er han jo ogsaa, kiære Fader! Har De da glemt, at alle Indbyggerne her, nogle faae undtagne, stamme ned fra Albert Julius, og ere hans Børneborn? — Vi stamme alle ned fra Adam og Eva, min Søn, men det giør intet til Sagen. Forskiellighed maa der være i Verden, altsaa ogsaa Standsforskiellighed. Og hvorledes disse Mennesker her gaae klædte! Gammeltydsk, med Troier, Halskraver og upudrede Haar, saa at Haarene reiser sig under min Paryk derover. — Saa var Moden, da Bedstefader kom her, for hundrede Aar siden, kiære Fader! Som han gik, gaaer hans Æt. Og oprigtig talt, jeg finder denne Dragt meget smukkere, end den nuværende Mode i Europa. Jeg hader Parykkerne, Pudderet, de trekantede galloneerte Hatte, Haarpungene og de stive Kioleskioder, værre end Pestilents. — Jeg veed det nok, Eberhard. Det er fordi du endnu ikke er kommen til Moden-

hed, og Skielsaar og Alder. Naar du bliver ældre, skallet og graae, vil du nok slikke dine Fingre efter Pudder og Pomade, men da er det forsilde. Alting er her i Ulave. Ingen ordenlige Haver i Vinkler, Qvadrater, Rombusser og Rombuider. Man skulde troe, man gik paa Græs i Skoven, mellem det umælende Qvæg. Intet Spor af ordnende Menneskehaand i Vegetationen at opdage, hvad der dog gior een saa godt. Thi det er jo netop Kunsten, at frembringe en smuk Modsætning til Naturen, saavel i Klædedragt og Haveanlæg, som i borgerlige Indretninger. Men her er alting saa plumpt, at man troer at boe i en Hule, mellem lodne Biorne; og den gode Bedstefader har selv en Manke, som ingen Løve skulde skamme sig ved; skiøndt, det maa jeg sige, det er ellers en meget smuk artig gammel Mand. — Han forstaaer sig vel ikke bedre derpaa, stakkels Olding; men saa skulde han lade klogere Folk raade, som kunde hielpe ham. Hans Søn, Albert Julius den Anden, lader til at have langt meer Takt og praktisk Talent.

Eberhard maatte smile, og sagde: Kiære Fader, har De da virkelig forladt saa meget Godt i Europa, at De maa længes tilbage derefter? — Om jeg har forladt Godt, min Søn? Veed du da ikke, at jeg havde etableret mig ganske magnifique i Leipzig? At jeg havde kiøbt og møbleret et nyt Huus, med Lysekroner og Fodtepper, som ingen Greve skulde skamme sig ved? Veed du ikke, at jeg daglig blev opvartet af otte Lakeier i kostbare Livreer, at jeg to Gange om Ugen gav lækkre Diners, hvorved dine Velyndere og Ungdomslærere, Professor Schwefelkies og Grosserer Nierenstein assisterede, samt mange andre Hædersmænd? Nierenstein og Schwefelkies vare mine Hiertensvenner; hvor finder jeg slige Mænd igien? Med Herr Litzberg og Herr Wolfgang kan man jo ikke tale et fornuftigt Ord; de raillere bestandig, og ere ovenikiøbet undertiden næsvise og uartige. Den gode Schmelzer har jeg alt længe kiendt; det er et skikkeligt Mennske, men han hænger over sine Bøger, døber Børn, skriver Prækener, gider ikke spille Kort, og har heller aldrig lært det ordenlig. —

Altsaa Nierenstein og Schwefelkies, det er nu Lysene i Leipzig, kiære Fader? — Ægte Hædersmænd, min Søn. Den første giver ligesaa gode Diners som jeg; det har nu vel Professoren ikke Raad til; men saa spiser han igien saa godhiertigt, med saadan Appetit og med saa høflig Taknemmelighed, at man ikke kan andet end holde af ham. Desuden er han meget lærd. Ikkesandt? Du skylder ham din hele Dannelse? — Visselig, svarede Eberhard; og hos den Anden har jeg ogsaa været ofte tilbords, i det mindste eengang om Ugen, formodenlig? — Ja vist, det har han selv tit fortalt mig; og det har glædet mit Faderhierte; thi du veed nok Eberhard, at jeg, uagtet alle dine Særheder, holder en Klat af dig. — Det veed jeg, min Fader, svarede Eberhard og kyssede hans Haand. Men have de Herrer Schwefelkies og Nierenstein ikke ogsaa fortalt om, hvordan jeg ved Pleisen reddede deres Liv? — De have fortalt mig, hvordan du engang i Ungdomsoverilelse nær havde slaaet dem ihiel, med et nedrevet Træ, fordi deres Heste bleve

lidt skye; men den Barnestreg have de begge af Hiertet tilgivet dig.

Nu, det var smukt giort af dem, svarede Eberhard. Dog — det er silde, kiære Fader! De er nu afklædt og vel kommen i Seng; jeg vil gaae hen at giøre det samme.

Tolvte Kapitel.

Albert Julius for sidstegang.

Maleren havde fuldendt et smukt høist lignende Billed af Bedstefader. Den sølvgraa Gubbe sad i Lænestolen i sit Værelse; giennem det aabne Vindue saae man Øens sydlige Vegetation og de fierne Klipper. Den gamle Mand lagde sin runkne Haand paa en deilig knælende Drengs kastaniebrune Hoved; hermed vilde Kunstneren tilkiendegive den Velsignelse, som Stammefaderen gav sine Efterkommere. Billedet, i Legemsstørrelse, blev hængt ligeover for

Luthers og Shakespeares Brystbilleder, efterat det først nogle Dage havde været udstillet til Skue. — O gid I ogsaa havde kunnet male min Concordia, sagde Bedstefader. Men veed I hvad? Mal den lille Cordula der! Hun ligner sin Stammemoder meget, kun at hun er blond, og Concordia havde sortebrune Haar. — Herr Martin, der var nærværende, meente, man behøvede jo blot at give Cordula sorte Haar; men det vilde hverken Bedstefader, Eberhard eller Maleren vide noget af. — Der have vi igien det ulykkelige Qui pro quo, af at bære egne Haar, sagde Litzberg. Hvis nu Concordia og Cordula smukt havde baaret pudret Paryk, saa var alting godt, og de lignede hinanden paa et Haar.

Efter den sidste Fart til Lille-Klippeborg havde Bedstefader været noget upasselig, og han besluttede fra den Tid af, at indføre en anden Levemaade hos sig. Han gav intet stort Giæstebud meer, gik tidlig i Seng, tog ikke imod Besøg og besøgte ingen. Dertil havde især en Veninde faaet ham, som nu daglig var om ham, pleiede ham, forestod hans Huus, og

uden hvis Samtykke han intet foretog mere, der angik hans Sundhed. Denne Veninde var Hanna Hellkraft, hvis Genie til at føre en Huusholdning og til at pleie ham, han snart opdagede, og efter Fortieneste paaskionnede. Endnu beholdt han, i sit store rummelige Huus, tre smukke Drenge og ligesaa mange Pigebørn, som han selv underviste i Læsning og Skrivning, som maatte spise med ham til Middag, læse til og fra Bords, og med foldede Hænder i en Kreds omkring ham, synge Morgen- og Aftenpsalmer. Undertiden spiste ogsaa, istedet for Børnene, Eberhard og Cordula, eller Schmelzer og Wolfgang, eller Litzberg og Lademann hos Gubben.

Hans Søn, Albert Julius den Anden, giorde nu et stort Huus, men kom hver Morgen præcis Kl. 10, for at kysse sin Faders Haand og høre, hvordan han havde sovet i Nat? Dette giorde den halvfierdsindstyveaars gamle Mand ganske barnligt endnu, som han var vant til, fra Ungdommen af, og dette Syn havde noget eget Rørende. Hos Albert den Anden var Martin Julius indqvarteret.

De vare to Alen af eet Stykke. Herr Martin holdt daglig Forelæsninger for den gamle Klippeborger over europæiske Sæder og Skikke, og hans Lærdomme fandt lettelig Adgang, i det ham beslægtede Sindelag.

Endnu en anden Fremmed have vi hidtil ikke omtalt, der sidstegang var kommen med Kapitain Horn, der havde fundet en Ven i Robert Hulter, Cordulas Fader, og boede hos ham. Det var en Ingenieurofficeer, von Birting, som skulde hielpe Wolfgang med at forskandse Øen, at ingen fiendtlig Magt kunde indtage den. Dette Værk begyndte han strax, med Flid og Dueligbed, thi det var en Mand med Kraft og Talent. Men i sit Udvortes havde han meget Frastødende. Han var lang og mager, det smalle Ansigt saae alvorligt, misfornøiet ud; aldrig kunde han smile. Indlod man sig med ham, maatte man beundre hans Veltalenhed; men der var intet Godhiertigt i hans Væsen, og man mærkede, uagtet han gjorde sig Umage for at skiule det, at han var adelstolt. Han var af en gammel tydsk Familie; uheldige Omstændigheder havde

nødt ham til at sælge sit Riddergods, og kun Noden tvang ham til at følge Kapitain Horn hid til Klippeborg. Alle Vennerne indsaae snart at han ikke passede her; det kom dem for, naar de saae ham, som om der, uagtet alle gode Anstalter, havde indsneget sig en smitsom Sicælesyge paa Øen. Men nu var det for silde at virke derimod. Eberhard havde især Aarsag til at være misfornøiet med v. Birting, thi neppe boede denne hos Robert Hulter, før han forelskede sig i Cordula. Da han hørte, Robert Hulter nedstammede fra Caroline Francisca, Corcordias og van Leuvens Datter, givt med en skibbruden Yngling af adelig Herkomst, giorde han strax Robert Hulter opmærksom paa, at hans hele Stamme egentlig var den fornemste paa Øen, da den var adelig, og at det ikke skikkede sig for den, at staae tilbage for en borgerlig Sidelinie. Disse Inspirationer skedte vel endnu ganske hemmeligt; men de havde stor Indflydelse paa den ærgierrige, mørke, indskrænkede Robert. Det giorde ham nu ondt, at han have lovet Eberhard sin Datter, og vor Yngling kunde ikke begribe,

hvor denne Kulde kom fra, men trøstede sig med at den huldе Cordula altid elskede ham inderligere.

Eberhard drev paa Bryllupet; men da Bedstefader daglig skrantede meer, (dengang Kapitain Horn reiste, havde han atter forkiølet sig) havde Robert Hulter Anledning nok, til at opsætte Vielsen; og Eberhard blev selv for bekymret, til at tænke paa sin egen Lykke.

Det blev hver Dag betænkeligere med den Gamle; Lægen Cramer vilde give ham Medikamenter; men han sagde: min Søn, for Døden voxer der ingen Urt. Jeg gaaer alt et Par Aar ind i det andet Sæculum, det kan Tiden ikke lide; hun lader sig ikke see paa Fingrene af os Mennesker, og vil ikke læres Kunsten af. Den gamle gnidske Qvinde vil ingen Livsolie gyde mig meer i min Lampe; derfor rynkes min Hud, blive mine Lemmer stive, Øinene dumme, og Øret hører ikke længer grandt. Men jeg har alt længe forberedet mig paa dette Øieblik, og hvor jeg gaaer hen, er jeg ikke fremmed; der vente en Hob gode Venner mig.

Man vilde faae ham til at glemme Døden, men han lod sig ikke adsprede og sagde: Dennegang, kiære Venner, lader Manden med Leen sig ikke afvise med smukke Ord; han har alt banket før paa, et Par Gange, og er gaaet bort igien, rørt af mine Børns Taarer, skiøndt Brystet er ham hult under Ribbenene.

Hele Øen sørgede, og alle vare bekymrede, da Bedstefader endnu engang vilde i Kirke, fordi de frygtede, at han der vilde forkiole sig mere, og blive altfor bevæget. — Jeg dør ikke endnu, sagde han; nogle Dage har jeg tilbage at leve i; tillader mig at nyde denne korte Frist efter eget Tykke. Det lille spæde Barn bringes jo i Kirken, naar det skal begynde sit Liv paa Jorden, hvorfor maa det gamle Barn ikke ogsaa i Guds Huus lade sig indvie, til det evige Liv?

Wolfgang og Eberhard bade M. Schmelzer ikke at giøre Prædiken for rørende. — Frygter ikke, mine Venner, svarede den vakre Mand; en høi, salig Flamme behøver jeg ikke at oppuste der, hvor den alt brænder klar, i Kiærlighed. Jeg vil ikke pege med min Fin-

ger imod Himlen, hvor alt de gamle Øine uafbrudt stirre, jeg vil en liden Stund lokke dem til at see ned paa Jorden igien. Det træffer sig just saa heldigt, at vi næste Søndag have Evangeliet om Sædemanden. Jeg haaber I skulle blive tilfreds med mig.

Lademann var ganske gaaet ind i Schmelzers Følelse; han som, naar han phantaserede paa sit Orgel, kunde stemme Hiertet hvorhen han vilde, præluderede idag stille høitideligt, i dybe, muntre, faste Toner, og brugte Pedalen herligt, som om han dermed vilde antyde den ærværdige Oldingsalder og Bedstefaders stærke, kraftige Gudsfrygt. Undertiden udtrykte nogle høie Toner Vemod og Forlængsel, men strax lod igien den langsomme Bas, taalmodigt og beroligende i store Harmonier; og de forunderligste Dissonantser opløste sig let i Klarhed og Ynde.

Schmelzer holdt en fortræffelig Prædiken over de Ord: "Og noget faldt i god Jord og bar Frugt, som voxte op og blev stor; og noget bar tredivefold, og noget tredsindstyvefold, og noget hundredefold. Thi hvo som haver, ham skal gives, og hvo som ikke haver,

fra ham skal tages ogsaa det, som han haver." — Denne Sielens Ikkehaven og Haven, hvormed Christus meente en kraftig Villie til det Gode, et fromt modtageligt kiærligt Hierte, anvendte Præsten, uden Smiger, paa Bedstefader, hvem en blomstrende Slægt, næst Gud i Himlen, havde at takke for sin Lykke. — Alle Hænder foldede sig, alle vaade Øine stirrede op til Gubben, som sad undseelig og beskeden i sin Stol, med nedslagne Øine, smilte blidt og rystede undertiden sagte paa Hovedet. — Schmelzer vidste ret godt, at denne Vending ikke var efter Bedstefaders Smag, der var kommen i Kirke, for at opløfte sin Aand til Gud, ikke for at høre Lovtaler; han vidste at Gubben maaskee endog vilde tage det lidt fortrydeligt op. Men netop paa dette Mishag, paa denne lille Forstemthed havde Schmelzer regnet; fordi han dermed haabede at adsprede Bedstefader fra en altfor angribende Begeistring. — Men det hialp dog ikke meget; thi da Gudstieneſten var forbi, sendte Oldingen ned til Herr Schmelzer, og lod sige: han ønskede at nyde den hellige Nadver, og bad Chordren-

gene synge den Psalme: Jesus, du mit Haab, min Trost. Neppe var dette meldet, før Albert Julius kom ned i Kirken, fulgt af Eberhard og Wolfgang. Han gik med raske Skridt hen ad Kirkegulvet; man mærkede ingen Svaghed paa ham; kun nogle Taarer randt ned ad de blege Kinder, da han for sidstegang nød Sacramentet. Da Chordrengene istemte Psalmen, hvori de Voxne ikke for Graad kunde tage Deel, sang Albert Julius høit med, og hans herlige Bas, der lod til at have faaet nye Kræfter, tonede huldtforenet med de spæde Barnestemmer.

Ved Kirkedoren blev han staaende, lod alle sine Børneborn gaae sig forbi, trykkede mange i Haanden, og lod, hvem der vilde, kysse hans Haand. Derpaa blev han bragt hiem i sin Bærestol, og forberedte sig paa Døden. — Kun Hanna Hellkraft, Eberhard, Lademann og Chordrengene bleve hos ham. Til Lademann sagde han: Min Søn, I har alerede viist mig mange Tienester paa denne Øe, men jeg har dog endnu en Bøn til Eder, at I nemlig saa snart som muligt

vil forfærdige mig mit sidste Sovekammer, eller min Liigkiste; thi jeg har ikke længe tilbage; Gud vil snart kalde mig, men jeg vilde dog saa gierne først see mit lille Sovekammer.

Den ærlige Lademann begyndte at græde kyssede Bedstefaders Haand og sagde: han haabede endnu mange Aar at blive forskaanet fra dette Arbeid; men Gubben svarede: Min Søn, den megen Talen falder mig vanskelig. Opfyld mit Ønske saasnart som muligt og giv mig Eders Haand derpaa.

Man føiede ham i alting, og snart stod Liigkisten færdig, slet og ret, af beitset Fyrretræ, som Bedstefader havde forlangt: Fire Bræder og to Brætter. Lademann vilde giort den af Mahogni med Sølvhanker, men Albert sagde: Mine ædle Forgiængere, Don Cyrillo de Valaro og Herr Carl Frands van Leuven, bleve viklede i grovt Seildug. Da min Concordia var død, tømrede jeg og mine Sønner hende en slet Kiste af Skovens Tilier; jeg vil ikke have det bedre.

Det lille Haandorgel var bragt op paa Albertborg; det spillede Lademann ofte

paa, Chordrengene sang for den Døende, og ude i Lunden stode mange Klippeborgere, Fædre, Mødre, Ynglinger, Piger og Børn, og græd naar de hørte de skiønne Toner lyde giennem det aabne Vindue. Thi den Døende, som altid havde elsket frisk Luft, vilde ikke, at man skulde lukke Vinduet for ham, i det deilige Sommerveir.

Nu laa han og drømte, og naar han vaagnede, fortalte han de Omkringstaaende sin Drøm. Disse Drømme var ofte poetiske Tilbageblik paa hans forsvundne brogede Liv.

Først stod Døden for ham med sin Lee og viste ham det udrundne Timeglas. Albert sang:

Vel er jeg svag, dog kiære Død
End und mig nogle Dage!

Men Døden svarede:

Er du ei Gubbe, dækt med Snee?
Og dog vil du mig nødig see!
Nu tie, og stands din Klage.

Da fremtraadte Alberts Fader, Haand i Haand med den hellige Stephanus. Faderen befølte Æggen paa Dødens Lee og sagde:

Den er skarp, det giør ikke ondt, min Søn! Jeg har smagt Jernet i yngre Aar end du. — Derpaa hørte Albert en from Sang, det var hans Moders og Broders Aander. Broderen viste ham Uhret og qvad: Tiden er udrundet. Moderen hævede Bibelen høit mod Himlen og raabte: Hist vinker Evigheden. Nu hørte Drømmeren en Rok snurre; der sad den gamle Parce Lachesis, hun var sovet ind over sit Arbeid, og Alberts Livstraad var brusten hende mellem Fingrene. Hun lignede Moster Ursula, og sagde i Søvne: I Graven sover man sødt og uforstyrret. — Nu kom der en lille Diævel, klædt i Skarlagen og med lang Knudeparyk, Hornene struttede ham naragtig frem af Toupeen, han vilde ærgre og forstyrre den Døende. Albert kiendte ret godt Salvator Veilchenblau; da Liigpsalmen begyndte paa ny, forsvandt Nissen. — En frisk opklappet Grav stod nu istedet, overstrøet med Violer, og Violerne duftede: Hvi skulle Dumhed og Ondskab ofte bære det uskyldigste Navn? — Da hørte han et Knald af en Kanon, og ud af Kanonen foer Seifarts Aand, snar som en Kugle, og

forsvandt i Skyerne, selv en tykkere Sky, skionfarvet af den dalende Sol. Derpaa steeg Maanen koldt frem og lyste over Flodbølgerne. Trautmanns Hoved dukkede op, med vaade Haar, med brustne Øine; men Aftenvinden hvidslede i Sivet: Gud har tilgivet, du seer ham atter. — Nu flagrede et deiligt Cherubhoved, med sneehvide Vinger om Rosenkinderne, ind ad Vinduet, saae saligsmilende paa Albert, og fløi bort. — Ak, Johanna, kiære Johanna! sukkede han, og vaagnede, men sov strax ind igien. Hanna Hellkraft torrede Dsdens Sveed af hans Pande. — Tak, Sara! trofaste Sara! sukkede Drømmeren. — Lademann vilde opmuntre ham og spillede paa Orglet. — Der hører jeg Poul Flemmings Harpe, sagde Gubben; han har krandset Beenraden med Roser, og synger Oden til Opstandelsen og Udødeligheden. — Da forekom det den Syge, som om Himmelen blev ravnesort; en lys Skive udbredte sig derpaa, som en Maane, omringet af en rund Regnbue; den blev større og større, og tilsidst stode to Kæmpeskikkelser deri, den ene i Læderkiortel og med Hielm paa, den

anden i blaa Troie med rund Hat, som en Sømand. Det var Gustav Adolf og Christian den Fierde. De omfavnedes broderligt og raabte: Her erkiender det Store det Store, her herſker hverken Nag eller Forfængelighed. — En anden saadan lys Skive opdagede Albert ligeover for paa den sorte Himmel. Det var Klippeborgernes store Stamfædre: Luther og Shakespeare, der ogsaa stode broderligt, Haand i Haand, og saae venligt paa hinanden. — Nu lød der stærke Hammerslag, et lyst Værksted aabnede sig i Mørket, og her smeddede Mads Hansen, som en Cyclop, Haabets Anker, omringet af hielpende Alfer. Den ærlige Smed var ikke beruset, men kun begeistret. Da foer Albert afsted paa Troens Skib, og Columbus stod selv ved Roret. Efter lang Fart naaede de Maadens Klippe. Her ventede Carl Frands van Leuven og rakte Albert sin Kikkert. Den Døende saae deri, og opdagede Jesus Christus, med Straaler om Hovedet, oppe paa den høieste Fieldtinde. Han vinkede ham, modigt at begive sig ind i Dødens mørke Svælg og at stige op i Paradiset. For Indgangen til

Svælget traadte Dievelen i Lemelies Skikkelse, skiar Tænder, og vilde spærre ham Veien. Da nedsvævede Concordia fra Himlen som en deilig Engel. Neppe saae den Onde hende, før han hylende fløi giennem Luften, som en brænden: de Komet, styrtede sig i Havet og udslukkedes. — Concordia! o min Concordia, ræk mig din Haand, ræk mig din Haand! at jeg kan stige op med dig, i den evige Kiærligheds Løvhytte.

Det var Gubbens sidste Ord; med et let Suk forlod hans udødelige Siæl Legemet, og Hanna Hellkraft trykte hans Øienlaage til.

Trettende Kapitel.

Portugiserne.

Et halvt Aar var forløbet, siden Bedste: faders Død, og meget havde allerede for: andret sig paa Øen. Albert Julius den

Anden var bleven Bedstefader, og skiondt dette Hædersnavn ikke sagde andet, end at han i Raadet havde Forsædet og to Stemmer, begyndte han dog lidt efter lidt vilkaarligt at udvide sin Myndighed; hvad ikke var vanskeligt, da dette lille Øefolk hidtil ingen andre Love kiendte, som en stor Familie, end Fornuft, Billighed, Sædvane, og Bedstefaders Ønske. Som Familiens Hoved havde altsaa han den udøvende Magt. Dette gav Anledning til at der dannede sig to Partier paa Øen, og for Modpartiet stod Robert Hulter og von Birting, hvem Bedstefader havde giort sig til Fiende, ved ei at optage ham i Raadet. Men Regenten sagde, som billigt, det gik ikke an hvert Øieblik at foretrække nykomne Fremmede, for Landets egne Børn.

Robert Hulters Stamme begyndte nu daglig meer at pukke paa sin Adel, og sagde, det skikkede sig ikke for den, at lade sig beherske af andre. Saalænge den gamle Albert levede endnu, havde man, af personlig Ærbødighed for ham, fundet sig i alting; men nu

var han død, og hans Søn, der hverken havde Faderens Hoved eller Fortieneſter, ſkylde man ingen Lydighed. Der opſtod heftige Stridigheder i Forſamlingerne, hvori ogſaa Eberhard tog Deel, og det var alerede ſtrax kommen til Brud mellem ham og Robert Hulter, hvis ikke pludſelig et nyt Eventyr, hvorom ingen havde drømt, idet mindſte for en kort Tid, havde forſonet og forenet Hierterne.

Inden man vidſte et Ord deraf, ſaae man en Dag, udenfor Klipperne, tre ſtore portugiſiſke Skibe lavere, ſom om de ſøgte Veien til Oſtindien. Klippeborgerne, der ikke fandt det raadeligt at lede dem paa Spor, holdt ſig bag deres Fielde, ſaa ſtille ſom Muus.

Paa den tredie Dag blev der løſt tre Kanonſkud fra Skibene, og da man ikke svarede fra Øen, ſatte man en Officeer, med en hvid Fane, og en Trompeter i Land.

Wolfgang og v. Birting, ſom eenſtemmigt vare valgte til Øens Gouverneurer og Commandanter, holdt det ikke raadeligt at ſtandſe Vandfaldet, og at bringe Parlementairen giennem Løngangen op paa Øen. En ung

driftig Klippeborger tilbod sig at klavre den farlige Vei frem og tilbage, ligesom Albert Julius for 80 Aar siden; men Wolfgang fandt det unødvendigt; thi fra en steil Kant kunde man mageligt nedhidse et Seilgarn med en Steen; og havde de Herrer Portugisere noget at sige, saa kunde de jo binde et Brev i Seilgarnet.

En Trompeter, oppe paa Øen, svarede altsaa den portugisiske nede paa Stranden. Seilgarnet med Stenen blev nedhidset; men Parlementairen lod sig roe tilbage til Skibet igien, med uforrettet Sag, da han formodenlig ingen Ordre havde, til at indlade sig paa den Maade.

Admiralen paa den lille Flaade fandt sig høilig fornærmet over at et stakkels Øefolk ikke viste hans Sendebud meer Ærbødighed; han lod hidse Anker og omseilede Øen et Par Gange, for at finde et Hul, han kunde smutte ind ad. Men til sin Forundring opdagede han, at denne Øe, endskiøndt langt større i Omkreds, var ligesaa vel befæstet af Naturen som Gibraltar i Europa. Han maatte altsaa bide i det sure Æble, og binde et høitravende

Brev, i det slette Seilgarn, ved Siden af Flintestenen.

Brevets Indhold var: Hans Majestæt Kongen af Portugal havde hørt, at en Kolonie paa egen Haand beboede en Ø, kaldet Klippeborg. Da Kongen nu ingen fremmed Stat kunde taale i sine Stater, og alle Øer i disse Farevande med Rette tilhørte ham, forlangte han, at Indbyggerne underdanigst skulde underkaste sig ham, erkiende ham for deres Konge, sværge ham Troskab og antage Flaadens Admiral, Don Juan de Silves, til deres Stadtholder. Saa vilde man skaane Privateiendommene, og Klippeborgerne kunde fortsætte deres rolige idylliske Liv, uforstyrret. I modsat Fald, blev Øen bombarderet, og man maatte da tage Skade for Hiemgield.

Klippeborgerne svarede: De følte den største Ærefrygt for Hans Majestæt Kongen af Portugal, og skammede sig, som et stakkels lille Øefolk, over at skulle modsige en saa høi Monark; men Noden tvang dem der-

til. Med deres ubetydelige Øe, var hans portugisiske Maiestæt kun lidet tient; de derimod vilde, med deres Uafhængighed, tabe Alt, naar Mennesker af en anden Religion, med andre Sæder og af en anden Nation beherskede dem. Som frie Folk, og som Lutheraner efter den augsburgske Confession vilde de leve og døe.

Neppe havde Don Juan de Silves faaet dette Svar, før han bombarderede dem. Men det loe Klippeborgerne ad, thi af alle hans Bomber faldt der kun tre paa Øen, og rodede Jorden lidet op. — I Raadet havde man først besluttet, at der ikke skulde losnes et Skud fra Klippen; det var jo overflødigt, meente man; og naar først Portugiserne havde bortskudt deres Krudt og Kugler, bleve de nok nødte til at drage hiem igien, med uforrettet Sag. Men Wolfgang meente dog, man burde bombardere igien, for at sætte Fæstningen Klippeborg i Agtelse; og v. Birting spurgte, hvad man vilde med Kanoner, Krudt og Kugler paa Øen, naar man ikke vilde bruge dem?

Man kunde ikke forlange, sagde han, af tappre Soldater, at de skulde krybe i Skiul og lade sig ustraffet forhaane.

Saa fik de da Lov til at skyde igien, og neppe var Tilladelsen given, før v. Birting, der havde giort v. Leuvens Stiernetaarn til sin Bastion, kastede to Bomber saa lykkeligt, at de faldt i Krudttønderne paa de to største Skibe, og sprængte dem i Luften med forfærdeligt Knald. Kapitainen paa det tredie Skib lod, grebet af panisk Skræk, strax lette Anker, stak i Søen og Krigen var tilende.

Herover glædede Befolket sig overordentligt. Seiersfester bleve holdte, Seiersange digtede af endeel unge Mennesker (kun ikke af Eberhard), der alle vare ubetydelige Variationer paa det forslidte Thema. Von Birting blev i disse Sange kaldet en Leonidas, en Hermann, der havde reddet Øens Selvstændighed og Frihed; han blev krandset med Laurbær, og umaadelig hædret.

De Fornuftige og Erfarne taug, men kunde i deres Hierter ikke billige denne falske Enthusiasme. Thi hvad havde v. Birting egen-

lig giort? Ikke andet, end som en god Skytte truffet Skiven et Par Gange i det Sorte. Det tredie Skib var flygtet, vilde snart bringe Efterretningen til Portugal; saa sendte formodenlig den mægtige opbragte Konge en endnu større Magt, for at hævne sig, og man var ikke videre end før. Men derpaa tænkte Ungdommen ikke. I dens Historie var denne Seier den meest glimrende, fordi den var den eneste. Havde v. Birting været stolt og hovmodig i Forveien, saa blev han det nu meget mere. Sit mørke Væsen lagde han ikke længer Dølgsmaal paa; dog smigrede han Øens mandlige Ungdom, og lod, i deres Kreds, som han var forfærdelig populær. Alle hans Taler gik ud paa at bevise, at sand Fortieneste kun bestod i Tapperhed, og at borgerlige Indretninger i Fred egenlig kun svækkede Kraften og Æren. Derved kom Øen i en større Fare, end den nylig havde været i; det trak op til en Feide inden for Klipperne, hvor ingen Basaltpiller længer kunde beskytte Orden og Samdrægtighed.

At Eberhard hadede v. Birting, som ovenikiøbet vilde berøve ham hans Brud, var naturligt. Han troede at see en anden Lemilie i ham. — Lemilie, sagde Eberhard til Wolfgang, har ogsaa fordum giort et lykkeligt Skud, hvorved han virkelig reddede denne Slægts første Forældre; men hvad har Birting reddet? Han hviler ikke, før han har bragt Den i Oprør, og tilranet sig Enevælden. — Ved Gud, raabte Wolfgang, det skal han ikke, saalænge dette Hoved er under Solen. — Eberhard trykkede hans Haand, og sagde veemodig: Jeg pleier ellers heller ikke at forsage; men nu elsker jeg, og elsker ulykkeligt. Den Dumdristige har ogsaa erobret min Cordulas Faders Hierte. Den Gamle vil bryde sit Ord og parre Høgen med Duen. Det skal han heller ikke! vedblev Wolfgang. — Jeg vier dem ikke sammen, sagde Schmelzer; og Litzberg som ogsaa var nærværende, og i meget ondt Lune, bemærkede: Det kommer altsammen af den fordømte Læsen i Shakespeare! Nu danne Partierne sig, og ville snart overfalde hinanden, som den røde og hvide Rose.

— En Hamlet, der sukker over sin Skiæbne, have vi alt; og en Richard den Tredie, der bruger alle Midler for at tilfredsstille sin lumpne Herskesyge, vil heller ikke mangle.

Fiortende Kapitel.

Indvortes Uroligheder.

Der fattedes ikke meget i, at den lille Borgerkrig var udbrudt i det jordiske Paradis. Birting havde hele Robert Hulters Stamme paa sin Side. Wolfgang og Eberhard stode for det større Partie. Den barnagtige Bedstefader vidste hverken ud eller ind. Litzberg ærgrede sig; Krigen var ikke hans Sag. Lademann, som iforstningen havde componeret skiønne Melodier til de slette Krigssange, græmmede sig over at Sagerne toge en saa skiæv Vending. Hanna Hellkraft boede igien hos Eberhard. Hun havde et godt Indfald, der, saa ligefrem det

var, dog kunde være til Nytte. Hun bad Eberhard raade Bedstefader, jo før jo heller, ved Natteti, at tage sine Skatte ud af Kiælderne paa Albertsborg, og forvare dem i hemmelige Fieldhuler.

Partiehadet viste sig hver Dag tydeligere, og var saameget farligere, da alle unge Mandfolk, mens de portugisiske Skibe laae for Øen, havde faaet Vaaben, som de daglig endnu gik omkring med. Bedstefaders venlige Anmodning, at bringe Bøsser og Sværde igien til Albertsborg, vilde Modpartiet ikke lystre, og altsaa maatte ogsaa de Andre gaae bevæbnede. Hertil kom, at Birting altid endnu holdt sin Bastion besat, hvorfra han kunde bombardere Albertsborg.

Eberhard var utrøstelig, Robert Hulter havde aldeles brudt Venskabet med ham, ophævet Forlovelsen med hans Datter, og, uagtet hendes Fortvivlelse og Vægring, bestemt hende til at ægte Birting. — Saaledes var alting i den høieste Spænding. Wolfgang havde befæstet Albertsborg, saa godt, det i Hast lod sig giøre. Han havde ogsaa en Ba-

stion paa den høie Klippe; og der var endnu altid et Tilflugtsted for Bedstefader, hvis det skulde komme til det Yderste.

Sandsynlig var ogsaa Feiden udbrudt, hvis der ikke var kommen en Dag imellem, som begge Partier ærede og først vilde lade gaae over. Det var salig Alberts Fødselsdag. Vel kunde den ikke feires ordenligt, i dette Forhold; den fromme Klokkelyd, Lademanns Orgel og Mag. Schmelzers skiønne Prædiken formaaede ikke at forsamle Indbyggerne broderligt. Men der herskede overalt en stor Stilhed, og selv paa de trodsigste Ynglingers Pander svævede en dunkel Sky; deres Hierter bankede tungt, og, Urostifteren undtagen, lede de alle af en ond Samvittighed. Saaledes ginge de tause, nedslagne tilsengs, og vovede ei at tænke paa, hvad der vilde blive af den Dag imorgen.

Neppe laa de i den første Søvn, før de vaagnede ved en forfærdelig Larm. Stormen hylede over Øen, som den vilde blæse Basaltpillerne omkuld; Regnen nedstyrtede strømmevis. Pludselig standsede Storm og Regn, Luften

blev trykkende lummer. Fuglene hylede i Skoven, Hundene tudede i Gaardene, alle Halvtsovende reiste sig overende og grebe forskrækkede om Sengestolperne. Et stærkt Jordskiælv begyndte, saa at Stole og Borde faldt overende paa Gulvet i Værelserne, og mange Ruder gik istykker. Pludselig hørte man et uhyre Knald, og Klippeborgerne troede at synke ned i den evige Nat, i Havets umaalelige Dyb.

I største Angst ventede de hvert Øieblik nye Jordskiælv; men Naturen blev atter ganske rolig. Luften var ikke længer lummer, derimod var Morgenkulden saa streng, at ingen ret kunde holde sig varm under Sengetæppet. Neppe troede de deres egne Øine, da Solen atter yndig og vederqvægende hilste dem giennem Vinduerne, og Fuglene qviddrede i Lunden.

Nu skyndte sig ud, alt hvad der havde Been at gaae paa. I de smaae smukke Gaarde og Hauger fandt man alting i sædvanlig Orden; men da de vendte deres Øine hen mod Fieldene, opdagede de til deres Forfærdelse, at en stor udragende Klippe, (Stiernetaarnet, just

den, hvor Birting havde havt sin farlige Bastion) var styrtet ned, og havde efterladt en vid Aabning, hvorigiennem man kunde see Havet. Den underjordiske Flodvei var sperret; oppe ved Sluſen havde der dannet sig en lille Sø, og Vandet søgte derfra, giennem utallige Rifter og Sprækker, at pible ud og finde sig en Vei til Havet.

Saaledes var da, — forunderligt nok! — Natten efter salig Alberts Fødselsdag, Øens udvortes Selvstændighed ophævet, for at hindre en indvortes, meget farligere Sønderlemmelse. Neppe saae det lille Øefolk sig udsat for fremmede Magters Overfald og Vilkaarlighed, saa tænkte man ikke meer paa indbyrdes Tvedragt. Det var, som om Hovmoden var styrtet i Havet, med den udragende Klippe; som om Orkanen havde blæst al hierteløs Forfængelighed bort fra Øen. Saa velgiørende virker undertiden den straffende Skiæbne paa Menneskets Hierte, naar den moralske Spændkraft er svækket. Ingen, selv ikke den Fordomsfrieste, kunde undertrykke den Tanke, at det var salig Alberts Aand, som her endnu, efter sin Død,

havde virket faderligt og velgiørende. Ved en diers Revselse havde han frelst sine Børn fra Brøde; og som Adam og Eva bleve forviste af Paradis, fordi de ikke adlode Guds Bud, saa skedte det her atter. Paa Synden fulgte Ulykken, og Klippeborgerne vare ikke længer, i deres Eden, Naturens frie Herrer, hvem alting stod til Tieneste. Snart vilde fremmede Magter hiemsøge dem, og i deres Ansigters Sved maatte de da fortiene deres Brød.

Selv v. Birting lod til at have forandret sig. Han gik omkring i dybe Tanker og var beskednere. Robert Hulter var ikke længer vred paa Eberhard. Han kunde atter see og tale med sin Cordula, skiøndt kun i Faderens Nærværelse. Om de forrige Tvistigheder var Talen slet ikke meer; og Bedstefader var, ved disse voldsomme Begivenheder, ogsaa bleven forsigtigere og fulgte de Fornuftiges Raad. — Til sin største Glæde hørte Eberhard kort derefter, at v. Birting havde opgivet, at ægte Cordula. — Jeg vil ikke længer være den ulykkelig sukkende Hyrde, havde han sagt; ikke foraarsage Splid, paa denne lille Øe. Jeg

har eengang hiulpet Klippeborgerne, og vil giøre det atter. Jeg veed at Magthaverne her giemme stiore Skatte, paa hemmelige Steder; giver man mig saa meget, at jeg igien kan indløse mit pantsatte Riddergods, saa gaaer jeg fra Klippeborg til England eller Holland, som man vil, og forlanger Beskyttelse og Bistand for denne Øe. Uden en fremmed Stats Hielp kan denne Haandfuld Folk ikke længer bierge sig; og tigange bedre dog at vælge de frie protestantiske Engellændere eller Hollændere til sine Skytspatroner, end at sukke under den katholske Despots iskolde Jernspir.

Det kaldte Alle vel og fornuftigt talt. Von Birting lod til at være bleven et andet Menneske. Uden Skinsyge saae han Eberhard besøge Cordula, og gik endog ofte bort med Faderen, for at lade de Forelskede være i Eenrum.

Nu hændte det sig, at der just i de Dage kom et dansk Skib, som havde mistet sit Anker i den sidste Storm, og søgte i Havn ved Lille-Klippeborg. Mads Handsens store Anker laa endnu velforvaret i en Klippekløft, hvor-

hen Klippeborgerne for mange Aar siden havde slæbt det med megen Umage, og bevarede det som en Helligdom. Rusten havde man filet af, og derpaa overstrøget Jernet med en god Firnis, som bevarede det mod Luftens Angreb. Efter nogen Overveielse fandt man, at man ikke vel kunde nægte sin nødlidende Næste denne Hielp, skiøndt Ankeret havde noget Ærværdigt for Øens Indvaanere, der, ligesom salig Bedstefader, ansaae det for et Symbol paa deres Haab, hvilket de ikke vilde give Slip paa. Men Litzberg forstod at nytte denne Følelse, idet han foreslog, at sende v. Birting med samme Skib til Europa, for i Hast at søge Beskyttelse hos en fremmed Stat; og naar han havde Ankeret med, meente Litzberg, vilde Haabet om et lykkeligt Udfald ikke svigte. Man kunde jo altid engang igien faae Ankeret tilbage.

Det glædede de Danske meget, at finde et kiøbenhavnsk Anker midt i Sydhavet, og de vare strax villige til at tage en Fremmed med ombord. Von Birting havde heller intet imod at reise; han vilde kun endnu oppebie Eberhards og Cordulas Bryllup, for at det kiær-

lige Par skulde see, hvor aldeles endog det sidste Glimt af Nag var udslukt i hans Hjerte. — Der blev rigtignok giort det Spørgsmaal i Raadet, om det ikke var forsigtigst endnu at sende en paalidelig Mand med v. Birting til Holland? Man havde nemlig valgt Holland, thi af Hollænderne kunde man haabe at behandles som Brødre; Engellænderne vare stoltere, giorde stor Forskiel paa Fremmede og Indfødte, og ikke alle deres Bundsforvandte kunde rose sig af, at deeltage i Gammel-Englands Friheder og Herligheder. Men der var ingen, som havde Lyst til at følge med. De unge Ægtemænd vilde ikke gierne forlade deres Koner, og Litzberg havde, som vi vide, en naturlig Modbydelighed for Søen, som vel Vanen havde betvunget for en kort Tid, men som kom igien paa Landjorden.

Man lod altsaa v. Birting reise alene, og gav ham store Summer med, (hvilket dog formindskede Skatten høist ubetydeligt) for at bestride Omkostningerne, vinde Venner for Klippeborgerne, og for selv at kunne boesætte sig i Europa igien.

Bryllupsdagen blev bestemt, den deilige Cordula havde Dagen i Forveien nok at bestille med sine Veninder, for at faae Bryllupstadsen istand, og Eberhard saae hende kun kort. Aftenen før Bryllupet gik v. Birting til Bedstefader, og sagde: Det gik ham, som det var gaaet salig Albert fordum, ved v. Leuvens og Concordias Bryllup. Den gamle Kiærlighed vaagnede paa ny, og det var ham umuligt at bivaane Vielsen. Han vilde i al Stilhed begive sig ud paa Skibet, der laa klart til at afseile, uden at tage Afskeed med nogen. Bedstefader behøvede kun at give ham et Pas med, for at han kunde lade bringe sine Kister ombord, og for at Skibskapitainen kunde see, at hans Bortreise skeedte med Regieringens Villie.

Bedstefader, der var meget glad over at blive af med et Menneske, som han ikke kunde lide, gav ham paa Øieblikket Passet. Saaledes indskibede han sig hemmelig, i al Hast; der blev lettet Anker, og Skibet seilede bort.

Femtende Kapitel.

Stakkels Eberhard!

Hvad skildrer Eberhards Fortvivlelse, da han paa sin Bryllupsdag tidlig om Morgenen vilde besøge sin Brud, og man kom ham imøde med det Sørgebudskab: Robert Hulter og hans Datter vare forsvundne fra Øen. Et Slør dækkede denne Hemmelighed. Sandsynligviis var Faderen fulgt med v. Birting til Europa. Men hvor havde Datteren kunnet finde sig i at følge med, uden at gisre Larm? Og hvor havde den vakkre danske Kapitain kunnet tillade sligt? — Lægen Herr Cramer troede at være kommen paa Spor: For nogen Tid siden havde Robert Hulter forlangt en Sovedrik, til en Syg i hans Familie, der havde brukket sin Arm saa slemt, at man frygtede for, den maatte sættes af. Ved Herr Cramers Dueslighed kom Armen sig igien, men Sovedrikken var dog bleven staaende, hos Robert Hulter, og nu fandt man Flasken tom i Vinduet. Formodenlig havde han altsaa givet sin stakkels

Cordula Sovedrikken; og forsynet med Bedstefaders Pas, havde v. Birting bragt hende sovende ud paa Skibet, i een af de store Kister.

Hvad var nu den hele smukke Øe for Eberhard, uden Cordula? Et øde Fængsel. Hvor ofte opfyldte han Skov og Lund med sin Klage, hvor lykkelige Timer havde seet ham henrykt ved den Elskedes Side. Blomsterne tyktes ham nu ikke andet, end væmmeligt Ukrudt, en forfængelig Stads, hvormed Naturen, som en gammel Qvinde, forgieves pyntede sig, for at vinde hans Opmærksomhed. Kilderne forekom ham at være kiedsommelige Sladdersøstre, der altid pludrede det samme taabelige Tøi om igien. Aftenens og Morgenens skiønne Skylege vare ham ikke andet end bidende Satyrer over den menneskelige Lykksaligheds Skyggeværk. Kun i slet Veir var han tilfreds; da gik han ud, lod sig giennemblæse, og Stormen magtede dog ei at afkiøle hans blussende Kinder, som atter vare ganske blege i Solskin. Vinden kunde ikke aftørre hans Taarer, thi han græd dem ligesaa snart igien.

Undertiden løb han ned til Stranden; det tyktes ham, som om han følte Kraft nok i sine Arme, til at svømme lige til Europa, og finde sin Cordula. Saa skiendte han atter paa det ubarmhiertige Hav, der skildte ham fra den Elskede, med de kolde Bølger, og som havde befordret Forræderens Flugt. Eberhard kunde ikke see Hiorte, Heste og Vogne ile sig forbi, uden at stirre efter dem med Haansmil. Hvorhen ile I, saa raskt og hurtigt? spurgte han. Løber kun et lille Stykke Vei, og I ville snart finde Eder standsede af Klipper og Hav. Det hialp kun lidet, at Fieldstykket styrtede; det skedte kun for at bane Røveren Vei.

Alle Mennesker havde inderlig Medlidenhed med den arme Yngling. Hanna Hellkraft kunde ikke berolige, Litzberg ikke adsprede, Wolfgang ikke opmuntre, Schmelzer ikke troste ham. Kun med Lademann omgikkes han, og denne maatte sætte rørende Melodier til hans vemodige Sange.

Det Huus, hvor Robert Hulter, eller rettere sagt, den Stue hvor Cordula havde

boet, var nu Eberhards Opholdsted. Hans Seng stod, hvor hendes havde staaet. I Vinduet fandt han sit Navn, skrevet af hendes Haand. Af hendes Klæder havde han ogsaa taget nogle i Besiddelse. En Haarlok gjemte han i det gamle Skab, som han havde arvet efter Bedstefader, og hvori de andre Reliquier laae. — Nogle af den hulde Piges Breve, hvori hun forsikkrede ham sin Kjærlighed, havde han ogsaa; heller ikke maae vi glemme det nydelige Par Skoe, som Eberhard selv havde prøvet paa hende i Løvhytten, og som nu vare meget skjønnere, fordi hun havde afpræget sin Fods deilige Former deri.

Litzberg kunde ikke lide Eberhards Umandighed, som han kaldte det; men Wolfgang, som levede lykkelig med sin Sophia, holdt med Elskeren, og sagde smilende: Kjære Litzberg! skulde nogen kaldes umandig, saa maatte det mere være en gnaven Pebersvend, end en kjærligtsværmende Yngling. Troe De mig! var Eberhard ingen Mand, saa vilde han neppe græde saa heftigt over den deilige Cordulas Forliis.

Kapitain Horns uventede Tilbagekomst trøstede den nedslagne Ungersvend noget. Horn skulde først kommet om tre Aar igien; men tilfældigviis havde han paa de azoriske Øer faaet Efterretning om den portugisiske Expedition, og ilede nu tilbage til den betrængte Øe; hvilken han ikke havde kiendt igien (saa meget havde dens Udseende forandret sig), hvis ikke Lille-Klippeborg havde tient ham til et Kiendemærke.

Neppe laa Skibet for Anker, før Eberhard forekom sig at være et andet Menneske. Veemod, Sorg og Fortvivlelse opfyldte ikke længer hans Barm; Haab og Mod vendte tilbage. Ulykkelig Kiærlighed giorde ham kun end mere begeistret og elskværdig end forhen. Disse voldsomme Begivenheder havde pludselig modnet ham til Mand. Hvad er min Smerte? raabte han. Hun lever jo, aander endnu for mig, elsker mig. Var hun død, havde Feberen for nogle Maaneder siden revet hende bort, da stod jeg fortvivlet, vred mine Hænder ved hendes Grav, og Gravblomsternes kolde Dug spottede mine Taarer. Eller var

jeg fast smeddet til denne Klippe! Men Skibet ligger seilfærdigt, som en mægtig Hyppogryph. Stærkbevinget, som mine Ønsker, vil det snart bringe mig til Europa. Dog først, mine kiære Fættere og Frænder, vil jeg tage mig af Eders Sag i Holland; thi det slette Menneske har udentvivl behandlet Eder ligesaa troløst, som mig. Han bryder sig kun lidet om Klippeborgs Held; og beriget med Eders Guld, iler han blot at tilfredsstille sine egne nederdrægtige Ønsker. Men jeg skal opdage ham, jeg skal træffe ham, og han skal faae sin fortiente Løn af min Haand.

Har man intet høiere Ønske, end at kiende Verden og Menneskenes Higen og Tragten, see smukke Egne og Steder, saa giver man sig Tid; Sielen aabner sig med Ro for hver lille Begivenhed, og den dvælende Digter søger med den dvælende Helt, at aflure Hverdagslivet nogle morsomme Træk. Thi selv af det Daglige flyder det Mærkværdiges, det Forunderliges, det evig Nyes uudtømmelige Kilde; hvorledes kunde ellers Livet, der dog meest bestaaer deraf, være det tænkende

følende Menneske saa dyrebart? Men naar Hjertet svulmer længselsfuldt efter een Gienstand, naar Villien og Kraften sigter efter et vist Maal, da iler det hele menneskelige Væsen, som en afskudt Kugle, mod det betegnede Mærke, uden at ændse hvad der foregaaer til Høire eller Venstre.

Og saaledes følge vi da dennegang hurtigt vor Ven, der opsøger sin Brud, til Europa, uden at dvæle ved Episoder, fordi der ingen ere for ham, der blot stille og indsluttet i sig selv, grunder over Fremtiden. — Kun med sine Venner paa Øen tager han en hiertelig Afsked. Han lover Hanna Hellkraft snart at komme tilbage med Cordula. Hun trykker hans Haand, med den sædvanlige Forlegenhed, naar der skal lægges Følelse for Dagen; men Eberhard kiender hende for godt, til at misforstaae denne udvortes Kulde; han veed dog, at han er hende det Kiæreste paa Jorden. — Lademann spiller ham endnn til Afsked en herlig Melodie. Litzberg følger ham silde om Aftenen alene hiem, og spørger ham i Stiernelyset, med det koparrede, venlige Ansigt, der

klæder ham saa godt, og som man dog saa sielden seer: Kiære Eberhard! De er dog ikke vred paa mig? — Vred, min dyrebare Ven? For Guds Skyld, hvor falder De paa det? — Nu, jeg meente, fordi jeg maaskee engang imellem havde sagt dem altfor stærkt imod, og saaret deres Ømfindtlighed, med bidende Spot? Det gior mig hiertelig ondt, hvis det skulde være Tilfældet; thi jeg forsikrer Dem, De er mig usigelig kiær, og jeg veed ikke hvordan jeg skal trives, naar jeg ikke længer daglig kan kievles med Dem, og travestere Deres idealske Følelser, med mit ironiske Lune. — Det vil, haaber jeg med Guds Hielp, endnu skee i mange Aar, raabte Eberhard, omfavnede den vakkre Ven og kysede ham hierteligt. — Litzberg vedblev: Til Lykke, unge Ørn! Flyv til Europa, opsøg den uforskammede Glente, bræk dens Hals, og kom snart tilbage med din smukke Brud. Jeg skal imidlertid bygge Eder en Rede, hvor I siden kunne lægge Eders Æg.

Herr Martin fulgte til Europa med sin Søn. Da han havde udtømt sin hele Velta-

lenhed, for at bringe Eberhard fra det galne Forsæt, med Livsfare at opsøge en Pige, medens der var Piger i Hobetal, som han i største Mageligheb kunde ægte, skiltes de ad.

I Holland udrettede Eberhard sit Ærinde først meget samvittighedsfuldt, som ærlig Klippeborger. Generalstaterne vare ikke ganske vidende om Øens Tilstand; v. Birting havde skrevet dem til, at nogle tydske Familier paa en lille Øe, ikke langt fra St. Helena, truedes af Portugiserne, og ønskede sig Hollændernes Beskyttelse. Det var alt, og dermed troede han formodenlig at have fortient de store Rigdomme, som han bragte med fra Europa.

Eberhard talede med Kraft. Det glædte Regieringen at en ikke ubetydelig Øe i Sydhavet ønskede at forbinde sig med Holland. Der blev lovet Hielp og Bistand, en lille Flaade skulde strax afseile, for at staae Øen bi; Klippeborgerne skulde beholde deres Eiendomme, deres Raad, deres Bedstefader, deres Indretninger, og kun aarlig give en billig Afgivt, for at bestride Omkostningerne. Thi der

maatte anlægges en Fæstning paa Øen, hvori en Commandant skulde befale over en hollandsk Garnison.

Sextende Kapitel.

Skovhuset.

Det var en deilig Sommeraften, og den unge hollandske Officeer reed, paa sin prægtige Skimmel, giennem Skoven. Hans Tiener havde faaet Feber i næste Kiøbstæd. Utaalmodighed og Frygt for at opdages tillod ikke den reisende Kriger at oppebie Tienerens Helbredelse. Han vidste, at der endnu kun var fire Mile til den rige Godseiers smukke Lystslot. For ikke at forvilde sig i Biergegnen, havde han taget en Bondedreng med, der fulgte ham et Stykke Vei, paa sit lille Øg.

Nu er I hos Skovriderens, raabte Drengen; der holde de ogsaa Værtshuus, der kan I blive i Nat. Manden er ikke hiemme;

men det kan være det samme; der sidder hans Kone udenfor paa Bænken og spinder; hun kan godt lide unge rige Officerer. I vil blive fornøiet med Natteleiet. — Dermed tog Drengen til Huen, med et skielmsk Smil, og reed sin Vei; thi Hollænderen havde allerede givet ham gode Drikkepenge.

Officeren stirrede derhen, og opdagede ret et nydeligt Huus; det vil sige malerisk smukt, just fordi det i Virkeligheden var yderst forfaldent. Et nybygget Huus, med høirøde Tagstene og hvidtede Vægge, tager sig kun slet ud i et Malerie; men her voxte Græs paa Taget, saa at man gierne der kunde tøiret en Ko. Den graa Kalk var mangesteder affalden, og viste de mørkerøde Muursteene; et underligt Dueslag af flættede Vidier, tættet med Leer og Mos, struttede frem i Gavlen. Der udaf fløi Duerne, giorde en Kreds høit i Luften over Skoven, og snart skinnede den nedgaaende Sol endnu paa deres Vinger, snart fordunkledes de, dybere ned i Skyggen. I Gadekieret, ved Siden af, snaddrede Ænder og Gieæs. Den gamle Lænkehund, der saae ud som en

afslidt Kuffert, gioste hæst, i sit endnu forfaldnere Hundehuus. Et Plankeværk ved Siden af, sort og halvraaddent, var slaaet sammen med Lægter igien, for ikke at falde ned; og igiennem de mange Huller, saae man ind i en Hauge, fuld af høie Frugttræer, der næsten alle vare visne. Underneden stode dog nogle grønne Kaalhoveder. De uhyre Ribs- og Stikkelsbærbuske, der længe havde ophørt at bære Frugt, og som nu næsten heller ingen Blade fik meer, bare kun vaskede Uldstromper og Skiorter. Det eneste Ikkeforfaldne i denne nærmeste Omgivning, (thi udenfor trindtom blomstrede Naturen) var Værtinden selv, en ung smuk Kone, med ildrøde Haar, mange Fregner i Ansigtet, trind og rank, med den hvideste Hud og rosenrøde Kinder. Med Rokken sad hun derude paa Bænken, trak den gule Hor fra Totten, med sine veldannede Fingre, og alt medens hun spandt, sang hun, med klar Stemme, en gammel Kæmpevise.

Skiøndt den unge Krigers Hoved var fuldt af alvorlige Tanker, hans Barm af tungsindige Følelser, kunde han dog ikke andet

end finde Skovriderinden smuk; og den Modsætning, som hendes Blomstren giorde til den hele forfaldne Ramme, forekom ham allerkiæreste. Selv hendes Haars altfor stærke Farve gav hende noget Karakteristisk her, som han nødig vilde undværet i Billedet. Det unge Fruentimmers Skabning var lige saa yppig, som Koloriten blændende; og en Maler kunde aldrig ønsket sig bedre Model, til en Fru Potifar, eller til en Dalila.

Hun sprang ham meget høflig imøde, undskyldte at hendes Mand ikke var hiemme og at Karlen var i Marken; men hun skulde nok hielpe ham ned, og bringe Hesten i Stalden. Den unge Helt troede fast at see en Skovnymfe, der med sledske Ord søgte at forlokke den vandrende Ridder; og saa alvorlig han var, forekom han sig dog selv som en Don Qvixote. Den mørke Sky paa hans Pande opklaredes lidet, og de veemodige Læber droge sig til et venligt Smil.

Dette Smil, som klædte ham grumme godt, behagede Skovriderinden særdeles. I det han steeg af Hesten, berørte han hendes

Kind med sin Mund; og da i det samme hendes Halstørklæde faldt af, kom han til at stikke Næsen i hendes Barm, uden i mindste Maade at støde sig, skiøndt han fandt Modstand nok. Hun bukkede sig ned, for at tage Tørklædet paa igien; men derved blev Ondt værre, og hun forraadte kun meer, hvad hun vilde skiule.

Ridderen lod sig ikke anfægte, men traadte alvorlig ind i Stuen, og spurgte om han kunde faae Aftensmad og Natteleie her? — Og dette maa tiene til stærkeste Beviis paa, at hans Sicel var beskieftiget med langt vigtigere Ting, ellers var han vist ikke bleven saa kold, ved Skovriderindens Yndigheder. At hun var smuk, lod hun ogsaa selv til at føle; man mærkede, at hun ikke var vant til at udspænde sine Næt forgieves; thi da hun endnu havde giort et Par mislykkede Forsøg paa at vinde den Fremmede, hvilket kun giorde ham koldere og næsten uhøflig, forandrede hun pludselig Tonen, gik arrig ud af Stuen, og mumlede mellem Tænderne: Nu kunne de for mig giøre med ham, hvad de ville.

Den unge Officeer søgte atter at formilde hende, med venlige Ord, og det lykkedes ham tildeels. Men deres tête à tête blev afbrudt, thi fire velklædte Lakeier og en halvvoxen Ridedrægt traadte ind i det fælleds Vaaningsrum, hvor der stode to lange Borde, et større og et mindre, med Bænke, og hvor Skorsteensilden i Baggrunden behageligt oplyste Hallen, medens en lille Pige dreiede Stegespedet med den Bedesteeg, hvoraf hver af Giæsterne ønskede sig et dygtigt Stykke.

Officeren havde sat sig ved det mindre Bord, Tienerne hilsede ham ærbødigt, og toge derpaa Plads ved det større. Naar han ikke mærkede det, kastede de stiaalne Øiekast til ham. Først talede de sagte, men da Vinen havde løst deres Tungebaand, lode de reent til at glemme hans Nærværelse, loe høit og drak dygtigt. Den Fremmede mærkede af deres Samtale, at de tiente den rige Godseier, og at han i Overmorgen vilde ægte sin unge Brud. — Men hun skal jo have vægret sig og grædt meget, sagde Værtinden. — Fanden fare i de Qvindfolk, raabte Veit; kom

Forladelse, Madam, med Jer er det en anden Sag, men jeg mener de øvrige Fraværende). Det er et letsindigt Folk. Nærværelsen er dem alt. En Elsker, som er borte, og en Elsker, som er død, kommer dem ud paa eet. Og oprigtig talt, er det ikke ogsaa omtrent det samme? Hvad nytter mig, hvad jeg dog ikke har? Det er jo, som om det aldrig havde været.

Den Fremmede søgte at skiule sin Sindsbevægelse ved disse Ord, saa godt som han kunde. Den lille Rideknægt sad i en Krog og stirrede uafladelig paa ham. Denne Dreng havde noget Paafaldende i sit Ansigt, Officeren skulde kiende ham, men vidste ikke, hvor han skulde føre ham hen. Paa denne Reise havde han ikke seet ham, og Drengen saae for ung ud, til at kunne være en gammel Bekiendt.

Tienerne talede atter sagte sammen. Den Fremmede stod op og vilde gaae tilsengs. Rideknægten snød Lyset for ham, og hviskede ham med det samme i Øret: Giør Dem lækker for Værtinden, naar De er alene paa Kammeret med hende, og giv hende et Kys; det vil redde Dem Brud og Liv. Vær ikke bange

for at det skal gaae for vidt, jeg skal nok kalde hende bort igien til rette Tid.

Den Fremmede vidste ikke hvad han skulde tænke herom. Det ærlige Ansigt, hvormed Drengen, der ellers saae ud som Skalkagtigheden selv, stirrede paa ham, overbeviste ham om, at slig en List her var aldeles nødvendig. Da Værtinden havde fulgt ham hen i det afsides Kammer, i Stuelængen, satte Lyset paa Bordet og gik hen at see om Sengen var vel redet, sneeg han sig i Hælene paa hende, tog hende om Livet, og bad med skiælvende Stemme: Smukke Kone, giv mig et Kys! — Skovriderinden blev forundret, hun følte sig overrasket paa en behagelig Maade, dreiede smilende Ansigtet til ham, og sagde: Ei De Skielmsmester! der kunde stille Dem saa hellig an, i de Andres Nærværelse. Med disse Ord omfavnede hun ham, og kysede ham hierteligt. Herved kom Holland i Rød igien, og han befandt sig aldeles i samme Forfatning, som Joseph med Potifars Hustru; ja endnu værre, thi han havde jo selv først begyndt Legen. — Lykkeligviis raabte Ri-

beknægten ind ad Døren: Aa vil Værtinden være saa god at komme ned! Gjæsterne forlange mere Vin. — Ei for Pokker, kan de da ikke bie et Øieblik, raabte Konen fortrædelig, tørte sig om Munden, og fulgte med Drengen, der ikke vilde gaae, for han fik hende med. — Jeg kommer igien, hviskede Drengen, i det han gik.

Den Fremmede lagde sig paa Sengen i sine Klæder, med Pistolerne foran sig, og med draget Sværd. — Er jeg i en Røverhule? tænkte han. Have Banditerne klædt sig ud som Lakeier? Ville de myrde mig? Men jeg har Værtinden og Drengen paa min Side. Jeg fortvivler ikke. Saa nær ved Maalet vil jeg ikke falde i Gruben. Falde vil jeg maaskee — i Overmorgen! men ikke nu.

Saaledes søgte han at sætte Mod i sig selv, men det opmuntrede ham ikke mere, at han saae en Falddør i Gulvet. Endnu havde han det Held at slukke Lyset, da han vilde snyde det. Rigtignok skinnede Maanen, og det trøstede ham igien. Saaledes laa han temmelig længe, meget træt af Reisen, og nær

ved at falde i Søvn; men Frygt for at blive overfaldet, skræmmede Søvnen bort fra hans Øienlaage. Halvvaagen, halv i Drømme, havde han et forunderligt Syn. Ham tyktes at Falddøren i Gulvet aabnede sig, at den for lang Tid siden hængte Obadias Schlenks Spøgelse steeg op deraf, i den bekiendte hvide Kittel, med den røde Sløife i Knaphullet, og med en Løgte i Haand.

Den forfærdede Fremmede greb uvilkaarligt sine Pistoler, og sigtede paa Giengangeren, som ængstelig bad: For Guds Skyld, Herr Eberhard Julius! tryk ikke løs, det er Rideknægten, deres Ven og Befrier. Jeg kommer for at betale en gammel Gield. De har viist Dem saa menneskelig mod min Moder, mod min stakkels Fader; givet hende Penge i Nøden; reddet hans Liv og tilsidst skaffet ham en christelig Begravelse, da han ikke længer stod til at redde. Forsynet under mig nu den Lykke, at redde Dem igien; og maaskee hielper jeg Dem til Deres skiønne Brud, Froken Cordula. — Du er? spurgte Eberhard forundret. Den lille Henrik Schlenk, nogle Aar ældre,

der laa paa sin Moders Skiød, ved sin Faders Grav, da de kiørte forbi Kirkegaarden. Og her! Kiender de ikke salig Faders Kittel, og denne røde Sløife, som han giorde sig af deres Uhrbaand?

Nu begreb Eberhard alting. Drengen fortalte ham, hvorledes Tilfældet havde bragt ham i Major Birtings Tieneste, hvorledes han strax, da han hørte Eberhard Julius nævne, havde besluttet, om muligt, at redde sin Faders Velgiører; derfor havde han listet sig ind i v. Birtings Fortrolighed, og Majoren kunde godt lide ham, som en rask snedig Knøs, der kunde gaae ham tilhaande, med mange Ting. — Den deilige Cordula, fortalte Henrik, var endnu Eberhard huld og tro, og græd tit i Eenrum. I Overmorgen vilde man tvinge hende, til at give den Forhadte sin Haand; men da havde Major Birting udspeidet, at Eberhard var i Nærheden, og sendt fire Tienere ud, for at gribe ham om Natten og kaste ham i Fængsel, til Bryllupet var forbi. Henrik havde udbedet sig, at maatte være med i Ledtoget. De fire Skielmer, som slet ikke

troede, Eberhard havde fattet Mistanke, fordi de gave sig Mine af ingen Hemmeligheder at have, sov nu først lidet, fordi Landeveien, til hen-imod Midnat, ikke var sikker for Fragtvogne, af hvilke de frygtede, deres Roveri kunde opdages. Imorgen Kl. tre, naar alle laa i dyb Søvn, vilde de staae op, gribe Eberhard i Sengen, sætte ham en Knebel i Munden og føre ham bort. Denne Frist maatte nu benyttes. Henrik havde hemmelig sadlet Eberhards Ganger igien; han kunde stige ud af Vinduet, og ride til Henriks Moder, der boede i en lille Bierghytte, to Mile herfra. Men Henrik maatte blive tilbage, for ei at vække Mistanke. Det maatte see ud, som om Eberhard af egen Drivt havde taget Flugten; siden vilde Henrik opsøge ham hos sin Moder, og tiene ham, i alt hvad muligt var.

Syttende Kapitel.

Bryllupsfesten.

Det var igien en deilig Aften, Luften luun og svalt, Gangene i den store Hauge feiede ligesom Gulvet i et Værelse, Hækkerne glat klippede, alt det visne Løv bragt ud af Haugen. Gartneren havde omhyggeligt opelsket Høstblomsterne til Bryllupsfesten, og ved Siden af Astere, Ranukler og Reseda, duftede endnu hyppige Levkøier og Gyldenlakker. Bag Drivehuusvinduerne stode Rosenpotter i Rækker. De mange Vandspring, som den forrige Godseier havde ladet indrette paa fransk, sprang med stærke Straaler. Dette giorde de daglig, da Harzen, i Nærheden, forsynede dem med rigeligt Vand af sine Biergkilder. Overalt hørte man en behagelig Susen, fra Oreadernes Bryst, fra Delfinernes Munde, fra Flodgudernes vældede Krus. Slottet var smukt oplyst. Egnens Folk streifede omkring i den store Hauge, Kiæresterne Arm i Arm; ogsaa de hemmelig Forelskede vidste at finde hinanden. Alles Øine

vogtede paa Sindbilledet i det store Vindue, over Hovedindgangen, hvor brogede Vaaben brændte giennem Tusmørket, med Navnene: Hans von Birting og Cordula von Hulter. Maaneskiven stod skraa paa Himlen, klar nok til at udbrede en behagelig Lysning, svag nok til ei at dæmpe Fyrværkeriet, som Major Birting efter Vielsen vilde lade afbrænde, sin Brud til Ære, og Folk til Fornøielse. Tvertimod vilde det blege Himmellys, i sin stille, uforstyrrede Høitideligheb, giøre en skion Modsætning, til de hidsigsusende røde Jordblus, der bildte sig ind at overgaae Maanen, idet de forsvandt i Mørket.

Den Eneste, der gik alene, var Eberhard. Hyllet i en blaa Kappe, og med Sværdet ved Siden, ventede han utaalmodig i en afsides mørk Taxgang sin Fiende, som Henrik Schlenk havde lovet at sende ned til ham. Eberhard slog Kappen lidet tilbage i Tusmørket, og lod Maanen et Øieblik skinne paa hans Skulder- og Kaardebaand. — Saa var det dog til Nytte, tænkte han, at jeg strax lod mig udnævne i Holland til Kapitain ved den

klippeborgske Garnison. Skiøndt denne Uniform ikke giorde mig ukiendelig for min Fiendes Speidere, hvad jeg havde haabet, skal den gavne mig her. Med den borgerlige Student sloges Herr von Birting vel ligesaa lidet, som Herr von Sock. Men her skal ingen Læderknap beskierme en Nidings Bryst, hvem Lovene ikke kunne ramme. Kun med mit Sværd kan jeg befrie min stakkels Pige, eller selv døe. Mod denne Tvekamp vilde hverken Gustav Adolf eller Albert Julius have et Ord at indvende.

I det han talede saaledes med sig selv, saae han en lang sort Skikkelse komme op ad Taxgangen og nærme sig ham. Det var Præsten, i Ornat, med hvidpudret Paryk, med sit Lommetørklæde i Bonneten under Armen, og en Bønnebog i Haanden.

Eberhard, som strax begreb, hvor Præsten vilde hen, traadte ham i Veien, hilste ham høfligt og bad ham tøve et Øieblik. — Umuligt, kiære Herre, svarede denne, jeg har allerede ladet Brudeparret vente en heel halv Time forgieves, fordi jeg har den slemme Vane, aldrig at klæde mig paa, før i sidste Øieblik.

I dette Hastværk kom jeg til at rive et Hul i min venstre Silkestrompe, og inden min Kone fik det stoppet igien, forløb Tiden. Brudgommen er utaalmodig af sig, og vilde tage mig det meget ilde op, hvis jeg lod ham vente længer. Jeg tør ikke støde min Patron og Velynder for Hovedet.

Længes Bruden da lige saa stærkt? spurgte Eberhard med et giennemborende Blik, idet hans Haand holdt Præsten tilbage. — De lader til at kiende noget til Familieforholdene, — svarede denne, — hvis saa er, veed De ogsaa at hun har trøstet sig efter sin første Kiæreste Død, og skiøndt hun ikke egenlig elsker Herr Major v. Birting, adlyder hun dog sin Fader, og rækker hin Hædersmand i Aften sin Haand; da han ikke kan leve uden hende. — Altsaa er den første Kiæreste død? spurgte Eberhard. Der siger de mig noget ganske Nyt. Rigtignok er jeg, som De siger, indviet i Familiehemmeligheden; men det vidste jeg ikke endnu. — Min Gud, sagde Præsten bange, De holder saa fast og forbittret paa mig. Der skulde dog vel ikke være Ugler i Mosen? De

seer selv ud, som om De kunde være — Den forrige Brudgoms Gienfærd? Ja ved Gud, det troer jeg gierne! Sorg, Længsel og Forbittrelse have saa temmelig angrebet mine Livsaander; dog føler jeg endnu Kraft nok, til at tugte en Riding.

Saa vil jeg da gaae hiem igien, i Guds Navn, saa er her intet for mig at giøre; — sagde Præsten angst. — Giør det, deres Velærværdighed! og tak Gud, at De endnu til rette Tid mødte mig paa denne mørke, afsides Sti, før De, fort bag Lyset, misbrugte et helligt Sacrament, til en Ridings Hielp, og en uskyldig Piges Fortvivlelse. — Det er haarde Ord, sagde Præsten, kan De bevise, hvad De siger? Der kommer Herr von Birting selv. — Saa forføi Dem bort i al Hast, Herr Pastor, og lad mig være ene med denne Herre. — Det vil jeg da, svarede Præsten skiælvende, vendte Eberhard Ryggen og skyndte sig hiem.

Min Rideknægt siger mig, at her er en god Ven, som ønsker at tale et Ord med mig, i en vigtig Sag, før Vielsen! sagde v. Birting, i det han høfligt hilste Eberhard; jeg har

ikke villet lade Dem vente forgieves, min Herre, skiondt, jeg maa tilstaae, Tiden er mig ikke den beleiligste. — Den allerbeleiligste! svarede Eberhard, uden at hilse igien; et Øieblik senere var for silde. Er du bange for Spøgelser, v. Birting? — Ha, raabte Majoren, idet han drog sin Sabel, jeg kiender denne Stemme. — Eberhard stod alt færdig til Kamp. Løgner, Bedrager og Voldsmand, sagde han, forsvar dig! Een af os maa døe. — Saa døe da du, Elendige, raabte v. Birting og gik løs paa ham, i yderste Forbittrelse. Men Eberhard følte sig styrket af den Besindighed og det Mod, der aldrig forlader store Sieele, i vigtige Øieblik. Han giennemborede sin Fiende, der faldt til Jorden, uden at give en Lyd fra sig.

Pilesnart skyndte sig Eberhard ud af Haugen, svang sig paa sin Hest, der stod bunden ved et Træ, og reed hen imod Biergene. Hytten, hvor Henriks Moder boede, fandt han ikke; men han blev modtaget af en godhiertig Kulsvierfamilie, der gierne lovede at skiule ham, da de hørte, han var en fremmed Officeer,

der, i en nødtvungen Duel, havde dræbt sin Modstander.

Attende Kapitel.

Liigbegiængelsen.

Længe kunde Eberhard ikke dvæle rolig der. Fiorten Dage efter hin mærkværdige Aften, begav han sig, forklædt som Kulsvier, tilbage ad den Vei han var kommen, for maaskee at træffe den tro Henrik, eller i det mindste Moderens Hytte. Hytten fandt han endelig, men erfoer desværre, at Moderen var flygtet med sin Søn, ud af Landet, fordi man havde fattet Mistanke til dem, i Anledning af Major Birtings Mord. — Skiøndt Eberhard hørte, at man søgte efter Morderen, drev dog Kiærlighed ham til, atter en Aften i sin Forklædning, at snige sig ind i Slotshaugen, for, om muligt, at faae noget at vide om Cordula.

Han stod paa samme Sted, hvor han havde dræbt v. Birting; uden Samvittighedsnag, følte han dog en hemmelig Gysen, og gik videre. Slottet stod fort i Natten, som en stor Liigkiste. Vandspringene rislede endnu bestandig fort; men ham tyktes, de nynnede lutter Liigpsalmer. Himlen var mørk, oversaaet med Stierner. Pludselig saae han atter brændende Fakler og hørte Musik. Faklerne bevægede sig langsomt frem, det var Sørgemusik. Han smuttede ind i den mørke Gang. Dette var just Veien til Kirkegaarden. Han traadte ind i Hækken, hans Hierte bankede stærkt. — Hvem kan det være? tænkte han; Birting maa jo allerede være begravet. Maaskee er han balsameret, og man høitideligholder nu først hans Exsequier.

Paa Drabstedet nedsatte Liigbærerne Kisten, for at hvile. En Jomfrukrands af hvide Roser og Myrther laa paa Laaget. Cordulas Fader gik Kisten nærmest. Ved at betragte den nøiere, indsaae Eberhard, at den var for lille til et Mandfolkeliig. I dette Øieblik forekom det ham, som om der gik en tyk Røg ud

fra Faklerne, der giorde ham ør i Hovedet; han sank ned uden Bevidsthed.

Da han kom sig af sin Afmagt, laa han i Hækken, bestraalt af Morgenrøden. Han løb hen paa Kirkegaarden; Jomfrukrandsen pryddede den friske Grav. En Graverkarl havde endnu noget Arbeide der i Nærheden. — Hvem have I begravet her? spurgte Eberhard. — Den smukke Frøken Cordula von Hulter, var Svaret. — Maa jeg blive her lidet? spurgte Eberhard, med bævende Røst. — Aa ja. Slaae bare Porten ilaas efter Jer, naar I gaaer! Ellers stiæle de fortvivlede Skoledrenge mig strax Blomsterne af Graven. Jeg skal vogte Blomsterne, sukkede Eberhard; og Graverkarlen gik.

En Timestid laa han trøstesløs paa Graven, da stod Graveren atter for ham. — Saaledes sørger ingen Kulsvier, sagde han, men vel en forklædt Elsker. Det gior mig ondt for Eder. Tag Jer vare! Man har gravet Eder en Faldgrube her. Man vil gribe Jer og kaste Jer i Fængsel. I har dræbt Major v. Birting, der er Vidner paa; sande eller falske. Man vil giøre kort Proces med Eder, og I

bliver henrettet; thi Majorens Familie er mægtig her i Landet. Flye medens det endnu er Tid! Eders Kiæreſtes Død kan I begræde overalt.

Kun Gyſen for Retterſtedet, hvorpaa hans Fiendes Hævnere let kunde bringe ham, formaaede at ſkille Eberhard fra den Elſkedes Grav. Han forlod Egnen; vaſkede Soden, men ikke Blegheden af Anſigtet, tog en mørk Frakke paa, og vandrede nu, uden Øiemed og Henſigt. Undertiden prøvede han at give ſit Hierte Luft i et Digt, fordi han ingen Vennebarm havde, at betroe ſin Kummer. Men disſe Sange udtrykte kun ſvagt hans Tilſtand; hans lidende Hierte var endnu alfor oprørt, til at kunne udtrykke ſig med Kunſt. Efter nogle ſørgelige Ugers Forløb, forvandlede Fortvivlelſen ſig til en mildere Veemod; i denne elegiſke Tilſtand ſkrev han følgende Sang:

Adam havde ſig forſyndet,
Da han Eden maatte vige;
Dog hans Eva tro ham fulgte,
Hvor han gik paa Jorderige.

Hver en Krog og hver en Skygge,
Hvor ham henjog Tugtens Riis,
Trylled Kiærlighedens Glæde
Atter til et Paradis.

Ha men dette stakkels Hierte,
Som saa bittert ene bløder,
Hvad har det forbrudt, o Himmel!
At du grusom det forstøder?
Gierne lod jeg mig forjage,
Did, hvor ingen Sol oprandt,
Hvis mig ei, med Paradiset,
Ogsaa Cordula forsvandt.

Ei i Ansigtsveden mere
Vil jeg nu med Kræfter bramme;
Kun en Gravhoi vil jeg kaste,
Den skal skygge for min Flamme.
Kun en Krands end vil jeg flætte,
Lyseblaa, min Smertes Ven,
Deilig som min fordums Lykke,
Hurtig visnende, som den.

Nu, o Maane! nu forstaaer jeg
Først din blege Vemodsglæde.
Dagens Fryd du giennemsigtig
Dækker med et Sørgeklæde.

Hvi henrykkes dette Hierte,
Naar du smilte bag din Green?
Grumme! helst du dog bestraaler
Dodens kolde Marmorsteen.

Virker kun, I Mænd, og gavner!
Jeg misunder Jer ei Gaven.
Vinder Guld og Hæderskrandse;
Jeg staaer ørkeslos paa Graven.
Men I skal mig ei beklage!
Haabet har mig ei forladt.
Salighedens Stierne vinker,
Giennem Kiærlighedens Nat.

Uagtet alle Dødsfarer besøgte han endnu engang Cordulas Grav, lagde sin Kiærmindekrands derpaa, og forsvandt igien.

Nittende Kapitel.

Eberhard paa Wartburg.

Naar en elsket Siæl har forladt os, for at gaae til hine usynlige Egne, finder det bedrø-

vede Hierte, i de første Uger, sin Trøst i at dvæle ved Graven, hvor det kiære Støv hviler. Det forekommer os, som om der laa en Skat skiult, vi maatte bevogte, som om den kiære Ven eller Veninde kun slumrede sødt, vilde snart vaagne igien, staae op og aftørre vore Kummerstaarer. Men naar det ikke skeer; naar vi have sørget os trætte, og kaldet det elskte Navn forgieves, da opdage vi først den overordenlige Forskiel mellem Søvn og Død; da indsee vi den godmodige Vildfarelse, at have dvælet ved en Haandfuld Støv, ved en Larve, hvoraf Siælen var udfløiet. Da forlade vi Graven, og enten vende vi tilbage til Livets Daad, eller i det mindste trøster os et sødt Sværmeri. Da bliver et fremmed Opholdsted os netop kiært og hiemligt, fordi den Elskede har forladt Hiemmet og er svunden i det Fierne. — Var det Tilfælde, eller Kiærlighed for salig Albert, der inderlig forbandt sig med hans Lidenskab for Cordula, der bragte Eberhard, kort efter hin Ulykke, til Wartburg? — Gierne dvælede han her, nogle Dage, gik op ad Huulveien, hvor Albert og Eberhards Stam-

mefader Rudolf saa ofte vare gangne; satte sig paa Klippeblokken, som de, og skuede hen over Egnen. Den forstenede Munk og Nonne stode endnu og bøiede sig mod hinanden. Eberhard kunne ogsaa hele Timer sidde i Luthers Kammer, der var ham et saare kiært Opholdsted. Det gamle Egebord stod der endnu, hvor Luther, Albert og Rudolf saa tit havde siddet. Det herlige Billed hang paa Væggen, med saa friske kraftige Farver, som om det var malet igaar. Hensunken i dybe Følelser stod Eberhard een Dag for dette Billed, da det pludselig faldt ned af Sømmet, og paa den sorte Fiirkant, hvor det havde hængt, saae han ridset i Kalken: Eberhard! din Cordula lever og elsker dig.

Den største Henrykkelse betog ham, ved dette Syn, men en ligesaa pludselig Angst overfaldt ham igien, fordi han ikke vidste naar disse Ord vare skrevne. Han vendte sig til den gamle Borgfoged, som altid var med, og som han maatte betale for sin kiedsommelige Tilstædeværen. Eberhard forlangte utaalmodig at vide, naar disse Ord vare skrevne, og naar

en deilig rank tydsk Pige, med lidt fremmed Udtale, hvid Hud, røde Kinder, store blaae Øine og blonde Haar, havde været der? — Men den gamle Mand var kun beskieftiget med sit Billede, der heldigviis ingen Skade havde lidt. Han var meget vred, og sagde: Det kommer af det, saa mange Fremmede faae Tilladelse at komme her og rumestere. Gid jeg havde den Mamsel her, der har understaaet sig at løfte Billedet op, og kradse Bogstaver i Væggen. Derved er Sømmet gaaet løst. Og jeg sætter nu, Skilderiet var gaaet istykker? All Verdens Guld kunde ikke betale det, og jeg gamle Mand havde mistet mit Levebrød.

Bestormet af de forskielligste Følelser stirrede Eberhard ud af Vinduet, da opdagede han atter, at der i en gammel grøn Blyrude var skrevet med Diamant: Eberhard, din Cordula lever!

Gamle, raabte han, og greb Gubbens Haand, for Himmelens Skyld, sig mig, — jeg vil giøre din Lykke, jeg vil give dig tusind Daler; — naar — naar har hun været her? — Min gode Herre, svarede Gubben

noget mildere, jeg mærker nok paa alting, at De er en lykkelig, eller ulykkelig Elsker; thi det Slags Folk pleier at bære sig saaledes ad, og har stedse Munden fuld af Eder, Penge og prægtige Løfter. Men en Studiosus fra Jena har forsikkret mig, at Jupiter (som vor Herre hedder paa Græsk) ikke hører de Forelskedes Troskabseder, og saa gaaer det vel ikke bedre med Pengeløfterne. De seer mig ikke ud til at have mange tusinde Daler at raade over. Og hvad skulde jeg gamle Mand desuden med alle de Penge? Vidste jeg noget derom, skulde jeg hiertensgierne sige Dem det gratis. Jeg er desuden vant til at omgaaes unge Forelskede; for de komme gierne op til mig, og leve af Udsigterne, af de gamle Harniskker og Oldtidserindringerne, medens de Andre lade sig traktere nede i Værtshuset. Men jeg kan ikke hielpe Dem. Alt hvad der er skeet for tre Snese Aar siden, veed jeg paa en Prik; men om her har været en smuk Pige i Overgaars eller for et halvt Aar siden, veed jeg ikke. Her i Saxen ere mange smukke Piger, med blaae Øine og blonde Haar. Men det seer

jeg ikke mere efter; thi hvad kunde det nytte mig gamle Mand, i min Alder, at skotte efter smukke Piger?

Hvad vil I have for det Glas? — Hvilket Glas? — Den lille grønne Blyrude der? — Den hører Borgen til, min Herre! Den sidder der fra Luthers Tid, den tør jeg ikke sælge. Her i dette Kammer er alting helligt. Selv Pletten der henne, hvor den salig Doctor har kastet Blækhornet efter Fanden, i sin billige Iver, bevare vi som en Helligdom. — Og friske den op igien aarlig, sagde Eberhard, for at den sorte Farve ikke skal bleges altfor meget. — Det have kanskee mine Forgiængere giort, svarede Gubben; jeg har intet friskket op, alting staaer ligesaa forfaldent, som det var da jeg kom. Thi hvad skulde jeg gamle Mand friske noget op for, jeg som selv kun er brøstfældig og ormstukken? — Jeg giver Eder to Louisdorer for denne Rude. — Har De Pengene hos Dem? — Der! — Men hvordan vil De faae den ud, uden at brække Vinduet itu? Vi maa sende Bud efter Glarmesteren i Eisenach, og det gaaer ikke an.

Saa vilde Bagtalelsen paadutte mig gamle Mand, at jeg solgte Borgens Vinduesruder til Fremmede, og hvormed skulde jeg da bevise min Uskyldighed? — Jeg har selv en Diamantring, Fader! jeg vil skiære Stykket ud. — Det gaaer an; jeg kan sige, Stormen har blæst Ruden ind, og saa beholder jeg gamle Mand mit gode Rygte uforkrænket; thi et godt Rygte, min Herre, lader jeg ikke opveie med Penge.

Eberhard skiar meget behændig det lille Glasstykke ud. Nede hos Borgfogdens Kone prøvede han at faae meer at vide, thi Gubben, som gik i Barndom, vidste hverken ud eller ind. — Hvor bedrøvet blev Eberhard, da Konen meget godt kunde huske, at der for et halvt Aar siden, just havde været saadan en Frøken, som han beskrev. Den Beskrivelse hun gav over Cordulas Fader, passede fuldkommen paa ham; og Major Birting havde været med.

Ak, hvor kunde det være anderledes? raabte den Ulykkelige, da han var alene igien. Hun er jo død og begravet! Hvorhen har

min ophidsede Phantasie atter bragt mig? — Han lod det lille Glasstykke indfatte i Sølv med Brillanter, og bar det, som sin bedste Skat, i et Guldfutteral paa Brystet, i en Guldkiede. Kiærlighedens sidste Gave er stedse den dyrebareste, den sidste Elskovsforsikkring den sødeste. Derfor spørge Forelskede uafladelig hinanden: Elsker du mig? Og det gientagne Svar: Ja jeg elsker dig, klinger skiønnere i deres Øre, end den bedste Digters herligste Ode. Hvor meget dyrebarere bliver da en saadan sidste Forsikkring, efter Døden, for den Efterlevende, især naar han træffer den der, hvor han mindst havde ventet den.

Ak du min søde, elskede Cordula! raabte han, hvor aldeles afpræger jeg endnu i disse sidste Ord din huldе Undseelighed, din Pigeblyfærd, i Kamp med den fyrigste Kiærlighed. — "Eberhard! din Cordula lever og elsker dig" det vovede du kun at betroe Forborgenheden. Denne Hemmelighed maatte salig Luthers Skygge bevare for de profane Øine. Men det skulde dog ikke ganske være skiult. Maaskee kommer han dog ogsaa her engang, tænkte

hun; vil læse disse Ord og glæde sig derover. Da skrev du, med den Ring, jeg havde givet dig: "Eberhard! din Cordula lever!" Men "og elsker dig" vovede du ikke at sætte til. Ak det laa jo desuden alt i "din Cordula?"

Tyvende Kapitel.

Spillemændene.

I sødt veemodigt Sværmeri streifede Eberhard nu omkring, som Spillemand, med en Luth, og det morede ham, stundum at spille og synge for Folk ved Brylluper, Barnedaab, Baller og Maaltider. En Digter, tænkte han, skulde egenlig altid være en ulykkelig Elsker. Den Lykkelige nyder selv og tænker ikke paa andre; den Ulykkelige glæder sig over andres Lykke, og det trøster ham, at ikke Alle dele hans Skiæbne. Den dybe, mægtige Følelse i hans Hierte, som ingen kiær Gienstand mere har at meddele sig, svinger sig op,

i høi Begeistring; og som himmelsk Musa aabenbarer sig den Salige i Skyerne, smiler til ham, tilvinker ham Bifald, og lykksaliggior ham med sin Nærværelse, naar han synger.

Da Eberhard var riig, udsatte han sig ikke for at misforstaaes og fornærmes af dum Hovmod, af egennyttig, plump Misundelse. Enhver mærkede nok, at det ikke var ham om Penge at giøre; og hvor han kom, sammenlignede man ham med den sørgmodige, sky Nattergal, der ikke forlanger andet for sin Sang i det dunkle Træ, end Opmærksomhed og Ro.

Saaledes var han, uden selv at vide det, kommen i Nærheden af Leipzig, hvor hans Fader boede, og han længtes efter engang igien at see den Gamle; men til at tale med ham, havde han slet ingen Lyst, fordi han vidste, at en fornuftig, hiertelig Samtale med Herr Martin, var umulig.

I et Værtshuus, ikke langt fra Staden, traf han en Hob omvandrende musikalske Biergfolk, i sorte Trøier, med Læderskind bag om. Disse Folk behagede ham, de spillede godt, og

hvad han især kunde lide, ogsaa gaaende i Marschen brugte de Bas og Fiol. De blotte Blæsinstrumenter, sagde Eberhard, høre Krigen til, ikke Freden. Musikens milde Indtryk begynder først ret, naar Valdhorn, Obo, Clarinet og Fagot forbinde sig med Violin, Bratsch, Violoncel og Bas. Et Sprog uden Consonanter vilde være ligesaa flaut, som et andet for haardt, der havde for mange. Der ere de som mene, et Sprog kan ikke være blødt nok. Deri feile de. Ogsaa Consonanterne ere musikalske; uden dem vilde Sproget klinge, som et Kiødlegem vilde see ud, uden Knokler og Been. Dyrene have i deres Lyd bestemte Vokaler, men ingen bestemte Consonanter. De vildeste Nationer tale overordenlig blødt. Fremmede, som ikke forstaae vort Sprog, have forekastet det for megen Haardhed. Maaskee med Rette! Men det siger jeg: heller for haardt end for blødt. Til hurtige lette Sange passer det tydske Sprog sig ikke; men det forbinder alvorlig Kraft og dyb, barnlig Følelse meer end noget. Og hvo vilde kalde Orgelet et slet

Instrument, fordi man ikke godt kan spille Walser og Contradandse derpaa?

Biergfolkene gave ham fuldkommen Ret; han trakterte dem i Værtshuset, og de maatte til Giengield spille og foresynge ham den gamle Vise, om Verdens store Biergværk, der begynder saaledes:

Oppvender Hine, Aand og Sands,
Mod hine blaae Biergrækkers Krands,
Hvor Gud, Biergherren, throner.

Denne Sang glædede Eberhard særdeles. — Det var saa herligt i gamle Dage, sagde han, at ethvert Haandværk, ved gudsfrygtig Begeistring, hævede sig til Kunst. Haandværket var ikke for ringe til Kunsten, Kunsten ikke for fornemt til Haandværket. I Religionen fandt begge deres Forening. Nu adskilles de, uden Aandsopløftelse, og derved udarter Kunst til Forfængelighed, Haandværket til en blot mekanisk Færdighed.

Sangen havde bragt Eberhards Phantasie i Bevægelse, og han vilde gierne høre meer af Biergfolkene om deres Levemaade. Det har altid rørt mig dybt, sagde han, at en heel

Menneskeslægt, af Kiærlighed til Sædvanen, af Troskab til deres Fædres Hverv, fortsætte det, give Slip paa Solens himmelske Lys, boe i Jordens sørgelige Afgrund, med blege Kinder, gustne Ansigter, og kun engang imellem, om Søndagen, nyde den sunde, himmelske Luft, naar Klokken ringer dem sammen til Kirken. Kiekt arbeide de sig dernede Døden imøde, hvor Malmets og Stenens Uforkrænkelighed gior en tragisk Modsætning, til deres skrøbelige, tidlige Henvisnen. Sandelig, jeg kan hverken beundre eller misunde deres Tilstand, men poetisk rørende er den; som enhver frivillig Opoffrelse for andre, har noget Ædelt og Rørende. Men I see mig saa friske og sunde ud, kiære Børn! Paa Eder har den usunde Grubeluft ingen skadelig Indflydelse havt.

Formanden svarede smilende: Det kommer deraf, gode Herre, at vi aldrig have været i Gruberne. — Hvad? Ere I ingen virkelige Biergfolk? — Vi ere Spillemænd, som tit have opholdt os hos Biergfolkene i Harzen, aflært dem deres Viser, deres Foredrag, og

reise nu omkring og synge Bierg- og Dalsange, i denne Dragt, ligesom det kan falde sig; hvilket bringer os mere Fordeel, end om vi kom, som slette og rette Spillemænd. Det gaaer de fleste Tilhørere, som Dem, gode Herre! De blive rørte over os, og lette os vor Tilstand. Og vi kunne have det nødigt, thi vi ere ligesaa fattige Diævle, som Biergfolkene. Men det staaer os ikke skrevet paa Panden; saasnart vi derimod spænde Skindskindet om Lænderne, blive Folk strax ømme om Hiertet. Saaledes faae vi da nok at fortiene. I Aften ere vi for Exempel bestilte ind til Leipzig, for at synge og spille i et stort Aftenselskab, hos den rige Baron Herr von Löwenmähne.

Eberhard, som først havde isinde at blive vred, fordi Spillemanden havde ført ham bag Lyset, og ovenikiøbet spottede ham, lod ved denne Efterretning Vreden fare. Denne Leilighed forekom ham den allerbedste, til at faae sin Fader at see, uden at kiendes af ham. — Udentvivl, tænkte han, er min Fader, som giør et stort Huus i Leipzig, ogsaa indbuden

til denne Concert. Thi siden Biergfolkene skulle spille der, er det neppe een af disse allerhelligste, adelige Cirkler, hvor ingen Borgerlig tør komme.

Nu vel! — sagde han til Spillemændene, — I bære Jer smildt nok ad, og jeg kunde selv have Lyst til at klæde mig ud, som en Biergmand, og følge Eder. Ikke for at fortiene Penge, thi jeg trænger ikke, have I vel mærket; men jeg er en underlig Fyr, og gad gierne engang for Løiers Skyld giøre den hele Maskerade med. — Det kan gierne skee, gode Herre, svarede Formanden; vi have altid et Par overcomplette Biergmandsdragter, for i paakommende Tilfælde at forsyne en Medhielper. Saa vil jeg ogsaa være Biergmand og Spillemand i Aften, sagde Eberhard, hos Baron von Løvenmähne; maaskee synger jeg ogsaa en Vise. Ei det var herligt! svarede Formanden, der vil giøre vor Concert fornøieligere at høre paa.

I Leipzig kom de til et stort Pallads, som enten maatte være nybygt, eller meget forandret, thi Eberhard kiendte det ikke igien.

Porten stod paa vide Væg, oplyst af store Log-ter. Der manglede ikke meget i, at de kost-bare Tæpper rakte lige ud paa Gaden, fra Trappen. Der stod en Sveitser i Liberie, med galloneret Hat, og paa hans Spanskrør glind-sede en uhyre Sølvknap. Biergfolkene maatte først meget omhyggeligt aftørre deres Fødder paa en Motte, inden de fik Lov til at betræde Teppet. Nu gik de opad Trappen, hvor en behagelig Lugt af fin Røgelse og Hyazinter fra Vinduerne, mødte dem. I Forgemakket maatte de stille sig i Rækker, med deres Instrumenter; og her havde Eberhard Leilighed, til at tage alle Herskaberne i Øiesyn, ligesom de gik forbi ind i den store, smagfuldt dekorerede Sal, oplyst af utallige Voxlys, i prægtige Lysekroner.

Det var kun et Mandfolkeselskab, men Eberhard kiendte dog ingen. Det var hele Egnens Adel. En vis fornem nedladende Mine hvilede paa de fleste Ansigter. Et Par gamle Herrer, i grønne Jagtkioler, i Hiortelærsbeenklæder og Støvler, saae plumpe og godhiertige nok ud. Sveitseren havde ikke understaaet sig, at bort-jage deres store Hunde, der løbe op med, og

tilsmudsede nogle Spradebassers Silkestrømper. De Tilsolede vovede ikke at klage høit, kun hist og her blev der mumlet i Skiægget, om ubehøvlede Landjunkere.

Jeg faaer vist ikke min Fader at see i dette fornemme Selskab, tænkte Eberhard; da i det samme Synet af to velbekiendte Masker gav ham atter Haab. Vi kalde dem Masker, thi deres Karrikaturansigter saae virkelig ud, som om de havde taget Rægrimer *) paa, til Maskerade. Det var Professor Schwefelkies og Grosserer Nierenstein; den første dobbelt saa mager, den anden dobbelt saa feed, som da Eberhard forlod dem sidst. Schwefelkies saae virkelig ud, som et Stykke tørt gult Svovl, og Nierenstein burde billigviis nu heller heddet Nierenstück; thi store Fedtmasser hang ham blomstrende om det ladskede Ansigt, og havde næsten udglattet ethvert menneskeligt Træk deraf.

---

*) Rægrime, gammelt dansk Ord for Maske; see Vedels Saxo.

Dette komiske Par havde hinanden under Armen, og hældede sig op til hinanden, ved Indtrædelsen, for ei at falde om, af Forlegenhed og Undseelse. Til høire og venstre gjorde de latterlige Komplimenter, der ikke synderlig giengieldtes, og hvorved de snart kom til at støde Hovederne, snart Hofterne mod hinanden, til stor Forlystelse for de unge Lapser, der ikke kunde bare sig for at fnise.

Hvad skulle disse Borgere i vort Selskab? hørte Eberhard en Nabo hviske til den anden. — Glemmer De da, mon cher, svarede den Spurgte, at vor Vært selv er en bourgois gentilhomme? Ud af den pudrede Lovemanke fremstikke endnu de borgerlige Æselsører, han maa anstille sig saa fornem, som han vil. Det er jo billigt, at Monsieur Jourdain har sin Maitre de Philosophie, og denne Charge beklæder Professor Schwefelkies. Forresten er denne Mand meget ærbødig og beskeden, og mangler aldrig at vise Folk af Stand den skyldige Ærefrygt. Han er en særdeles duelig Poet og forfærdelig lærd. Den franske Adel taaler jo ogsaa undertiden Digtere og Lærde,

i deres Parties fines. Naar han har drukket dygtig er han ogsaa Hofnar. Altsaa kan han altid være tafelfähig*), især i et Mandfolkeselskab, hvor der endog kommer Hunde. Med Kiøbmanden har det en anden Art; han er grumme riig; de fleste af os staae i hans Bog, og De veed, mon cher, Dorante maa giøre Jourdain Cour, for at faae endnu flere Penge tillaans.

I dette Øieblik kom Værten de Talende meget galant imøde. Men hvor forfærdedes Eberhard, da han i ham opdagede sin egen kiødelige Fader, Herr Martin Julius, der, medens Sønnen streifede omkring og begræd en tabt Elskerinde, havde ladet sig baronisere.

Altsaa er jeg endnu ovenikiøbet, for at min Ulykke skal være fuldkommen, bleven en for Penge nybagt Baron von Løvenmähne? tænkte den stakkels Ungersvend, i det han kloede

---

*) Tafelfähig. Det tydske Ord er beholdt her, da vi intet Ord eie paa dansk, der betegner denne medfødte udelukkende Egenskab hos et Menneske.

sig bag Øret, og skiulte sig bag de andre Musikanter, for at hans Fader ikke skulde kiende ham. Men denne var altfor beskiæftiget med sit fornemme Selskab, til at give Agt paa en stakkels Biergmand. — Det varede ikke længe, før man gik tilbords. Spillemændene maatte forføie sig op paa et Galerie i Spisesalen, og fra denne Høide kunde Eberhard overse det hele Selskab, og anstille sine Betragtninger. Øverst ved Bordenden sadde de gamle Jagtherrer, og omkring dem løbe Tienerne og Hundene. Baron von Løvenmähne var en fortræffelig Vært; han bevægede sig som en Planet omkring sit Selskabs Sol, og vidste at hviske Enhver noget Forbindtligt i Ørerne, hvilket dog fornemmelig bestod i, at han giorde dem kiærlige Bebreidelser, fordi de ikke drak nok. De fleste pegede med Fingeren paa deres Flasker, for med den Ebbe der var i, at bevise deres Uskyldighed; hvorpaa Herr Baronen fornøiet gik videre. Nederst ved den anden Bordende sadde Plebeierne Nierenstein og Schwefelkies, som Tribuni plebis, ved

Døren i Senatet. Men disse havde slet intet Veto; og de vilde heller ikke brugt det, hvis de havde havt noget; thi de bejaede alt det Sagte og Skregne, med dybe Buk med Næsen mod Tallerknerne.

Uagtet sin Kummer og Misfornøielse, maatte Eberhard dog lee af disse to store Dukker, som selv i denne Stilling forekom ham karakteristiske; skiøndt de kun vendte Vrangen hen imod ham; hvor alerede hver af dem havde sin Haarpung.

Medens der endnu var noget i det første Sæt Flasker, gik alting stivt og gravitetisk til. En Sang, forfattet af Professor Schwefelkies, blev baaret omkring paa en Sølvtallerken, af den skielmske unge Løber. Visen blev afsiunget langsomt, som en Liigpsalme, dens Indhold var en Berømmelse over Adelen, som Thronens Støtte, og som Repræsentant for den ædlere Menneskehed. — Siden efter bleve Viserne lystigere, alt som der blev drukket meer; og Bachus, der af Tænkemaade stedse er en Liberal, skiøndt en Prinds af Blodet, aabnede

Hierterne meer og meer. De følte nu at de alle vare Drankere, som ligegodt kunde blive fulde, og Professor Schwefelkies begyndte at glimre, som Selskabets vittige Hoved, og at spille en stor Rolle. Han blev opfordret til at gjøre Impromptus; og alerede saae Eberhard ham sværte Bagen af en Tallerken i Lyset, og gribe en Gaffel som Griffel; da pludselig Professorens lange Manchette begyndte at brænde, fordi han var omgaaet for skiødesløst med det farlige Element, idet han, lig Prometheus, vilde nedhente den guddommelige Funke.

Digterens Nabo, en ung Officeer, greb strax en Vandflaske, begyndte at slukke Ilden, og at skiænke den stakkels Poet over med koldt Vand. Herover opslog man en umaadelig Skoggerlatter, der forstemte Digteren; og med den jordiske Ild, var ogsaa den poetiske Flamme slukt, saa han slet ikke var istand til at præstere Præstanda.

Nu maatte Biergfolkene spille og synge. Raden kom ogsaa til Eberhard, og i det Lune han var, vovede han følgende Vise:

Held den Mand, ved Disk og Dug,
Som, af Venner trindt omgivet,
Med Fornuftens sunde Brug
Kildrer Ganen, nyder Livet.
Fyld Pokalen!
Spog i Talen!
Munterhed i hele Salen!

Nyd, min Broder, mens du kan,
Klynk ei over Næstens Kummer.
Ikkun Tossen drikker Vand,
Vinen dysser dig i Slummer.
Her tilstæde
Ingen græde,
Over en forsvunden Glæde.

Maanen skinner koldt bag Træ,
Vi vil Solen os udkaare.
Bachus, i sin Rankes Lø,
Kiænder ei til Veemods Taare.
Lad os spøge,
Og forsøge
Elskovsluen at forøge.

Men forgieves sukke? Nei!
Kiærlighed os ei skal kue.
Holder Amor Eden ei,
Sønderbryde vi hans Bue.

Har den Brune
Sære Lune,
Da forlade vi den Brune.

Er den Blonde kold og stolt,
Vil hun ikke kielent kysse;
Skyde sig derfor? Nei holdt!
Vind har ikkun Amors Bøsse.
Ei sig hænge!
Har du Penge,
Vil ei Trosten dvæle længe.

Jordisk kun er dette Muld.
Hvad er Aands- og Siælegave?
Gamle Vaaben, gammelt Guld,
Overkalke vore Grave.
Figenblade
Ei vi hade,
Naar vi Paradis forlade.

Visner Livets Træ paa Stund,
Har det meer ei at betyde,
Er en Drøm os Tiden kun?
Godt! en Drøm kan ogsaa fryde.
Hader Graaden!
Til i Baaden
Hisset Charon løser Gaaden.

Giæsterne, som alt havde drukket dygtig, og ikke gave synderlig Agt paa Ordene, mærkede ikke Visens Ironie, toge det altsammen for gode Varer, og Indholden for den sædvanlige lette Drikkevise-Philosophie. Da Eberhard havde sunget, reiste han sig og vilde begive sig bort. Nede i Porten bad Sveitseren ham, at gaae op i øverste Etage, paa den unge Løbers Kammer, hvor denne gierne ønskede at tale med ham, og havde noget Behageligt at sige ham. Vi have alerede nævnt dette unge Menneske, som Eberhard syntes han skulde kiende; men da den unge Løber for det meste vendte ham Ryggen og havde Huen med Fiær og Blomster nedtrykt i Panden, vidste vor Spillemand ikke, hvor han skulde føre ham hen.

Han gik op, hvor Sveitseren havde viist ham, og befandt sig paa en lang smal Gang, svagt oplyst af en eneste Lygte. Neppe var han der, saa randt ham Eventyret om Bedstefader og den smukke Bissekræmmerske i Tankerne. Gangen saae ligesaadan ud, Lygten

brændte ligesaa mat, som salig Albert havde beskrevet det. — Gud i Himmelen! tænkte Eberhard, hvis min Cordula levede endnu, svævede mig imøde, som en let Sylphe, og trykkede mig her til sit Bryst? — Han blev staaende nogle Øieblik ved Lugten, og lyttede efter, om ingen kom? Ak nei! ene stod han der paa den dunkle stille Gang. Nu treen han ind i det ham anviste Værelse, og foer forskrækket tilbage, da han aabnede Døren; thi Fuldmaanens blege Melpomeneansigt stod lige for Vinduet, og stirrede koldt paa ham, som dengang han traadte ind i det øde Værelse, hvor den hængte Obadias Schlenk laa paa Bordet. Men dette gyselige Indtryk blev snart udslettet af behageligere Følelser. Det var som en overmaade deilig Octoberaften, skiøndt midt i November. Fra det høie Hiørnevindue havde Eberhard fri Udsigt over hele Egnen. Pleissen laa som et glat Sølvspeil i Maaneskin, og den skiønne Rosendal, hvor han havde tilbragt herlige Ungdomstimer, udbredte sig ved Siden, med dunkel Skygge. Ogsaa det lille røde Tag, hvor Hanna Hellkraft havde sit Huus,

kunde han vel see; og Kirketaarnet, hvorfra han i vigtige Livstimer havde hørt Psalmerne: Jesus du mit Haab, min Trost, og: Af Høiheden oprunden er, stod som en Kæmpe i Maaneskin; den blinkende Viser pegede paa Tolv, og just i det Eberhard traadte ind i Kammeret, tonede den velklingende Malmklokke, med sine stærke Slag, over Egnen.

Nu blev Døren aabnet, og han foer uvilkaarlig sammen; men Spøgelset var ikke frygteligere end Omgivningen: den unge Løber stod smilende for ham. Maanen skinnede paa den prægtige Fiæderhue, paa hans Solvtresser og den store Solvtallerken, hvorpaa han bragte Frugter, Bagværk en Flaske Viin og to Glas. Neppe saae han Eberhard, før han sang:

Lad os spøge,
Og forsøge
Elskovsluen at forøge!

Kom, kiære Spillemand! I skal ogsaa have noget Godt, og ikke være den Eneste, der gaaer fra Gildet, med tør Mund. — Jeg takker, kiære Løber, men jeg er hverken hungrig

eller tørstig. — Kage og Frugt spiser man ikke for Sult, kiære Spillemand, men for Lyst. I seer saa sørgmodig ud, kanskee Maanen har giort Eder melankolsk? Det er en underlig Ting, den Maane! Den kan baade fornøie og bedrøve Folk, som den vil. Nu forekommer den Eder maaskee som et Dødningehoved; og jeg vædder, det koster mig kun et Ord, saa smiler den Jer skielmsk i Øiet, som et allerkiæreste Pigeansigt. — Det vilde nok falde vanskeligt, at fremvirke denne Trolddom. — Aldeles ikke, min Herre; thi Maanen er ogsaa en Løber, og gode Kammerater, veed I, holde sammen, og giøre hinanden gierne en Tieneste. — Lover I mig at drikke et Glas Burgunder, naar jeg holder mit Ord? — Nu vel, svarede Eberhard, i den høieste Spænding. Men, Gud, hvem er I? — Henrik Schlenck er det dig? Ja det er! Nu kiender jeg dig. — Nu, min kiære Herr Baron von Løwenmähne, saa drik da strax et Glas Burgunder, paa Deres Cordulas Sundhed, som lever endnu, og elsker Dem trofast. — Henrik! vil du spotte mig i min Nød? Vil du giække mig? — Nei, ved Gud,

det har den Mand ikke fortient, som først redde min ulykkelige Faders Liv, siden gav ham en ærlig Begravelse, og understøttede min Moder. Gaaden er løst med faae Ord. Robert Hulter havde nu engang sat sig det i sit firkantede Hoved, at De ikke skulde ægte hans Datter. For at hævne sig, da De havde fældet Deres Medbeiler i Tvekamp, spillede Faderen Dem denne forbistrede Streg. Den deilige Cordulas Kammerpige var just saa artig i de Dage at afgaae med Døden; hende lod han begrave, som om det kunde været hans Datter; da han nok formodede, at De hemmeligt snusede om i Nærheden, og at denne Opdagelse vilde styrte Dem i Fortvivlelse. Herr v. Birtings Paarørende toge med Glæde Deel i denne List, man haabede at lokke Dem hen til Graven, og fange Dem der. Robert Hulter reiste strax hemmeligt med sin Datter til London. Jeg kunde desværre intet Nys give Dem, jeg maatte flye, fordi man begyndte at fatte Mistanke til mig. Hvor De var, vidste jeg ikke. Da fik jeg at vide, at Deres Fader boede her, og jeg tog Tieneste hos ham

fordi jeg formodede, at De, dog tidligt eller silde, vilde indtræffe her. — Saaledes hænger det sammen. Den deilige Cordula lever. — Og elsker mig endnu! raabte Eberhard. Ak nu forstaaer jeg Tegnet paa Wartburg. — Saa drik da nu Maanens og Frøken Cordulas Skaal, som De har lovet! sagde Henrik, og rakte ham Glasset. — Eberhard tømte det henrykt. I dette Øieblik begyndte Musikanterne nede i Salen at spille en Seiersmarsch; et deiligt Fyrværkeri, som Baron Løwenmähne havde bekostet, sine Giæster til Ære, begyndte at knalde, og høie Raketter med romerske Lys sloge en Triumfbue over Maanen. —

Etogtyvende Kapitel.

Morbærtræet.

Vinteren var hurtig, med sin Snee og Jis, fulgt paa den milde Høst, og afskiar Eberhard paa fast Land, fra sin Cordula. Han maatte

opsætte Reisen til London nogle Maaneder; men neppe smeltede Isen, neppe spire Marts-violerne atter i det unge Græs og slaaer Lær-ken sin Trille, før vi finde ham en Aften silde i Stratford, hos en ung Snedker, hvor han har leiet et Værelse, fordi der ingen Plads er i Værtshuset. Imod denne sidste Grund, som Snedkeren finder tilstrækkelig, vove vi dog at have en Tvivl; det kunde være andre Aarsa-ger, der havde bragt den gode Eberhard her i Huset.

Med Beefsteaks og Øl har han stillet sin Hunger og Tørst. Den smukke unge Kone har sagt god Nat, og er gaaet ind i Sovkamme-ret, hvor det lille Barn ligger i Vuggen. Den unge Snedker John Brown kan ikke holde op igien, med at rose den deilige Miss Cordula Hulter, og Eberhard opmuntrer ham bestan-dig til at fortælle meer.

Hun er min Redningsengel! sagde Sned-keren. For et halvt Aar siden var jeg i største Nød, nu takker jeg den skiønne Miss for, at jeg er en velhavende Mand, der endog har en Stue tilovers for en Fremmed. Havde hun

ikke været, saa maatte jeg selv ligge paa Gaden. Jeg var en ung Galning, som ikke tænkte paa den Dag imorgen; jeg givtede mig med min Harriet, og hun fødte mig et Aars Tid derefter en deilig Dreng. Men jeg havde giort Regning uden Vært. Et nederdrægtigt Menneske, der, som jeg siden erfoer, var min hemmelige Medbeiler og Fiende, havde laant mig 50 Pund, for at faae mig i sine Kloer, og øve Hævn over mig. Han forlangte sine Penge igien, og jeg havde ingen. Forsynet med et Writ fieri facias, gik han til Sheriffen, og lod giøre Indførsel hos mig. Jeg havde kunnet lukke mine Døre, thi her tillands vover ikke Retten selv med Vold at brække ind i en Borgers Huus, men hvad havde det hiulpet? Jeg havde kun selv indsluttet mig i Hungertaarnet, med Kone og Barn. Jeg lod altsaa min Creditor raade. At han vilde tage løst og fast, havde jeg belavet mig paa, men hans Nederdrægtighed gik dog videre, end jeg havde formodet. Da han havde faaet hvad der var, gik Master Piety ud i Kiøkkenet, tog Gryden af Ilden, hvori min Harriet kogte en

Vandgrød, bragte den snurrende ind i Stuen paa Bordet, og lod Rettensbetienten skrive den med til det Øvrige. Derpaa gik han hen til Vuggen, hvor lille Tom laa og sov, med de nydelige Arme over Dynen. Et Øieblik betragtede han smilende Barnet, og jeg tænkte: Skulde det søde Engleansigt dog have smeltet Barbarens Hierte? Han tog Barnet ud af Vuggen, kiælede for det, klappede det og sagde: Du lille Skielmsmester sover vel ligesaagodt paa Straa, som paa Dunn. Derpaa tog han en Haandfuld Halm af Vuggen, spredte det hen i en Krog, kastede Barnet derpaa, og lod Skriveren tegne Vugge og Vuggeklæder med paa Listen.

Det var meer, end jeg kunde taale, og min Kone maatte holde paa mig, for at jeg ikke skulde forgribe mig paa det Skarn.

Nu vare vi alene og sadde inden de fire nøgne Vægge; Harriet havde det stakkels Noer paa Skiødet, for at beskiærme det mod Kulden med sine Klæder. Hvad er der nu meer for os at giøre? raabte jeg, da jeg en tidlang havde grublet mørk over min Tilstand. Død

og Undergang true os Ulykkelige alle tre. — Endnu ikke, sagde Harriet munter. Alting har man endnu ikke berøvet os. Seer du ikke de smukke grønne Vindues-gardiner, hvor haabefuldt de tilvinke os, medens Foraarssolen skinner ind gjennem deres Hængler? — Jeg slog Øinene op, og saae ikke andet, end det store Morbærtræ, der, som sædvanlig, rakte hen med sine løvrige Grene over Vindues-ruderne. Forsag ikke, kiære John! — vedblev Harriet. Lader den gode Gud et saa herligt Træ voxe, for en lille Orm, hvis Legem han klæder i den kosteligste Silke, skulde han da ikke føde og klæde os, sine Mennesker? Dette Huus tilhørte i gamle Dage, som Du veed, den herlige Shakespeare. Dette Morbærtræ skal han have plantet med egen Haand. I London tænker den store Verden ikke meer paa den gode Digter, alting skal nu være paa fransk, og der indføre fornemmere, lærdere Poeter en finere Smag. Men Folket elsker dog endnu altid sin Shakespeare. Det gior mig ondt for det smukke Morbærtræ, men det maa falde, for at vi kunne blive staaende.

Du skal forfærdige allehaande Ting deraf, Snustobaksdaaser, Theekasser, Skrivertøi, Tobakskradsere, o. s. v. Vi sætte i Aviserne, at en fattig Snedker i Stratford har forarbeidet adskillige nydelige Ting til Salg, af Shakespeares Morbærtræ, for at redde sig, med Kone og Barn, fra Undergang. Maaskee giør en lærd Mand os et lille Digt derover, og vor Lykke er giort.

Dette Forslag var saa herligt, som om det var kommen fra Himlen; jeg faldt min Harriet om Halsen, og vi ginge strax ud, at fælde Morbærtræet. Men da jeg stod der med Øxen, var det mig umuligt. Det forekom mig, som om jeg skulde hugge et Menneske ind i Kiød og Been, som om jeg, for at redde mig, vilde begaae et Mord. Man har jo gamle Fabler om Mennesker, som i de ældre Tider bleve forvandlede til Træer; i Borgestueventyrene er ogsaa Talen ofte om Druidetræer, der beboedes af venlige Aander. Nu tyktes mig, Shakespeares Aand boede i dette Morbærtræ. Han har jo ogsaa groet saaledes, tænkte jeg, har ogsaa udstrakt sig vidt og bredt i

Solen, og baaret herlige, fine, saftige Purpurbær, som vederqvægede Menneskene og smagte saa lifligt. Nei, det kan jeg ikke. Idag i det mindste ikke. Dette Forsæt ville vi sove paa. Maaskee skinner Solen ikke i Morgen. Naar Himlen er graa, vil jeg gjøre det. Solen maa ikke see Træet falde. Heller ikke Maanen og Stiernerne. Naar det regner og blæser, vil jeg omhugge Morbærtræet. — Men saa bliver Træet vaadt at arbeide i, sagde Harriet; og vi have ingen Tid at spilde. Naar lille Tom vaagner, vil han have Mad, og Master Piety, veed du, har taget os Gryden af Ilden. — Idag, kiære Harriet, svarede jeg, ville christne Naboer række os deres runde og milde Haand, og imorgen vil jeg, i Guds Navn, fælde Træet.

Jeg vaagnede næste Morgen temmelig silde, thi jeg var falden silde i Søvn. Kone og Barn sov endnu ved Siden af mig, paa Halmen. Solen skinnede atter munter ind ad Vinduet, men jeg tænkte: Lad saa være! Shakespeares Aand boer ikke i dette enkelte Morbærtræ, men i hans herlige Værkers hele

store Frugthave og den kælder jeg ikke, med min Øxe. Jeg havde nylig læst hans Skjærsommernatsdrøm for Harriet; der forekommer saadanne nydelige Alfer deri, og jeg tænkte: Den gode William har sikkert selv været en stor Borneven, ellers kunde han umulig have skildret den lille Sennopskorn, Ærteblomst, Møl og Spindevæv, saa allerkjæreste. Han tager mig det vist ikke ilde op, at jeg forgriber mig paa hans Træ, for at redde min stakkels Tom.

Som jeg staaer saaledes og skotter med frygtsomt Blik hen til det Træ, der idag forstdstegang skal kaste sin behagelige grønne Skygge ind i Værelset; det Træ, hvis skjønne Blomstren mit lumske Jern flux vil tilintetgjøre, kommer det mig livagtig for, som om Titania, Alfernes Dronning, selv stak sit deilige blonde Ansigt, med Rosenkinderne, ind gjennem Træets Blade, til Vinduet. I det mindste saae jeg et overmaade deiligt Pigeansigt, om hvis Læber endnu Barnligheden smilte, medens hvi Alvor betragtede mig skarpt, med mørkeblaae Øine.

Da hun blev mig vaer, nikkede hun venligt og spurgte beskedent, om ikke Snedkermester John Brown boede her?

Jeg løb strax ud, og fandt den skiønne Miss Cordula Hulter med hendes Pige, ved Postvognen. Med faae Ord sagde hun mig, at hun ifior Sommer var kommen med sin Fader fra Ostindien, at hun havde opholdt sig denne Vinter i England, at den gamle Herre, der havde været vant til Sydsøernes lette Luft, var død af Steenkulsrøgen i London; og at hun af Frygt for at dele Faderens Skiæbne, var taget ud paa Landet; men dog ønskede undertiden at holde sig op i Stratford, fordi hun stammede ned fra William Shakespeare. Hun vidste at jeg beboede hans forrige Værelser, og dem ønskede hun at leie igien, jeg maatte sætte Prisen saa høit som jeg vilde. — Neppe har jeg klaget hende min Nød, før hun rækker mig en Guldbors, og jeg er pludselig forvandlet til en velhavende Mand.

Fra den Tid af har den smukke Miss Cordula beboet mine Værelser, af og til, og

jeg har leiet disse igien, driver mit Haandværk, uden Næringsorg, og er et lykkeligt Menneske. Den smukke Miss er en Veninde af min Kone, og kan ogsaa meget godt lide min lille Tom. Hun er elsket af den hele Egn. Unge Landsbypiger komme ugenlig til hende: saa maae de arbeide med hende, i en stor Spindestue, fortælle Eventyr og synge gamle Kæmpeviser. Hun har alt givtet og udstyret mangt et lykkeligt Par; thi hun lader til at være meget riig. Endnu imorgen holder hun atter en ung Piges Bryllup, og der kan De faae hende at see i Kirken, ved en vis Ceremonie, som aldrig bliver forsømt. Brudeparret maa nemlig krandse hendes Stammefaders, William Shakespears Steenbilled i Kirken, med Blomster.

Tænker hun da ikke selv paa at givte sig? Er den smukke Miss ikke forlovet? spurgte Eberhard. Det kan jeg ikke svare paa, sagde Snedkeren afbrydende. Nu vil jeg ogsaa hente Dem et Lys, og følge Dem tilsengs, siden Deres Tiener sover i Værtshuset inat, og ikke kan

hielpe Dem. Jeg skal ogsaa hente en Støvleknægt.

John Brown listede sig sagte ind i Sovkammeret. Neppe var Eberhard alene i Stuen, hvor hans Cordulas veltrufne Billed hang paa Væggen, før Kiærligheden drev ham til at staae op paa en Stol, og trykke sin Mund til de deiligtmalede Læber paa Lærredet, der desværre ikke giengieldte hans Kys.

John Brown kom strax tilbage med Støvleknægten, og undrede sig saare, over at finde sin Giest i en ivrig tête à tête med Billedet paa Væggen. Eberhard, der ikke havde ventet sin Vært saa snart tilbage, (thi Henrik Schlenck brugte hver Aften i det mindste fem Minutter, for at finde Støvleknægten), var af Skamfuldhed nær faldet ned af Stolen. Men den unge Snedker satte Mod i ham. — Vær ikke undseelig, min Herre, sagde han; jeg veed ogsaa hvad Kiærlighed er. Jeg har ogsaa kysset min Harriets Tofler og Handsker, naar jeg ikke havde hende selv ved Haanden. Jeg mærker nok paa alting, at den hemmelige Elsker er kommen, og at jeg har den Ære at

opvarte Herr Eberhard Julius, under mit ringe Tag. Paa Deres Udtale hørte jeg strax, De var en Tydsker; det er underligt, at det ikke før er faldet mig ind, hvem De var.

Toogtyvende Kapitel.

Hvorledes det imedens var gaaet Eberhard.

Nu hentede John Brown en Flaske Claret, og Gjesten maatte paa ny sætte sig tilbords med den gode Snedker, og drikke den deilige Cordulas Skaal. Eberhard fortalte, at han, saasnart Søen var aaben igien, havde begivet sig til London, med største Forsigtighed, for ei at opdages af Robert Hulter, der ellers let kunde spillet ham et lignende Puds. Saasnart Eberhard havde opdaget Cordulas Opholdsted, vilde han hemmelig overtale hende til Flugt, hvis hendes Fader endnu ikke skulde have ladet sit gamle Nag fare. — Det Skridt Martin

Julius havde giort, at lade sig baronisere, saalidet Eberhard end havde isinde i Fremtiden at giøre Brug deraf, meente han, kunde dog her være ham gavnligt, fordi den underlige Robert Hulter, endelig vilde have en adelig Svigerson.

Her giorde John Brown den Anmærkning, at Cordulas Fader ogsaa, kort efter sin Ankomst til England, var bleven Baronet.

Flere Dage, altsaa, var Eberhard i London, uden at komme paa Spor, skiøndt hans Tiener, Henrik Schleck kunde hamle op med den bedste Støver. Det londonske Væsen behagede ikke Eberhard meget. Han havde, efter Bedstefaders Fortællinger, foreslilt sig et gammelt London, som det var for hundrede Aar siden og derover. Nu skulde alting være fransk. Eberhard læste med Fornøielse den engelske Tilskuer, men han havde dog langt heller, i Globussen, seet et Skuespil af Shakespeare. — Poesien havde opløst sig i Tankesprog og Blomsterlignelser; og den ærgerlige lille Pope gieldte nu for det største Genie. Om Dryden talede man langt meer, end om Shakespeare;

af den Sidstes Stykker bleve der næsten slet ingen opførte. Endelig skulde man dog engang have Romeo og Julie. Henrik Schlenk havde hentet Billet, men Stykket blev ikke opført, formedelst en Skuespillers megen Hæshed, og man gav i dens Sted Adissons Cato. Eberhards Naboer i Parterret lode til at være særdeles tilfredse med dette Bytte, og sagde: Det var dog bedre at faae et regelmæssigt Stykke i flydende Vers, fuldt af herlige Tankesprog, end en skiødesløst dialogiseret Roman, fra den barbariske Tid, hvori der forekom saa mange Platheder, og hvori Kiærligheden var behandlet saa sandseligletfærdigt, at en ærbar Pige næsten ikke kunde være bekiendt at see det.

Denne Smag, som Eberhard fandt almindelig, forstemte ham meget. — Naar man intet Bedre har, tænkte han, og Menneskene da domme vrangt, og tage tiltakke med det Maadelige, — det er i sin Orden. Men naar de forsmaae det Herlige, som allerede er der, og med Beundring jage efter noget Nyt, Dybtunderordnet; — det er sørgeligt! Det beviser, hvor langt endnu Menneskedannelsen staaer til-

bage, hvor lidet Daad, Ord og Exempel virke paa Mængden, ja selv paa den mere modne begavede Deel.

Under Opførelsen af Cato sov Eberhard ind, og hans Naboer hviskede hinanden temmelig lydt i Øret: Dette unge Menneske maa være meget umoden og uopdragen, siden han kan bortsove en saa herlig Nydelse.

Endelig blev dog Romeo og Julie ogsaa opført. Eberhard var nærværende. Sand Kunst seirer altid, ligesom sand Natur, naar den kun frit kan komme til at vinke. Huset var fuldt af Tilskuere, skiøndt Eberhard mærkede, det var meest af den simple Borgerklasse. En deilig ung Skuespillerinde havde Julies Rolle. Alle græd, alle vare henrykte og dybt bevægede over de unge Elskendes Ulykke. Og just fordi Stykket ikke bestandig gik frem i en høitravende Tone, men understøttedes af det Komiske, selv det Burleske, virkede de høie rørende Momenter med saa meget større Kraft paa Hierterne.

En ung Pige, sort klædt, med et langt tilbageslaaet Slør, i en Loge i anden Etage, var især henrykt; og da Romeo døde, raabte

hun uvilkaarlig et høit, smertelig: Ak! og bedækkede sit Ansigt med sine Hænder.

Eberhard stirrede op giennem sin Lorgnet, og saae kun en deilig hvid Haand, hvis Conturer ikke vare ham fremmede; ogsaa Fingerringen, med den store Diamant, skulde han kiende. Haanden sank ned igien, og han opdagede sin Cordulas Ansigt, badet i Taarer.

Han vovede intet Tegn at give hende, for ei at giøre Opsigt. Da Stykket var tilende, blev Trængselen stor, til de forskiellige Udgange; og Eberhard var sikkert atter gaaet Glip af Cordula, der kun lyste et Øieblik for ham, som et herligt Stierneskud, hvis ikke Henrik Schlenk havde forstaaet Tingen bedre. Han var kommen bort i Trængselen fra sin Herre, der gik hiem i største Angst, over igien at tabe sin Elskede af Sigte; men Henrik kom snart bagefter, og bragte de behageligste Efterretninger.

Den gamle Lurendreier, (som Henrik kaldte Robert Hulter) var død, den smukke Datter var taget paa Landet, men idag var hun, uagtet sin Sorg, kommen incognito til

London, for at see Romeo og Julie (maaskee ogsaa Eberhard). Imorgen reiste hun til Stratford igien, hvor hun boede.

Treogtyvende Kapitel.

Blomsterpigen og den gamle Munk.

Eberhard kunde næsten ikke sove hele Natten, og deri var den unge Snedker, John Brown, alene Skyld, thi hvi tillod han den sværmerske Elsker at tage Cordulas Billed med ind i Sovkammeret, fra Dagligstuen? Uafladelig stirrede Ynglingen paa det kiære Ansigt, og kyssede den kolde, ugienkyssende Mund utallige Gange, indtil Naturen endelig krævede sin Ret og han faldt i Søvn. Eberhard gav kun efter, i det Haab, at drømme om sin Elskede. Men han havde forregnet sig. Man drømmer sielden om det, Siælen er fuld af, naar man lægger sig til Hvile; meest om

noget ganske Modsat; thi den drømmende Phantasie finder sig endnu mindre, end Digterens skabende vaagne, i at efterleve de tre foreskrevne Regler, om Tidens, Stedets og Handlingens Eenhed. Saaledes havde da den gode Eberhard kun med lutter Ærter at bestille, som han maatte tælle ud af den ene Skieppe i den anden; hvorved Summen tilsidst blev saa uhyre stor, at han slet ikke kunde huske hvad han havde i Mente, og Haarene reiste sig af Skræk paa hans Hoved. Thi der var sat Dødstraf paa, hvis Facit ikke blev rigtigt.

Af denne Nød befriede John Brown ham, som vakte ham. — Ak! hvor lykkelig følte Eberhard sig, da han slog Øinene op, og Morgensolen bestraalede hans Cordulas Billed; da han havde fattet sig, og vidste, at denne Dag vilde giøre ham til det lykkeligste Menneske. Det var noget ganske Andet, end med Livsfare og Angstsveed paa Panden, at tælle utallige gule Ærter af den ene Skieppe i den anden.

Frokosten ventede, og han skyndte sig at blive færdig; thi Kl. 10 skulde Høitideligheden

begynde. Musikanterne stillede sig i Orden og spillede. Det unge Brudepar gik til Kirken, fulgt af Cordula og flere smukke Brudepiger.

Eberhard havde skiult sig i en Krog, ligeover for Shakespeares Brystbilled. Man paastod, det skulde ligne meget, og være giort efter en Maske af hans virkelige Ansigt. Hænder og Ansigt vare kiødfarvede, Øinene lysebrune, Haar og Skiæg blond. Kiortelen skarlagen, derover en let sort Kappe, uden Ærmer. Den øverste Side af Puden var grøn, den underste halvcarmoisin, med Guldfryndser.

Men Eberhard havde kun Øine for Cordula. Hun var bleven lidt høiere og lidt magrere, men forekom ham dog mere deilig, end før. Thi Værdighed havde forbunden sig med det Ungdommelige, og det Barnlige, som for undertiden grændsede lidet til det Barnagtige, var trængt tilbage, uden at være reent forsvunden. Det hvide, alvorlige, noget blege, regelmæssigovale Ansigt vilde have erindret ham om Antiken, hvis ikke hendes Øine havde været saa følelsesfulde og saa fulde af Liv.

For Digterens Brystbilled holdt Brudefølget stille, og Kurve bleve henstillede paa Gulvet, med Narcisser, Hyacinter, Roser og Eviggrønt, hentede fra Drivehusene, fordi den tidlige Vaar endnu ikke frembragte slige, i Naturens fri Skiød. Medens en høitidelig Sang blev sungen fierstemmigt, krandsede Pigerne Shakespeares Billed, hvormed Cordula var ivrigst, og gav sin Elsker Leilighed til at see den huldе Skabning i de yndigste Stillinger. Thi snart hævede hun Hænder og Arme i Veiret med Purpurblomster og dunkelgrønne Blade, for at hænge dem paa Sømmet, snart vendte hun den herlige Profil op mod Billedet, for at see, hvad Virkning Blomsterne giorde, snart bøiede hun det smekkre Legem tilbage, og bukkede sig, for at tage flere Blomster af Kurven. I Ørerne havde hun Shakespeares Ringe, som hun havde arvet efter sin Stammemoder Concordia.

Den begeistrede Eberhards Taarer flode uophørligt, deels af sød Kiærlighedsglæde ved Gienſynet; deels var det hellig Anelses Vee, modstaarer, offrede den afdøde Digters Min-

de. — Du stakkels Shakespeare! tænkte han, var ikke saa lykkelig som Eberhard. Med en i Kiærlighedshistorien sædvanlig forekommende Forkeerthed, foragtede den taabelige Pige dig, store Mand og foretrak en ubetydelig Yngling. Han var din Ven, han førte dig bag Lyset, og dog tilgav du ham. I dine skiønne Sorgespil har du givet dit Hierte Luft, der har den trofaste Musa trøstet dig. Men nu lever Julie atter: hun er steget levende, lykkelig af Graven, og smykker dit Billed med Roser.

Blomsterne vare nu ophængte; en stor, tyk, broget Krands omringede Billedet. Nu gik Toget til Alteret, og Eberhard skyndte sig bort, for ogsaa at spille sin Rolle. Han havde aftalt alting med John Brown og hans Kone, som fulgte med i Kirken. De havde sagt ham, at saa snart Vielsen var forbi, vilde Cordula skynde sig hiem i Forveien, for at giøre nødvendige Anstalter til at modtage det unge Ægtepar, som skulde spise hos hende til Middag. John Brown og hans Kone vilde da bringe hende giennem en gammel gothisk

Bygning, der før havde været et Kloster, og hvor man, giennem en lang hvælvet Gang, kunde gaae en Gienvei til Cordulas Bolig. Her skulde Eberhard møde hende forklædt.

Den smukke Miss kom alerede hurtig med sine Venner, giennem den lange Klostergang, da hun pludselig blev staaende forundret stille, og raabte: Min Gud, Harriet, seer du ogsaa den gamle Munk der, med Blomsterkurven i Haand, som kommer os imøde? Han seer jo livagtig ud, som Fader Lorenzo, i Romeo og Julie. Drømmer jeg, eller er jeg vaagen?

Ægtefolkene bade den unge Miss ikke at forfærdes, men kun gaae dristig til, Gaaden vilde snart løse sig. — Eberhard nærmede sig med langsomme Skridt. Ved et Vindue, hvor Rebekka ved Kilden, med skiønne Farver, var brændt i Ruderne, hvor just Solen skinnede ind, og kastede et varmt Farveskiær hen i den kolde, dunkle Gang, mødte de Elskende hinanden. Lorenzo rakte hende sin Kurv, fuld af friske Violer, og sagde:

See! Lærkens Slag har friske Morgen vakt,
Den unge Marts har sine Smykker bragt.
I spæde Græs stod lille blaa Viol,
Og skiælved nys med Dug i Purpursol.
Lorenzo, veed du, er en Blomsterven,
Han har sin Kurv her plukket fuld igien;
Nu rækker han en Krands med sølvgraae Haar,
Den bedste Mø i Ungdoms fagre Vaar.
Den huldе Pige var ham stedse kiær,
Og Julies Skiæbne gik hans Hierte nær.
Men ei med Gift idag han spøge vil,
Som i din Stammefaders Sørgespil;
Violen er uskyldig, blaaligrød,
Ei i dens lille Bæger lurer Død.
Kun Haabets Dug stod aarle paa dens Bed,
Hvor Venus blinkte klar sin Kiærlighed.
Ei sorten Gitter, hviden Marmorsteen
Adskiller Hierter her, til Glædens Meen;
Livsaligt, i den aabne Kirkes Glands,
Vandt Elskov Seier, Digteren sin Krands.
Ved gamle Klostervindves rustne Bly
Nu qviddrer Fuglen, skinner Sol paa ny;
Og atter Romeo, saa tro som varm,
Den søde Julie trykker i sin Arm.

Ovenpaa Violerne laa det i Diamanter indfattede Stykke af den grønne Rude fra Wartburg, med de Ord: Eberhard! din Cor-

dula lever. Saasnart han begyndte at tale, kiendte hun ham, og neppe havde han udtalt, for den af Glæde skiælvende Pige trykkede Ynglingen til sin Barm.

Sidste Kapitel.

Enden god, alting godt.

Saasnart Eberhard havde ægtet Cordula, tænkte han kun paa at drage tilbage til Klippeborg, da han nok mærkede, at den unge Kone, uagtet sin blomstrende Sundhed, ikke befandt sig saa vel i den engelske Luft, som hiemme. Kapitain Horn havde før han reiste bort med den hollandske Garnison, ladet ham vide, at han vilde sende ham et godt Skib, med en ærlig Skipper, der endnu i Sommer kunde bringe ham og Cordula til Klippeborg.

Saasnart Skibet laa paa Themsen, indskibede de unge Ægtefolk sig, der længtes meget efter at see deres Venner igien, paa Øen

i Sydhavet; og vi skynde os, ligesaa snelt som de seile, med at ende denne Fortælling, der vel desuden alt tykkes Læseren for lang.

Deres Reise var lykkelig, og de lede intet Ondt af Storm og Uveir. Allerede vare de i de forønskede Farevande, og haabede hver Dag at opdage Øen, da Eberhard til sin Skræk gjorde en anden Opdagelse, der drev ham til ei at dvæle et Øieblik længer paa Skibet. Den store Chaloupe blev forsynet med Sengklæder, Levnetsmidler og andre Nødvendigheder, og Eberhard begav sig i Guds Navn med Cordula, Henrik Schlenk og tvende dyrtbetalte Roerkarle, ud i rum Sø, for at naae den høie Klippe, de saae langt borte, og som de haabede var en Udkant af de klippeborgske Ringmure. Men skulde den ogsaa være ganske fremmed, vilde Eberhard dog heller styre didhen, paa maa og faae, end blive hvor han var.

Hvad kunde da drive den kiærlige Ægtemand til at udsætte sin Hustru for slig en Fare? Thi Veien did var temmelig lang, Søen gik huul og Tusmørket faldt paa. — Var Skibet læk? — Slet ikke. — Var der et

Mytteri i Gjære? — Heller ikke. Men et langt værre Uhyre, end Søsyge og Skiorbug, havde dennegang indlistet sig i Lasten. Eberhard opdagede, at en Matros laa syg der af — Børnekopper! Cordula havde endnu ikke havt denne afskyelige Sygdom; den velgiørende Opdagelse, der nu redder saa mange Mennesker Helsen og Liv, var dengang endnu ikke giort; og vi begribe altsaa Eberhards Jil og Forvovenhed saare godt.

Veien didhen var ikke uden Fare; men Roerkarlene, Eberhard og Henrik strængte sig an. Det var mørk Nat, da de løbe ind i en Bugt, som førte dybt ind i en Fieldgrotte. Maanen skinnede kun svagt giennem en Ridse, dog fandt de strax et tørt Sted til Natteleie. De hyllede sig i deres Sengetepper, og trætte af Anstrængelsen og Sindsbevægelsen, sov de snart ind; thi Forfriskninger havde de alerede nydt i Baaden.

Eberhard drømte en underlig Drøm: det forekom ham, som om han var i et stort rundt Tempel, hvor tolv kæmpestore Malmbilleder stode i Kreds, smukt oplyste af Morgensolen. De vare temmelig godt smeddede Det

Stive og Særegne fra en barbarisk Tid, forbandt sig med et Anstrog af græsk Skionhed; og Bitingene, som Sværde, Hammere, Spyd, Harper, Blomster og Kornneg, viste, at det skulde være hedenske Afguder. Eberhards og Cordulas Leie forekom ham at staae i Tempelets sydlige Deel, under en saadan nogen qvindlig Skikkelse, den smukkeste i hele Kredsen. Hun sad paa en lille Vogn med to Hiul, med et Forspand af Tigerkatte, og med en Rose i Haand. Som Livstykke havde hun en tætliggende Fiærham, der hverken skiulte Bryst eller Skuldre, men kun lidet af Ryggen og Livet. Til Venstre fra hende, i Vest, sad en godmodig tykskiægget Mand, med Harpe, og ved Siden af ham stod en smuk ærbar Kone, med en Sølvskaal i Haand, fuld af Guldæbler. I Øst sad, paa et noget ophøiet Sæde, en heel listig fiirskaaren Gubbe, med langt Skiæg. Paa hans brede Skuldre flagrede to Ravne, der havde noget at hviske ham i Ørerne. Han havde ni Arr, som et Diadem, om den skaldede Pande, og et langt Spyd i Haanden.

Til Høire fra ham, lige i Nord, stod en Figur, der lod til at være flittigst udarbeidet. Det var en kraftig Kæmpe, med vredladent, forvovent Ansigt. Paa sin høire Haand havde han en Handske, hvori han holdt en Stridshammer, og om Livet var spændt ham et deiligtudarbeidet Belte; forresten var han nøgen, kun havde han Hielm paa Hovedet. Mellem disse fire Hovedgruper vare altid to andre, som Eberhard ikke ret kunde kiende, thi Drømmen forsvandt og han sov roligt igien. Men da han vaagnede og slog Øinene op, havde han endnu det samme Syn, og hørte til sin største Forundring følgende Sang, komme fra den Egn i Tempelet, hvor Manden sad med Harpen:

Der stander fiernt fra Norden
Den vidtberømte Stad,
Hvor fagre Keiserinde
Med gyldne Septer sad;
I Dannemark og Norrig
Den kaldes Myklegaard,
Konstantinopel ellers
Den Navn af alle faaer.

Den Stad er saare prægtig,
Saa fuld af Kunst og Pragt;
De Mænd gaae der i Purpur,
I linnedfine Dragt.
Dog veed jeg eet Klenodie,
Som der ei findes tit:
Af Ærlighed og Troskab
Har Grækeren kun lidt.

Der giærer Svig i Barmen,
Den er kun lidet kiæk;
Der blinder Broder, Broder,
Der boler Qvinden fræk.
De troe ei selv hinanden.
Da Væringer drog frem,
Og kom til Myklegarden,
Da stoled man paa dem.

I Norden hades Vellyst,
Foragtes Troloshed,
Og har først Helten svoret,
Saa holder han sin Eed.
Der svækkes ikke Kraften,
Der bleges ingen Kind,
Og Kæmpen gaaer i Kampen,
Med et fornøiet Sind.

Nu stode de danske Kæmper
For Borgen, som en Væg,
Med lyse Sværd og Brynier,
Med kruset gule Skiæg.
Didind ei turde vove
Sig da den mindste Muus;
Normannen slog en Skioldborg
Om gamle Keiserhuus.

Og Harald Haardraade
Det var en Kæmpe stor,
Hvis Rygte sig udbredte
Alt over viden Jord.
En Kongeson fra Norge!
Thi reed vi under Øe;
Og hvor de Sværde blinkte,
Der maatte Fienden døe.

Men Harald og Georgius
Forligtes ikkun slet;
Ei Grækeren mon lide
Den stærke Normand ret.
Han skulde dele Æren
Og Byttet med vor Drot;
Da skuled Miklegarden,
Det leed han ikke godt.

Uenige de skiltes;
Thi droge vi derfra.
Aatti store Stæder
I heden Afrika
Vi vant, med rige Bytte.
Den dræbte Blaamand laa
Paa Heden, mellem Tidsler,
Og Maanen saae derpaa.

Vi slog med skarpe Sværde,
Da græd vel mangen Mø.
Tre Stæder siden vandt vi
Paa skionne Sikilse*).
Dog monne vi længe dvæle
Ved en befæstet Stad,
Hvis mosbegroede Mure
Stod i en treleds Rad.

Harald da den Frækne,
Han lod som han var død;
At bringe Heltens Kiste
I Kirken, Kongen bød.
Da haabed sledske Munke
At faae vor hele Skat.
Med Kierterne til Leiren
De kom ved Midienat.

*) Sicilien.

Man bar ham ind i Kirken,
Han ud af Kisten sprang.
Hei! hvor de norske Sværde
I hvalte Hvælving klang.
Ham fulgte vore Skarer
Did, efter korten Frist.
Da seired vi med Ære.
Det var en Krigerlist!

Joe, den Hugprude,
Ham selver det tilstod:
For Harald brændte heftigt
Af Elskov hendes Blod.
Dog kom han ei tilbage
Meer kiærlig, end tilforn.
Da kasted den Forsmaaede
Dybt Helten i et Taarn.

Deraf dog atter Elskov
Forloste ham paa Stand.
Ham Fængselsdøren aabned
En fager Lilievand.
Da flygted han med hende;
Bort Høren sig begav,
Bestreeg de sorte Snekker,
Og foer ad sorten Hav.

Men nogle gieve Kæmper
Drog bort i samme Stund,
Paa lange gyldne Drager,
Ad smallen Niørvasund *)
Da kasted vreden Ægir
Os langt hen i det Fierne.
Vi ingen Kyster kiendte,
Tilsidst ei nogen Stierne.

Ved denne hule Klippe
Vi redded dog vort Liv.
Da bygged vi os Hytter
Saa nær ved Fiordens Siv;
Arbeided her i Bierget,
Vi havde intet Valg,
Og Helteværdet rusted,
Udraget af sin Balg.

Herr Eigil var vor Høfding,
Han bragte Værktøi med;
Han stammer fra Vaulundur,
Den vidtberømte Smed.
For Tiden at fordrive,
Ved Luens Rog og Qvalm,
Vi hamred lyse Guder
Af herligblanke Malm.

*) Strædet ved Gibraltar.

Vi gik hos ham i Lære.
Syv lange Aar svandt hen,
Da stode Valhals Aser
I Hallen her igien.
Som hist paa Hyppodromen
De græske Guder staae,
Hvor snelt om Rendebanen
De lette Vogne gaae.

Dog ere vi ei Hedninger,
Skiøndt vi dem agte stort;
Vi mindes de Bedrifter
De har i Norden giort;
De vore holde Fædre
I Oldtid svigted ei;
Derfor vi takke Odin,
Og Thor og rige Frei.

Dog har vi disimellem,
Til Livets sidste Frist,
Tilbedet fromt af Hiertet
Den hvide Jesus Christ.
Han skiænke os at vende
Hiem til vort Fædreland,
Alle vi arme Fanger,
Fra denne øde Strand.

Men skal vi her forsmægte,
Skal muldne vore Been
Elendigt, langt fra Hiemmet,
Paa fierne Klippestreen,
Da tyde dette Mærke,
Med stærken Billedskrift:
Her leved og Normanner;
Og det var vor Bedrift!

Eberhard havde, under Sangen, fuldeligt overbeviist sig om, at han ikke dromte, men at alting var virkelig saa. Nu forbausedes han ydermere, thi han troede tydelig at kiende Lademanns skiønne Tenor. Cordula var imidlertid ogsaa vaagnet, og giorde store Øine. Tempelet var nu ganske lyst, og oppe i en Gang, der omgav det som et Galerie, saae man Snore paa kryds og paa qvær, hvor over en temmelig tyk Kone hængte reen Vask op, til at tørres.

Ved Gud, det er Hanna Hellkraft, sagde Eberhard. — Ja tilforladelig, vedblev Cordula, og Lademann hielper hende at sætte Klemmer paa Tøiet. — Saa ere vi dog komne til Klip-

peborg, kiære Cordula! Men hvordan er dette Tempel kommen her, som vi tilforn ikke kiendte det mindste til? Normannerne ere dog ikke landede her i vor Fraværelse og have imidlertid smeddet disse Malmbilleder.

See Hanna, raabte Lademann oppe paa Galeriet, saa sandt jeg lever, ligger ikke et Par Mennesker dernede i Tempelet paa Madradser og sover; og ved Pælen er bunden en Baad, hvori ligge nogle Matroser. — Saa have de dog nu ogsaa opsnuset denne Krog, sagde Hanna fortrædelig. Man veed sig dog intet Sted paa Jorden mere sikker for det Menneskekram; overalt skal de have deres Næser. — Gud i Himlen, Hanna, det er Eberhard og Cordula. — Jo nu komme vi strax! Drømmer De nu igien, Lademann?

Nei, nei, Hanna, han drømmer ikke raabte Eberhard, og strakte sine Arme ud imod hende. — Cordula og Eberhard ere virkelig her!

Naa, komme I endelig engang? svarede Hanna ganske tørt; og det klang næsten som en Bebreidelse, fordi de ikke vare komne før. Men

Glæden lyste ud af hendes Øine. — Vi lidt! Vi komme strax ned til Eder.

Efter en hiertelig Hilsen, fortalte Eberhard alt, hvad der var hændet siden sidst, og Hanna vilde ogsaa rykke ud med alt, hvad hun vidste; men Lademanns Kunstnersiæl kunde ikke tilstæde, at den skionne Overraskelse blev utidig svækket, og bød Taushed. — Nu fulgte de unge Ægtefolk ham og Hanna, giennem en temmelig lang Huulvei i Bierget, ned fra den grønne Skov, i den herlige frugtbare Dal, hvor de saae to nydelige Huse med Haver, byggede i Nærheden af nogle store Træer.

Udenfor den ene Huusdør sad Wolfgang paa Bænken, og legede med en deilig Dreng, han havde paa Skiødet, og som altid vilde gribe ham i Øreskiægget, med de smaae Hænder. Ligeover for sad Litzberg ved Bordet, og var sysselsat med at aftegne en gammel Runesteen, der stod opstillet for ham.

Og nu, kiære Eberhard, — sagde Lademann hurtig, da nogle Træer paa Veien atter skiulte dem, vil jeg løse Gaaden med saae

Ord, inden Herr Litzberg, efter Sædvane, tager mig Ordet af Munden, naar han seer os. Og af ham fik De dog, i den første halve Time, intet rigtigt at vide; thi jo nysgierrigere De blev, jo meer vilde han opholde Dem, med sit vittige Drillerie. Vi ere altsaa ikke her paa Store- men paa Lille-Klippeborg. Da Øen hist havde mistet sin Selvstændighed, da de indvortes Uenigheder endnu ikke ophørte, havde vi ingen Lyst til at blive der længer. Wolfgang, Litzberg, Hanna Hellkraft og jeg, droge til denne skionne Biergøe, hvor vi atter leve som lykkelige Eneboer, uden at tage Deel i Verdens Larm og Forfængelighed. Mag. Schmelzer maatte blive ovre hos Indbyggerne og prædike Guds Ord for dem; og de kunne have det nødig. Mange af Landets Børn der, gaae formodenlig til Europa eller Nordamerika, med deres Penge, (thi Skattene ere nu alle uddeelte) saasnart Hollænderne tage Øen i Besiddelse.

Her har Herr Litzberg, i Deres Fraværelse, bygget to gode Huse; det ene til Herr Wolfgang og hans Kone, det andet til Dem,

hvis De engang skulde vende tilbage. Litzberg boer hos Wolfgangs. Hanna Heilkraft og jeg beboe et Par Stuer i Deres Huus. Men de smukkeste Værelser staae altid rede, for at modtage Eberhard og hans Brud, naar det skal være.

Husene vare alerede længe færdige, og vi havde boet her et Par Maaneders Tid, før vi opdagede det nære Tempel, i det hule Field. Vidtløftige snevre Gange føre did ned giennem Bierget, fra Landsiden; og intet Skib nærmer sig Kysten der, fra Søsiden, fordi Grunden er fuld af Skiær og Rif. De er lykkelig seilet alle disse ukiendte Farer forbi, kiære Eberhard, lige ind i Helligdommen; og Vi kunne takke en gammel Ven af Dem for, at have opdaget Hemmeligheden, paa det Tørre. — Hvorledes det? spurgte Eberhard. — Husker De ikke, at De ved Deres Afreise, da intet kunde trøste Dem for Tabet af den skionne Cordula, betroede mig, at sørge for Deres Pudel Pasop, til De kom igien? En ulykkelig Elsker maa man holde noget tilgode; men det var ikke Ret af Dem, kiære Eberhard! Det tro Dyr var nær døet af Længsel; og jeg havde alerede tiltænkt

Pasop en Grav, under det Træ, hvor salig Bedstefader, efter Sagnet, lagde den lille Beautiful; men han kom sig igien, tog tiltakke med min Omsorg, giorde mit nærmere Bekiendtskab, og lod til at haabe bedre Dage i Fremtiden. Han har her opdaget det hedenske Tempel, ligesom, for faae Aar siden, Guanchernes Hule paa Teneriffa.

Nogle Sølvplader, som vi fandt i en Steenstue, gave os den Oplysning, at her har levet endeel nordiske Kæmper i det ellevte Aarhundrede. Siden have vi, nede i Dalen, fundet deres Runestene og Gravhøie. En islandsk Matros, egentlig en forulykket Student, der sidst kom med Kapitain Horn, og fik Lov til at blive paa Store-Klippeborg, har hiulpen Litzberg med at oversætte den gamle Kæmpevise og den Saga, som findes optegnet paa Sølvpladerne. Siden have vi hver bidraget sit, til at bringe Oversættelsen i Riim igien. Islænderen lærte mig en gammel dansk Melodie dertil; og jeg synger den gierne nede i Tempelet, hvor Digterguden Bragi sidder med sin Harpe, og hvor hans Hustru, Idun, staaer ved Si-

den af ham, med Udødelighedens Æbler; fordi Gienlyden der klinger saa smukt.

Men, bedste Hanna, spurgte Cordula nysgierrig, hvorledes kommer Du da til at vaske, og hænge Klæder op, i det gamle Hedningetempel?

Fordi der flyder en varm Kilde, svarede Hanna, som letter mig Arbeidet meget. Stedet er ogsaa et bequemt Ly mod Regn og Hede, skiøndt det er noget gyseligt. Men jeg har gierne Lademann med; thi han er nu mit Barn; og under Arbeidet spiller han mig sædvanlig noget for paa Harpen. Jeg kan ogsaa nok lide, mens jeg vasker, at see paa de gamle Afguder, som staae der saa selsomt og betragte mig, med deres Skiæg og deres Hammere. Jeg kommer tit derved til at tænke paa Dødningedandsen, i Kirkegaardshallen i Leipzig, hvor jeg sad og spandt, naar Eberhard var hos mig. Nu er Lademann min Eberhard; den Anden har taget sig en smuk ung Kone, og bryder sig Pokker meer om den gamle Hanna Hellkraft.

Fy Hanna! hvor kan du dog tale saa? raabte Eberhard, og faldt hende om Halsen; holder man da mindre af sin Moder, fordi man bringer hende en smuk Svigerdatter?

Nu havde Litzberg opdaget dem langtfra, med sine Falkeøine. — Ved Gud, sagde han, der komme de. — Hvem? spurgte Wolfgang nysgierrig, og satte Barnet ned. — Eberhard og hans Brud. — O min Gud, Sophie, kiære Sophie! kom ud. Der ere de! vore Venner som vi have længtes saa inderlig efter.

Stille, bød Litzberg smilende, vi ville have en lille Spas med ham. Jeg vil fixere den gode Eberhard lidt. — Strax fixere! sagde Wolfgang misfornøiet. — Kun et Øieblik, Herr Kapitain, for at Glæden siden skal blive dess større.

Wolfgang maatte tage Barnet paa Skiødet igien, og vende de Kommende Ryggen. Litzberg sad saa fordybet i sit Arbeide, at Eberhard kunde snige sig bag paa ham, og klappe ham paa Skulderen. Litzberg saae i Veiret, stirrede paa Eberhard, uden at reise sig, uden at forandre en Mine, og sagde ligegyldig, i det

han tog ham ved Uhrkieden: Jh see der har De jo faaet Dem et nyt Signet i Deres Uhr, kiære Eberhard. — Eberhard saae forundret paa ham; men i dette Øieblik sprang Pudelen, der havde opsnuset sin Herre, ud af Huusdøren, paa Bordet, væltede Tuskkoppen over Tegningen, satte Poterne paa Eberhards Skuldere, og slog Litzberg med den logrende Hale i Ansigtet.

Det skader ham ikke! raabte Wolfgang; Hunden gior Eder tilskamme, den modtager sin gamle Ven hierteligere, end J. — Hvad bryder jeg mig om den snavs Tegning? sagde Litzberg, utaalmodig over at Wolfgangs Omfavnelse varede for længe, da han selv vilde til at hilse paa sin gamle Reisekammerat. Gud skee Lov, at vi have ham igien! At jeg har et Menneske igien, jeg hver Dag kan trættes og forsones med. Her gave de kiedsommelige Mennesker mig alle Ret, naar vi disputerede. Og jeg vil ikke have Ret; men de skulle heller ikke have det, thi intet Menneske har fuldkommen Ret eller Uret. Havde det varet længe ved, saa var

jeg kreperet, som en Karudse, man tager af Mudderparken og sætter i et Glas klart Vand.

Kiære, kiære Eberhard, raabte Wolfgang, see dog engang, der have vi atter en Albert Julius. Han gaaer med Faldhat, i Sløifiole, og jeg har nylig skaaret ham en Kiæpheft. Sophie! kom dog ud! Her ere Eberhard og Cordula. — En smuk ung Kone aabnede Døren, og fløi i den uformodede Venindes Arme.

Henrik Schlenk havde sneget sig i Hælene paa de andre, og giorde imidlertid, i Baggrunden, Bekiendtskab med den tro Rudolf, Wolfgangs Tiener, som vi kiende af Levnetsbeskrivelsen.

Nu bragte Lilleklippeborgerne de unge Ægtefolk i deres smukke ny Huus. I Dagligstuen fandt Eberhard Luthers, Shakespeares og Albert Julii Billeder hængende paa Væggen. Ogsaa hans Moders Portræt hang over Canapeen af det gule Pluche fra Leipzig. I det velbekiendte Skab laae Bibelen, Uhret, den afblegede Sløife, og flere Reliquier.

Eberhard knælede ned for den ærværdige Alberts Billed. O, min kiære gode Stamme-

fader, raabte han, Din Ætling er nu ligesaa lykkelig, som Du var. Efter mange Gienvordigheder vandt han sin Cordula, som Du Din Concordia. Et uskyldigt, frit, idyllisk Liv, Menneskets bedste Lod paa Jorden, begynder her, forfra igien. O lad Din Aand, tillige med min Moders, med Luthers og Shakespeares, omsvæve os! at vi maa nyde Livet som Du; betragte Verden med Shakespeares Øie, og ahne Himlen med Luthers Hierte!

Subscribenterne.

	Tryk-Papir.	Fint franſk Papir.
Hans Majestæt Kongen . . .	ʼ	12
Hendes Majestæt Dronningen	ʼ	6
Hendes Kongelige Høihed Kronprindsessen	ʼ	3
Hendes Kongelige Høihed Prindsesse Wilhelmine . . .	ʼ	3
Hans Høihed Prinds Christian Frederik	ʼ	2
Hendes Høihed Prindsesse Caroline Amalia	ʼ	2
Hans Høihed Prinds Frederik Ferdinand	ʼ	1
Hendes Høihed Prindsesse Juliane Sophie	ʼ	1
Hendes Høihed Prindsesse Charlotte til Hessen	ʼ	1

Fru Aagaard, Iselinge	I	ß
Hr. Aarestrup, E., Student . .	I	ß
- Aarestrup, W.	I	ß
- Abrahamson, Kammerjunker .	I	ß
- Bang, C., Cancelliſt . . .	I	ß
- Bang, O., Profeſſor . . .	I	ß
- Bardenfleth, Generalgouverneur	I	ß
- Barruel, Decorationsmaler . .	I	ß
- Bech, Juſtitsraad	ß	I
- Bech, J., Copiſt	I	ß
- Becher, Profeſſor	I	ß
- Benthien	I	ß
- Bentzen, Fuldmægtig	I	ß
- Bentzien, Skoleinſpecteur . .	I	ß
- Berregaard, Kammerjunker . .	I	ß
- Bille, Admiral	I	ß
- Birch, Sognepræſt	I	ß
- Borch, Forſtander	I	ß
- Borgen, D., Grosſerer . . .	I	ß
Fru Borries	ß	I
Hr. Brammer, Student . . .	I	ß
- Bretton, Baron	I	ß
- Brockner, Cand. theol. . . .	I	ß
- Buchheiſter	ß	I
- Bugge, Etatsraad	I	ß
- Bülow, Geheimeconferentsraad .	ß	I
- Bøcher, Student	I	ß
- Bøttcher, Student	I	ß

Hr. Christensen, Juveleer . . .	I	ß
- Christensen, T., Student . .	I	ß
- Clausen, Stiftprovst	I	ß
- Clausen, Student	I	ß
- Clementin, Kapitain	I	ß
- Collin, Etatsraad	I	ß
- Nathan-David, Doctor . .	I	ß
- Degen, Justitsraad	I	ß
- Fabritius, Student	I	ß
- Ferral, Kammerherre	ß	I
- Fick, Overkrigscommissair . . .	I	I
- Fog, Etatsraad	I	ß
- Fogtmann, Adjunct	I	ß
- Fohrmann, Copiist	I	ß
- Foss, Cancellieraad	I	ß
- Friedenreich, Præst	I	ß
- Friis, S., Student	I	ß
- Galskiøt, Student	1	ß
- Goltze, Fabrikør	I	ß
- Groth, Cancellieraad	I	ß
- Grønlund, Adjunct	I	ß
Gyldendalske Boghandling	5	I
Hr. Hambro, Hofraad	ß	I
- Hambro, C.	ß	I
Fru Hegermann-Lindencrone, Kammerherrinde	ß	I
Hr. Heide, Legationssecretair . . .	I	ß
- Henrichsen, Student	I	ß

Hr. Holck, Assistent . . . . . I :
– Holm, Fuldmægtig . . . . I :
– Holm, L. J., Assessor . . . I :
– Holten, Etatsraad . . . . . : I
– Holten, Cand. theol. . . . . : I
– Holten, Mægler . . . . . I :
– Hoyen, Student . . . . . I :
– Hvidt, Etatsraad . . . . . I :
– Hopp, Etatsraad . . . . . I :
– Jacobsen, Justitsraad . . . I :
– Jacobsen, C., Adjunct . . . I :
– Jacobsen, W., Galanteriehandler : I
– Jacobsen, J. K., Odense . . I :
– Jantzen, Student . . . . . I :
– Jessen, Kammerherre . . . . I :
– Jessen, Politicmester i Slesvig. I :
– Ingemann, Lector i Sorse . . I :
– Ingerslew, Cand. theol. . . I :
– Johnsen, Justitsraad . . . . I :
Fru Juel, Baronesse . . . . . I :
Hr. Juel Wind, Cand. jur. . . I :
– Jürgensen, Hofuhrmager . . . I :
Jfr. Jørgensen, Skuespillerinde . I :
Hr. Kiær, Kiøbmand i Aalborg . . I :
– Kiærgaard, Fuldmægtig i Aalborg I :
– Klingberg, Professor . . . I :
– Knudsen, Justitsraad . . . I :
– Koch, Hofbygmester . . . . I :

Hr. Kofod, Etatsraad	I	ß
- Kofod, Overlærer	I	ß
- Kongsted, Districts-Chirurg . .	I	ß
- Kornerup, C.	I	ß
- Kramer, Bogholder	I	ß
- Kruse, Amtsprovst	I	ß
- Lange, Grosserer	I	ß
- Laub, Præst	I	ß
- Liebenberg, Confessionarius . .	I	ß
- Lindorf, Fuldmægtig	I	ß
- Ludewig, Boghandler . . .	5	ß
- Læssøe, Havnecontrollør . . .	I	ß
- Madsen, Passkriver	I	ß
Fru Magens	I	ß
Hr. Malling, Geheimeconferenceraad	I	ß
- Mathiessen, Sognepræst . .	I	ß
- Mauritzen, Kæmner	I	ß
- Mazar de la Garde	I	ß
- Michaelsen, Oberst	I	ß
- Milo, Boghandler i Odense . .	2	ß
- Mohr, Major	I	ß
- Moltke, Overpræsident . .	I	ß
- Moltke, Stiftamtmand i Aarhuus	I	ß
- Moltke, F., Kammerherre . .	I	ß
- Mundt, Overauditør	I	ß
Fru Müffelmann	I	ß
Hr. Müller, Conferenceraad . . .	I	ß
- Müller, T., Sognepræst . .	I	ß

Fru Måder	I	ß
Hr. Møller, J., Professor . . .	I	ß
– Møller, Cancelliesecretair . . .	I	ß
– Møller, Apotheker	I	ß
– Nathanson, Grosserer . . .	I	ß
– Olsen, Kammerraad	I	ß
– Overskou, Skuespiller . . .	I	ß
– Paludan, Cancellieraad . . .	I	ß
– Paulsen, Klokker	I	ß
– Petersen, Student	I	ß
Froken Perbøll	I	ß
Hr. Philipsen, M. J., Klædekræmmer	ß	I
– Plockross, Lieutenant, Frederiksberg	I	ß
– Ploug, Adjunct	I	ß
– Pontoppidan, Fuldmægtig . .	I	ß
– Prætorius, Major	I	ß
– Rappe, Baron	I	ß
– Ravert, Kammerjunker . . .	I	ß
– Ravnkilde, Fuldmægtig . . .	I	ß
Fru Reetz, Palsgaard	I	ß
Hr. Reitzel, Boghandler	I	I
– Richter, Forvalter	I	ß
– Ring, Procurator	I	ß
– Rottbøll, Assessor	I	ß
– Saabye, Consul	I	ß
– Salicath, Advokat	I	ß
– Sames, Oberst	I	ß
– Saxild, Student	I	ß

Hr. Schmidt, J. S., Grosserer .	I	ß
- Schmidt, Toldkasserer . . .	I	ß
- Schnitger, Søndermarken . .	I	ß
- Schram, Cancellieraad, Bogholder	I	ß
- Schubarth, Geheimeconferenceraad	I	ß
- Schumacher, Prof. Anat. . .	I	ß
- Schumacher, Prof. Astron. .	I	ß
- Schønberg, Overkrigscommissair	I	ß
- Schønning, Assessor . . .	I	ß
- Seidelin, A., Capitain, Bogtrykker	I	I
- Seydel, Fabrikør	I	ß
- Sibbern, Lieutenant, Muurmester	ß	I
- Skibsted, Cancellieraad . . .	I	ß
- Spiess, Kansler i Slesvig . .	I	ß
- Stellwagen, Etatsraad . . .	I	ß
- Sternholm, Fuldmægtig . .	I	ß
- Storck, J. F., Cand. theol. .	I	ß
Studenterforeningen	I	ß
Hr. Suhr, Grosserer	I	ß
- Søndergaard, Kammerraad . .	I	ß
- Tauber Dr., i Sorøe . . .	I	ß
Fru Thalbitzer, Frederiksberg . .	I	ß
Hr. Thomsen, Assessor	I	ß
- Thorbiørnsen, Procurator . .	I	ß
- Thorlacius, Etatsraad . . .	I	ß
- Thortsen, Student	I	ß
- Thueseng, Kammerraad . . .	I	ß
- Timm, F., Student	I	ß

Hr. Timm, H., Student . . . . I ;
- Waage-Petersen, Grosserer . I ;
- Wad, Etatsraad . . . . . I ;
Wahlske Boghandling . . . . . 2 ;
Hr. Wedel, Secretair . . . . . I ;
- Wesenberg, Fuldmægtig . . . I ;
Fru Westengaard, Vordingborg . . I ;
Hr. Westengaard, Adjunct . . . I ;
- Wilster, Adjunct i Sorse . . I ;
- Wilstrup, Krigsassessor . . . I ;
Fru Windersleff . . . . . I ;
Hr. Winholdt, Krigs-Assessor . . I ;
- Winterber, Student . . . . ; I
- With, J., Frederiksbergallee . I ;
- Wolf, J., Assistent . . . . I ;
- Ørsted, Etatsraad . . . . . I ;